

Department of English:

SEM-1: BA23AE1EG1: AEC: General English

I Unit: 1 : Text: Bliss - An Anthology of Short Stories (Macmillan)

1. The Night Train At Deoli – Ruskin Bond (Chapter -2)
2. A Snake In The Grass –R . K. Narayan (Chapter -3)

II Unit: 2: COMPREHENSION & VOCABULERY

1. Comprehension of a Passage (Text Based)
2. Vocabulary Testing (Text Based)
3. Synonyms and Antonyms
4. Word Building (Prefix / Suffix)

III Unit : 3: Basic Grammar

1. Parts Of Speech
2. Primary Auxiliaries (Be, Have, Do)
3. Subject Verb Agreement

Course Objectives: Integrated teaching, Group Work , Pair work, Grammar Translation Method, Contextualized/Situational teaching, Communicative Language Teaching, Lecture method, audio/video presentation, PPT, Black board work etc.

Course Outcomes: After completion of the course, the student will be able to

- To develop their grammatical competence.
- To enhance their vocabulary.
- To develop their reading and writing skills.
- To strengthen their comprehensive abilities.

SEM-2: Ability Enhancement Course(AEC)-BA23AE2EG1-General English-II

Course Objectives:Following are the objectives of the course:

- To help students to develop their reading skills in English.
- To facilitate students to enhance their comprehending abilities.
- To facilitate students to develop communication skills in English.

- To extend support to students to acquire a good command over the basics of English Grammar and communication skills.

Course Outcomes:After completion of the course, students will have:

- Developed the critical faculty of their mind by focusing on the reading skills in English.
- Developed their comprehension skills and analytical skills in English.
- Known the importance and need of communication skills and ways to cultivate the same.
- Got a fair idea about the English language and grammar skills.
- Got acquainted with human experiences and issues and how to cope up with the same.

Teaching - Learning Methodology	Lecture & tutorials, Discussion, Self-Study, Drilling, Substitution method, contextualized teaching of grammar and assignment etc.
--	---

Course – Contents		
Unit	Description	Weightage
1.	Text BLISS – ANTHOLOGY OF SHORT STORIES (MACMILLAN) 1. Living or Dead? –Rabindranath Tagore (chapter-6) 2. The Letter–‘Dhumketu’(chapter-9)	30%
2.	<u>Reading & Writing Skills</u> (A) Comprehension of an unseen passage (B) Story building from the given outline. (C) Give responses in one sentence (One line responses to the ‘WH’ questions asked about yourself, your parents, your village / district/ state etc.)	30%
3.	Grammar :(A) Model Auxiliaries (B) Tenses (9 Tenses, Excluding Perfect Continuous Tense)	30%
	Multiple choice questions from the above three units.	10%

Examination Pattern	Total Marks-50
Evaluation	Internal assessment- 25 Marks

Method	External assessment- 25 Marks	
Unit	Course Contents	Marks
1	Short Answer Questions (Any five out of Seven) OR Short notes on (Any Two out of four)	07
2	A. Comprehension of a passage from the text- 3 Marks. B. Story Building - 2 Marks C. Wh questions -2 Marks	07
3	Fill in the Blanks with Appropriate Options.	07
4	MCQ From 1 to 3 Units	04

SEM- III –BA0CM301: Compulsory English Syllabus (Effective from June 2017)

TEXT: Singing Rivers & Speaking Stones (ed. by Shanta Rameshwar Rao, Orient Longman)

Course Objectives: Following are the objectives of the course:

- To help students to develop their reading skills in English.
- To facilitate students to enhance their comprehending abilities.
- To extend support to students to acquire a good command over the basics of English Grammar and writing skills.

Course Outcomes: After completion of the course, students will have:

- Developed the critical faculty of their mind by focusing on the reading skills in English.
- Developed their comprehension skills and analytical skills in English.
- Got a fair idea about the English language and grammar skills.

Unit I: Prose

Lesson 1: 'Pret in the House' -Ruskin Bond

Lesson 2: 'I Prepare to go to Coimbatore' -Kasturi Sreenivasn

Lesson 3: 'My Muscles Froze' -Richard Wright

Lesson 4: 'No Witchcraft For Sale' -Doris Lessing

Unit II: Poetry

1. 'The Listeners' : Walter de la Mare
2. 'Who Are You?' : Pasuvayya { Sundara Ramaswamy}
3. 'The Village Schoolmaster': Oliver Goldsmith

Unit III: Grammar

- (A) Perfect Tense (Present ,Past & Future) Perfect Continuous Tense (Present & Past)
- (B) Word Building (Prefix & Suffix)
- (C) Active & Passive Voice

Unit IV: Reading and Writing

- (A) Text Based Comprehension
- (B) Letter Writing (Personal Letters : Invitation ,Congratulation And Condolence)

Sem-4: B.A. - SEM –IV :General English: BA0CM401

Course Objectives: Following are the objectives of the course:

- To help students to develop their reading skills in English.
- To facilitate students to enhance their comprehending abilities.
- To extend support to students to acquire a good command over the basics of English Grammar and writing skills.

Course Outcomes:After completion of the course, students will have:

- Developed the critical faculty of their mind by focusing on the reading skills in English.
- Developed their comprehension skills and analytical skills in English.
- Got a fair idea about the English language and grammar skills.

(Text For Unit I &II : Singing Rivers & Speaking Stones)

Unit-I: Prose :(Lessons 5,6,7 & 8)

5. The Night the Policemen Came – Shashi Deshpande
6. The Story of Balder – Shanta Rameshwar Rao
7. Not Just Oranges – translated by Kamakshi Balasubramaniam
8. A Different Kind of Learning – Jade Snow Wong

Unit-II: Poetry :(Poems no. 4,5 & 6)

4. The Tiger – William Blake

5. No Men are Foreign – James Kirkup
 6. The Quality of Mercy – William Shakespeare

Unit –III : Grammar

- (A) Revision of Tenses (Prescribed in SEM I, II & III)
 (B) Degrees of Comparison
 (C) Word Formation (Noun, Verb, Adjective, Adverb)

Unit – IV : Reading and Writing

- (A) Comprehension of Advertisement
 (B) Application Writing for Jobs

Unit V : Multiple Choice questions (from Unit I,II & III)

Paper Style

Q-1 [A] Write Short Answers (Five out of seven from Unit I)	Marks 10
[B] Write a short note (one out of three from Unit I)	Marks 04
Q-2 [A] Write Short Answers (Five out of seven from Unit II)	Marks 10
[B] Vocabulary based questions (Matching words with their meanings from Unit II)	Marks 04
Q-3 (A) Fill in the blanks from Unit III Part-A	Marks04
(B) Change the degree from Unit III Part- B	Marks06
(C) Word Formation [Fill in the blanks with appropriate forms] Unit III Part-C	Marks04
Q-4 (A) Comprehension	Marks07
(B) Application Writing For Job	Marks07
Q-5 MCQs (Multiple choice based questions): from Unit One to Three]	Marks 14

There will be 14 MCQs carrying 1 mark each.

Sem-5: BA0CM501: Compulsory English

Course Objectives: Following are the objectives of the course:

- To help students to develop their reading skills in English.
- To facilitate students to enhance their comprehending abilities.
- To extend support to students to acquire a good command over the basics of English Grammar and writing skills.

Course Outcomes:After completion of the course, students will have:

- Developed the critical faculty of their mind by focusing on the reading skills in English.
- Developed their comprehension skills and analytical skills in English.
- Got a fair idea about the English language and grammar skills.

Unit-I-Text: A Book of Plays by Orient Black Swan

1. A Marriage Proposal -Anton Chekov

2. Refund - Fritz Karinthy

3. The Rising of the Moon -Lady Gregory

Unit-II- (a) Comprehension of Unseen Passage

(b) Vocabulary based on text (word and meaning)

Unit-III- (a) Conditionals

(b) Translation (based on text from English to Gujarati)

Unit-IV- (a) Letter Writing (formal , complaint letters)

(b) Synonyms and Antonyms

Unit-V-MCQ from all the above units

SEM-6 Syllabus : General English:BA0CM601

Course Objectives: Following are the objectives of the course:

- To help students to develop their reading skills in English.
- To facilitate students to enhance their comprehending abilities.
- To extend support to students to acquire a good command over the basics of English Grammar and writing skills.

Course Outcomes:After completion of the course, students will have:

- Developed the critical faculty of their mind by focusing on the reading skills in English.
- Developed their comprehension skills and analytical skills in English.
- Got a fair idea about the English language and grammar skills.

Unit-I Text: A Book of Plays Published by Orient Black Swan

4. Reunion -W. St. John Tayleur

5. The Never- Never Nest - Cedric Mount

6. Othello, The Moor Of Venice, Act -V – William Shakespeare

Unit-II(A) Reference to Context From the Prescribed Text

(B) Vocabulary Based on Text

UNIT-III (A) Report Writing (Press Reports)

Suggested topics: Accidents, Natural Calamities and the Celebration of Festivals

(B) E-mail writing (seeking information about educational programmes, jobs and Vacancies and travel programmes,)

UNIT-IV (A) One Word Substitute : 50 words prescribed in the list

(B) (Cloze Test) (Intermediate Level with Multiple Choices)

N.B.: The passage for Cloze Test should be of about 200 words aiming at testing the students' intermediate level of proficiency. It will contain six blanks each carrying one mark.

Three options for each blank must be given below the passage.

UNIT-V MCQ from the above units

Paper Style

QUESTION-1 (UNIT-I) Write Short Answer (Any Seven)	14
QUESTION-2 (UNIT-II)	
(A) Reference to Context Based on Prescribed Text	08
(B) Vocabulary Based on Text (Word Meaning)	06
QUESTION-3 (UNIT-III)	
(A)Report Writing (Any One out of Three)	08
(B) Email Writing (Any one out of Two)	06
QUESTION-4 (UNIT-IV)	
(A) One Word Substitute	08
(B) Close Test	06
QUESTION-5	
MCQ From I To IV Units	14

DEPARTMENT OF GUJARATI

Program B.A.

Course Objective and Outcomes

Pogram Outcomes :

1. From the study of Gujarati literature, students from Gujarati literature, its currents. Familiar with age factors Done, with the efficient use of language.
2. Gained an introduction to the principles of literature, which helped in understanding literary works Through the study of
3. different librarians, Prathiyash became familiar with the personalities and literature of various creators.
4. Became familiar with medieval and archaic creators and history.
5. Learn about different literary forms.
6. Getting an introduction to Linguistics, getting acquainted with the features of the language, the emergence and development of the language.
7. came to know about the translation.
8. acquired knowledge of the grammar of literature,
9. Studying spelling, grammar, translation can get employment in future.
10. Received training in letter writing and report writing

SEM-1 BA23MJ1GJ1 MAJOR COURSE – 101

Okhaharan - kavi premanand Rachit

Course Objectives

1. To acquaint Studens With poets of medieval Gujarati literature
2. To acquaint the Students With the poems literary forms
3. To acquaints the Students With the socio – political and literary Ethos this period.

Course Outcomes

1. Through this course, the students will be acquainted with the literary works of the writer.
2. Through this course, the students will be able to get enough information about the literary form and its development.
3. Interpret the literary texts as well as life in a new way by better understanding.
4. Build career and explore good job opportunities in the field of teaching, writing and working in mass media and competitive exams
5. Derive aesthetic pleasure by understanding and interpreting poetry
6. Develop the skill of analysis and decoding meaning of poetry.

યુનિટ-1 : (અ) આખ્યાનનું સાહિત્ય સ્વરૂપ

(બ) આખ્યાન સાહિત્ય સ્વરૂપનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ : પ્રેમાનંદના જીવન અને

સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય

યુનિટ-2 : કૃતિના સ્વરૂપલક્ષી તથા વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નો

યુનિટ-3 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-4 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-5 : ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

Unit-1 :(a) Literary Form of Narrative

(b) Emergence and Development of Narrative Literary Form : Life and

Literature of Premananda Introduction to creation

Unit-2: Form and object oriented questions of the work

Unit-3: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-4: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units,(MCQ)

SEM-1 BA23MJ1GJ 2 MAJOR COURSE – 102

Janamteep- ishvar petlikar

Course Objectives

1. To acquaint students with poets of Arvachin Gujarati literature
2. To acquaint students with the Novel and literary forms
3. To acquaint students with the Socio – political and literary Ethos of this period

Course Outcomes

- 1 The students will be able to give an introduction of various era and post –Gandhi an era of gujarati literature and acquainted Ishverpetalikar’s contribution in Gujarati literature
- 2 The students will be able to give an introduction of post –Gandhi an era of Gujarati literature,
- 3 To understand form of Novel in context of ‘JANAMTIP’ and importance of Ishvar petlikar’s contribution in Gujarati literature during post –gandhi an era and appreciate them as a pioneer in this genre .
- 4 Students will comprehend Autobiography of memoir as literary forms with special reference to ‘JANAMTIP’

યુનિટ-1 (અ)નવલકથાનું સાહિત્ય સ્વરૂપ

(બ) નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

(ક) : ઈશ્વર પેટલીકરના જીવન અને સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય

યુનિટ-2 : કૃતિના સ્વરૂપલક્ષી તથા વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નો

યુનિટ-3 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-4 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-5 : ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે. (MCQ)

Unit-1 (a) Literary form of novel

(b) Origin and development of novel literary form

(A) : Life and Literature of Ishwar Petlikar

Introduction to creation

Unit-2: Form and object oriented questions of the work

Unit-3: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-4: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units. (MCQ)

SEM-1 BA23MNIGJ1 - Minor COURSE – 102

JanamtIP- ishvar petlikar

Course Objectives

- 1, To acquaint students with poets of Arvachin Gujarati literature
- 2 . To acquaint students with the Novel and literary forms
- 3 To acquaint students with the Socio – political and literary Ethos of this period

Course Outcomes

- 1 The students will be able to give an introduction of various era and post –Gandhi an era of gujarati literature and acquainted Ishverpetalikar’s contribution in Gujarati literature
- 2 The students will be able to give an introduction of post –Gandhi an era of Gujarati literature,
- 3 To understand form of Novel in context of ‘JANAMTIP’ and importance of Ishvar petlikar’s contribution in Gujarati literature during post –gandhi an era and appreciate them as a pioneer in this genre .
- 4 Students will comprehend Autobiography of memoir as literary forms with special reference to ‘JANAMTIP’

યુનિટ-1 (અ)નવલકથાનું સાહિત્ય સ્વરૂપ

(બ) નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

(ક) : ઈશ્વર પેટલીકરના જીવન અને સાહિત્ય
સર્જનનો પરિચય

યુનિટ-2 :કૃતિના સ્વરૂપલક્ષી તથા વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નો

યુનિટ-3 :કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-4 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-5 :ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે. (MCQ)

Unit-1 (a) Literary form of novel

(b) Origin and development of novel literary form

(A) : Life and Literature of Ishwar Petlikar

Introduction to creation

Unit-2: Form and object oriented questions of the work

Unit-3: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-4: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units. (MCQ)

ભાષાકૌશલ ભાગ -1 BA023SE101

Skill Enhancement Course

Course Objectives

- 1 Through this course students will become familiar with the everyday use of the language and its skills.
- 2 Essay – writing is important in developing creative – conceptual powers of students will be a factor. Creating a story from
- 3 points will develop their creative power and understand the importance of creativity.
- 4 Prose – Synthesis will develop their language skills.

Course Outcomes

- 1 Through this course the students are exposed to the daily use of the language and its skills.
- 2 Essay – writing is important in developing creative – conceptual powers of students became a factor. Creating a story from
- 3 points developed their creative power and realized the importance of creativity.
- 4 Gadyakhand – His linguistic skills developed through synopsis

Unit – 1 અ .નિબંધ લેખન

Essay Writing , expansion of ideas

1. મળી માતૃભાષા મને ગુજરાતી
2. માતૃભાષાનો મહિમા
3. મારી પ્રિય કૃતિ
4. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ
5. સાહિત્ય અને સમુહ માધ્યમો
6. ગુજરાતી કવિતામાં રાષ્ટ્રપ્રેમ
7. પર્યાવારણનું મહત્વ

(બ) વિચાર –વિસ્તાર કરો.

એકમ -2 મુદ્દા પરથી વાર્તા બનાવો .

એકમ -3 ગદ્યખંડનો સંક્ષેપ કરો.

ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે. (MCQ)

Unit – 1 Essay Writing , expansion of ideas

1. My mother tongue is Gujarati
2. Glory of mother tongue
3. My favorite work
4. Devotion to love in medieval literature
5. Literature and mass media
6. Patriotism in Gujarati poetry
7. Importance of environment

(b) Expand the idea.

Unit-2 Create a story from the points.

Unit-3 Summarize the passage.

Optional questions will be asked covering the above units. (MCQ)

Course Objectives

- 1 આ કોર્સ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ ભાષાના રોજિંદા ઉપયોગથી અને તેના કૌશલ્યોથી પરિચિત થશે .
- 2 નિબંધ – લેખન વિદ્યાર્થીઓના સર્જનાત્મક – વૈચારિક શક્તિઓના વિકાસમાં મહત્વનું પરિબલ બની રહેશે.
- 3 મુદ્દા પરથી વાર્તા રચવાથી તેમની સર્જનાત્મક શક્તિ વિકાસશે અને સર્જકલાનું મહત્વ સમજશે.
- 4 ગદ્યખંડ – સારલેખન દ્વારા તેમની ભાષાકીય સજ્જતા વિકસશે.

Course Outcomes

- 1 આ કોર્સ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ ભાષાના રોજિંદા ઉપયોગથી અને તેના કૌશલ્યોથી પરિચિત થયા .
- 2 નિબંધ – લેખન વિદ્યાર્થીઓના સર્જનાત્મક – વૈચારિક શક્તિઓના વિકાસમાં મહત્વનું પરિબલ બની રહ્યું.
- 3 મુદ્દા પરથી વાર્તા રચવાથી તેમની સર્જનાત્મક શક્તિ વિકસી અને સર્જકલાનું મહત્વ સમજાયું.
- 4 ગદ્યખંડ – સારલેખન દ્વારા તેમની ભાષાકીય સજ્જતા વિકસી.

Lokshahitya –(Folk literature)

BAO23VA101 VAC

Course Objectives

- 1 To introduce Literature in Oral Traditions .
- 2 To explain Folk Literature .
- 3 To creat awareness of the conservation of our tradition literature ., performing styles of folk literature .
- 4 To understand folk literary genres , socio – culture impact on literature .
- 5 To motivate students to do research work on are as of folk literature .

Course Outcomes

- 1 Give respect and conserve the literary heritage of Gujarat,
- 2 Understand folk elements , folk culture, folk dialects ,and folk society .
- 3 Enjoy , Interpret , evaluate the folk literature ,
- 4 recreate its style , contents ,and the art of presentation in new literature.
- 5 Use its knowledge in the field of teaching.

Unit -1 Folk Literature ; Term ,definitions . characteristics . classification .forms genres

Unit -2 લોકસાહિત્યના પદ્યસ્વરૂપો

યુનિટ -3 લોકગીતોનું અધ્યયન ; લોકસાહિત્ય – ગુજરાતી લોકગીતો

- 1 સાવરે સોનાનું માઝ પરણિયું
- 2 હાલ્ય હાલ્યને હાંસીનો
- 3 ગોરમાનો વર કેસરિયો
- 4 પાટે તે ગણેશ બેસારીએ
- 5 સુરજ ઉગ્યોરે કેવડિયાની ફણસે

Unit-1 Folk Literature; Term, definitions. characteristics. classification .forms genres

Unit -2 Verse Forms of Folklore

Unit-3 Study of folk songs; Folklore – Gujarati folk songs

- 1 Savare gold my wedding
- 2 Laugh at the present
- 3 Gourmano's groom Caesario
- Let's put Ganesha on 4 feet
- 5 Suraj Ugyore Kevadiyani Fanse

SEM-2 BA23MJ2GJ1 MAJOR COURSE

આજ અંધાર ખુશબોભર્યો લાગતો – સં . વિનોદ જોશી

Today's darkness seemed to be full of happiness – Editor Vinod Joshi

Course Objectives

- I. This course intends to acquaint the students with the life and literary career of prahlad parekh a renowned figure in the Post – Gandhi period in gujarati literature ,
- II. It will justify the place of Prahlad Parekh in Gujarati literature.
- III. Through this course students will get a thorough understanding of literary form and its evolution.
- IV. It will lead to an overall evaluation of “Aj andhar khushbobharyo legato” and Prahlad Parekh as a successful Lyric writer.

Course outcome

1. The students will be able to give an introduction of various era and post-Gandhi an era of Gujarati literature and acquainted Prahlad Parekh’s contribution in Gujarati-literature.
2. The students will be able to give an introduction of post-Gandhi an era of Gujarati literature.
3. To understand form of Lyric in context of " Aj andhar khushbobharyo legato" and importance of Prahlad Parekh’s contribution in Gujarati literature during post-Gandhi an era and appreciate them as a pioneer in this genre.
4. Students will comprehend Lyric as literary forms with special reference to ‘Aj andhar khushbobharyo legato"

યુનિટ-1 : (અ) પ્રહલાદ પારેખના જીવન અને સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય

(બ) અનુગાંધીયુગની ગુજરાતી કવિતાનો પરિચય કરાવો .

યુનિટ-2 : આજ અંધાર ખુશબોભર્યો લાગતો કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો તથા કૃતિલક્ષી પ્રશ્નો

યુનિટ-3 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-4 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-5 : ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

Unit-1 : (a) Introduction to Prahlad Parekh's life and literary works

(b) Introduce Gujarati poetry of Anugandhi era.

Unit-2: General questions and questions related to the work of Aj andhar khushbobharyo legato.

Unit-3: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-4: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units

SEM-2 BA23MN2GJ1 MAJOR COURSE

મિથ્યાભિમાન - દલપતરામ

Objectives:

- 1 To acquaint students with Drama of Arvachin Gujarati literature.
- 2 To acquaint the students with the Drama and literary forms.
- 3 To acquaints the students with the socio-political and literary ethos of this period

Course Outcomes : Having Completed this Course, the Learner will be able to

- 1 The students will be able to give an introduction of various era and sudhaarakkyug an era of Gujarati literature and acquainted Dalpatram's contribution in Gujarati literature.
- 2 The students will be able to give an introduction of Sudharak yug an era of Gujarati literature.
- 3 To understand form of DRAMA in context of "Mithyabhiman" and importance of Dalpatram's contribution in Gujarati literature during Sudharakyug an era and appreciate them as a pioneer in this genre.
- 4 Students will comprehend Drama as literary forms with special reference to "Mithyabhiman"

યુનિટ-1 : (અ) દલપતરામના જીવન અને સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય

(બ) સુધારકયુગની નાટ્ય પ્રવૃત્તિનો પરિચય કરાવો .

યુનિટ-2 : ' મિથ્યાભિમાન 'કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો તથા કૃતિલક્ષી પ્રશ્નો

યુનિટ-3 :કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-4 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-5 :ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

Unit-1 :(a) Introduction to Dalpatram's life and literary works

(b) Introduce the theatrical activity of the Reformation era.

Unit-2: General questions and questions related to the work of 'Vanity'

Unit-3: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-4: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units

SEM-2 BA23MJ2G12 MINOR COURSE

મિથ્યાભિમાન - દલપતરામ

Objectives:

- 1 To acquaint students with Drama of Arvachin Gujarati literature.
- 2 To acquaint the students with the Drama and literary forms.
- 3 To acquaints the students with the socio-political and literary ethos of this period

Course Outcomes : Having Completed this Course, the Learner will be able to

- 1 The students will be able to give an introduction of various era and sudhaarakyug an
- 2 era of Gujarati literature and acquainted Dalpatram's contribution in Gujarati literature.
- 3 The students will be able to give an introduction of Sudharak yug an era of Gujarati literature.
- 4 To understand form of DRAMA in context of "Mithyabhiman" and importance of Dalpatram's contribution in Gujarati literature during Sudharakyug an era and appreciate them as a pioneer in this genre.
5. Students will comprehend Drama as literary forms with special reference to "Mithyabhiman"

યુનિટ-1 :(અ) દલપતરામના જીવન અને સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય

(બ) સુધારકયુગની નાટ્ય પ્રવૃત્તિનો પરિચય કરાવો .

યુનિટ-2 : ' મિથ્યાભિમાન ' કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો તથા કૃતિલક્ષી પ્રશ્નો

યુનિટ-3 :કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-4 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો (ચાર માંથી બે)

યુનિટ-5 :ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

Unit-1 :(a) Introduction to Dalpatram's life and literary works

(b) Introduce the theatrical activity of the Reformation era.

Unit-2: General questions and questions related to the work of 'Vanity'

Unit-3: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-4: Work Oriented Notes (two out of four)

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units

Gujaratee Language Skills Part -2

SEC BA023SE201

Objectives:

1. By the daily use of language students will acquainted with language skills
2. Students creative- conceptual capacity will be developed
3. By doing pricy students developed language skills
4. will receive elementary education in grammar

Course Outcomes

- 1 become familiar with language skills with everyday use
- 2 Student's creative power developed
- 3 Linguistic readiness developed
- 4 Received elementary education in grammar

યુનિટ -1 પત્રલેખન 2. અહેવાલ લેખન

યુનિટ -2 છંદ ; સ્વરૂપ , બંધારણ અને વિવિધ પ્રકારો

અપેક્ષિત પ્રકારો ;

શિખરિણી, પૃથ્વી ,મંદાકાંતા , શાદૂલ વિકીડિત ,અનુસ્તુપ, મનહર , ચોપાઈ .દોહરો ,સોરઠો

.હરિગીત ,ઝૂલણ

યુનિટ 3 –અલંકાર ; સંજ્ઞા,અર્થ ,મહિમા અને પ્રકારો

(અ) શબ્દાલંકાર,; વર્ણાનુપ્રાસ ,શબ્દાનુપ્રાસ .પ્રાસાનુપ્રાસ

(બ) અર્થાલંકાર ; ઉપમા ,રૂપક .ઉત્પ્રેક્ષા,વ્યતિરેક, અનન્વય.

યુનિટ-4 :ઉપરના ત્રણ એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

Unit-1 Letter Writing 2. Report Writing

Unit-2 Verse ; Form, structure and different types

expected types;

Shikharini, Prithvi, Mandakranta, Shardul Vikridit, Anustup, Manhar, Chopai. Dohro, Sorotho. Harigit, Zhulna

Unit 3 –Decoration; Noun, meaning, glorification and types

(a) Punctuation,; Varnanupras, Shabdanupras.Prasanupras

(b) Interpretation; Simile, allegory, metaphor, simile, metaphor.

Unit-4 : Optional questions will be asked covering the above three unitsઆ પ્રશ્નપત્રના

Objectives:

1 ભાષાના રોજીંદા ઉપયોગ સાથે તેના કૌશલ્યોથી પરિચિત થાય

2 વિદ્યાર્થીની સર્જનાત્મક શક્તિ વિકસે

3 ભાષાકીય સજ્જતા વિકસશે

4 વ્યાકરણ અંગેનું પ્રાથમિક શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરશે

Course Outcomes

1 ભાષાના રોજીંદા ઉપયોગ સાથે તેના કૌશલ્યોથી પરિચિત થાય

2 વિદ્યાર્થીની સર્જનાત્મક શક્તિ વિકસે

3 ભાષાકીય સજ્જતા વિકસશે

4 વ્યાકરણ અંગેનું પ્રાથમિક શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરશે

1 By the daily use of language students will acquainted with language skills

2 Students creative- conceptual capacity will be developed

3 By doing pricy students developed language skills

4 will receive elementary education in grammar

Course Outcomes

1 ભાષાના રોજીંદા ઉપયોગ સાથે તેના કૌશલ્યોથી પરિચિત થયા

2 વિદ્યાર્થીની સર્જનાત્મક શક્તિ વિકસી

3 ભાષાકીય સજ્જતા વિકસી

4 વ્યાકરણ અંગેનું પ્રાથમિક શિક્ષણ પ્રાપ્ત કર્યું

1 become familiar with language skills with everyday use

2 Student's creative power developed

3 Linguistic readiness developed

4 Received elementary education in grammar

Loksahtya – 1 (Folk literature)

BAO23VA201 VAC

Objectives:

1 To introduce literature in oral traditions.

2 To explain folk elements of folk literature.

3 To create awareness of the conservation of our traditions literature.

4 To understand folk literary genres, socio-culture impact on literature, performing styles of folk literature.

5 To motivate students to do research work on areas of folk literature.

OUTCOMES:

1 Give respect and conserve the literary heritage of Gujarat.

- 2 Understand folk elements, folk culture, folk dialects, and folk society.
- 3 Enjoy, Interpret, evaluate the folk literature.
- 4 Recreate its style, contents, and the art of presentation in new literature.
- 5 Use its knowledge in the field of teaching.

યુનિટ -1 Folk Tales ; Term ,definitions . characteristics . classification .forms genres

યુનિટ -2 રસધારની વાર્તાઓ – ઝવેરચંદ મેઘાણી (પસંદગીની વાર્તાઓ)

- 1 દુશ્મનોની ખાનદાની
- 2 આહીરની ઉદારતા
- 3 ઘોડી અને ઘોડેસવાર
- 4 ચાંપરાજવાળો
- 5 દીકરો
- 6 કનિયો ઝાંપડ
- 7 જટોહલકારો

યુનિટ -3 કૃતિલક્ષી આસ્વાદ અને ટૂંકનોંધો

યુનિટ -4 :ઉપરના યુનિટમાંથી હેતુલક્ષી - વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછવા

Unit-1 Folk Tales; Term, definitions. characteristics. classification .forms genres

Unit-2 Stories of Rasdhar – Zaverchand Meghani (Selected Stories)

- 1 Nobility of Enemies
- 2 Ahir's generosity
- 3 mare and horseman
- 4 Champarajvala
- 5 son

6 Maiden robes

7 Jatohalkars

Unit-3 Creative Taste and Short Notes

unit-4 : To ask objective-optional questions from the above unit

SEMESTER – 3

સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : ટૂંકી વાર્તા

Core Course – 301

Course Objectives

- 1 This course will familiarize the students with the archaic Gujarati short story literary form.
- 2 Students will be introduced to the stories of different narrators of Gujarati literature.
- 3 Students will be familiar with the origin and development of the Gujarati short story.

Course Outcomes

- 1 The students got to know about archaic short story form,
- 2 Students were introduced to the stories of different narrators of Gujarati literature.
- 3 Students get acquainted with the origin and development of Gujarati short story

યુનિટ -1(અ) ટૂંકી વાર્તાની વિભાવના

(બ) ટૂંકી વાર્તાના વ્યાવર્તક લક્ષણો

(ક) ગુજરાતીમાં ટૂંકીવાર્તાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

યુનિટ-2 :કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો

યુનિટ-3 :કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો

યુનિટ-4 : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો

યુનિટ-5 :ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

Course Objectives

- 1 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાના સાહિત્ય સ્વરૂપથી પરિચિત થશે.
- 2 વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યના જુદા જુદા વાર્તાકારોની વાર્તાઓનો પરિચય થશે.
- 3 વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાના ઉદ્ભવ અને વિકાસથી પરિચિત થશે.

Course Outcomes

- 1 વિદ્યાર્થીઓએ અર્વાચીન ટૂંકીવાર્તાના સ્વરૂપની જાણકારી મેળવી ,
- 2 વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યના જુદા જુદા વાર્તાકારોની વાર્તાઓનો પરિચય થયો.
- 3 વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાના ઉદ્ભવ અને વિકાસથી પરિચિત થયા.

SEMESTER – 3

Study of Literary Form : Short Story

Core Course– 301

Unit-1(a) Concept of Short Story

(b) Outline features of a short story

(a) Origin and development of short story in Gujarati

Unit-2 : General questions on work

Unit-3 : Work Orientation Short Notes

Unit-4 : Conceptual Notes

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units

SEMESTER – 3

સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : ટૂંકી વાર્તા

Elective Course – 301

Course Objectives

- 1 This course will familiarize the students with the archaic Gujarati short story literary form.
- 2 Students will be introduced to the stories of different narrators of Gujarati literature.
- 3 Students will be familiar with the origin and development of the Gujarati short story.

Course Outcomes

- 1 The students got to know the form of archaic short story.
- 2 Students were introduced to the stories of different narrators of Gujarati literature.
- 3 Students get acquainted with the origin and development of Gujarati short story.

યુનિટ -1(અ) ટૂંકી વાર્તાની વિભાવના

(બ) ટૂંકી વાર્તાના વ્યાવર્તક લક્ષણો

(ક) ગુજરાતીમાં ટૂંકીવાર્તાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

યુનિટ-2 :કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો

યુનિટ-3 :કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો

યુનિટ-4 : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો

યુનિટ-5 :ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

Unit-1(a) Concept of Short Story

(b) Outline features of a short story

(a) Origin and development of short story in Gujarati

Unit-2 : General questions on work

Unit-3 : Work Orientation Short Notes

Unit-4 : Conceptual Notes

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units

Course Objectives

- 1 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાના સાહિત્ય સ્વરૂપથી પરિચિત થશે.
- 2 વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યના જુદા જુદા વાર્તાકારોની વાર્તાઓનો પરિચય થશે.
- 3 વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાના ઉદ્ભવ અને વિકાસથી પરિચિત થશે.

Course Outcomes

- 1 વિદ્યાર્થીઓએ અર્વાચીન ટૂંકીવાર્તાના સ્વરૂપની જાણકારી મેળવી .
- 2 વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યના જુદા જુદા વાર્તાકારોની વાર્તાઓનો પરિચય થયો.
- 3 વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાના ઉદ્ભવ અને વિકાસથી પરિચિત થયા.

BAOOC302 (Core Course 302) ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : ચિનુ મોદી

ચિનુ મોદીના ઉત્તમ કાવ્યો (2) ચિનુ મોદીના પ્રતિનિધિ એકાંકીઓ

Course Objectives

1. Students will get a detailed introduction to the life and literary creation of Mr. Chinu Modi
2. Students will be familiar with Chinu Modi's classic poems and his important monologues
- 3 Students will be introduced to ghazal and monologue literary forms

Course Outcomes

- 1.The life and literary creation of Mr. Chinu Modi was introduced to the students in detail
2. Students became familiar with Chinu Modi's classic poems and his important monologues.
3. Students were introduced to ghazal and monologue literary forms.

એકમ 1 સર્જકના જન્મ-સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનને લગતા વિકલ્પ આધારિત પ્રશ્નો .

એકમ 2 પ્રથમ કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ 3 બીજી કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ 4 પ્રથમ કૃતિની ટૂંકનોંધો

એકમ 5 બીજી કૃતિની ટૂંકનોંધો

Unit 1 Choice based questions on authors time of birth and literary creation as a

	whole .
Unit	2 General Questions of the First Work .
Unit	3 General Questions Of the Second Work
Unit	4 Abstracts of the first work
Unit	5 Trucks of second type

Course Objectives

1. વિદ્યાર્થીઓને શ્રી ચિનુ મોદીનું જીવન અને સાહિત્ય સર્જનનો વિગતે પરિચય થશે
2. વિદ્યાર્થીઓ ચિનુ મોદીના ઉત્તમ કાવ્યો અને તેમના મહત્વના એકાંકીઓથી પરિચિત થશે
3. વિદ્યાર્થીઓને ગઝલ અને એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપોનો પરિચય થશે

Course Outcomes

- 1 શ્રી ચિનુ મોદીનું જીવન અને સાહિત્ય સર્જનનો વિગતે પરિચય વિદ્યાર્થીઓને થયો
2. ચિનુ મોદીના ઉત્તમ કાવ્યો અને તેમના મહત્વના એકાંકીઓથી વિદ્યાર્થીઓ પરિચિત થયા.
- 3 ગઝલ અને એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપોનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને થયો.

BAOOC302 (Elective- 302) ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : ચિનુ મોદી

(1)ચિનુ મોદીના ઉત્તમ કાવ્યો (2) ચિનુ મોદીના પ્રતિનિધિ એકાંકીઓ

Course Objectives

1. Students will get a detailed introduction to the life and literary creation of Mr. Chinu Modi
2. Students will be familiar with Chinu Modi's classic poems and his important monologues
3. Students will be introduced to ghazal and monologue literary forms

Course Outcomes

1. The life and literary creation of Mr. Chinu Modi was introduced to the students in detail
2. Students became familiar with Chinu Modi's classic poems and his important monologues.
3. Students were introduced to ghazal and monologue literary forms.

એકમ 1 સર્જકના જન્મ-સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનને લગતા વિકલ્પ આધારિત પ્રશ્નો

એકમ 2 પ્રથમ કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ 3 બીજી કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ 4 પ્રથમ કૃતિની ટૂંકનોંધો

એકમ 5 બીજી કૃતિની ટૂંકનોંધો

Unit 1 Choice based questions on authors time of birth and literary creation as a whole

Unit 2 General Questions of the First Work .

Unit 3 General Questions Of the Second Work

Unit 4 Abstracts of the first work Unit

Unit 5 Trucks of second type .

Course Objectives

- 1.વિદ્યાર્થીઓને શ્રી ચિનુ મોદીનું જીવન અને સાહિત્ય સર્જનનો વિગતે પરિચય થશે.
2. વિદ્યાર્થીઓ ચિનુ મોદીના ઉત્તમ કાવ્યો અને તેમના મહત્વના એકાંકીઓથી પરિચિત થશે.
3. વિદ્યાર્થીઓને ગઝલ અને એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપોનો પરિચય થશે.

Course Outcomes

1. શ્રી ચિનુ મોદીનું જીવન અને સાહિત્ય સર્જનનો વિગતે પરિચય વિદ્યાર્થીઓને થયો.
2. ચિનુ મોદીના ઉત્તમ કાવ્યો અને તેમના મહત્વના એકાંકીઓથી વિદ્યાર્થીઓ પરિચિત થયા.
3. ગઝલ અને એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપોનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને થયો.

BAOOC303 (Core Course -303) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ – 1

Course Objectives

1. This course will familiarize students with medieval Gujarati literature
2. This course acquaints students with the political and cultural factors that shaped medieval Gujarati literature will happen
3. This course will familiarize the students with various streams of medieval Gujarati literature
4. This course will introduce students to medieval literary forms and specialized works

Course Outcomes

1. This course familiarized the students with medieval Gujarati literature,
2. This course familiarized students with the political and cultural factors that shaped medieval Gujarati literature,
3. This course familiarized students with various trends in medieval Gujarati literature.
4. This course introduces students to medieval literary forms and specialized works.

એકમ 1 (અ) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની મુખ્ય-મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ .

(બ) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારા રાજકીય તેમજ સાંસ્કૃતિક પરિબલો.

એકમ 2 પ્રાગ નરસિંહ યુગના જૈન અને જૈનેતર સર્જકોનું સાહિત્ય – મહત્વની કૃતિઓ .

એકમ 3 નરસિંહ, મીરા અને ભાલણની સાહિત્યસેવા

એકમ 4 રાસ, ફાગુ, પ્રબંધ – સ્વરૂપોના સર્જકો અને જે તે સ્વરૂપની એક-એક કૃતિનો સંક્ષિપ્ત પરિચય.

એકમ 5 વિકલ્પ આધારિત પ્રશ્નો (ઉપરના ચારેય એકમો પર આધારિત)

Unit 1 (A) Salient features of medieval Gujarati literature

(B) Political and cultural factors that shaped medieval Gujarati literature

Unit 2 Literature of jain and Non-jain Authors of praga Narasinh Age

Unit 3 Sahitya Seva of Narasimha, Meera and Bhalan

Unit 4 Ras, Fagu, Prabandha – A brief introduction to the creators of forms and each Work of that svarup.

Unit 5 Option based Questions (Based on Above four units)

Course Objectives

- 1 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યથી પરિચિત થશે
- 2 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારા રાજકીય તેમજ સાંસ્કૃતિક પરિબલોથી પરિચિત થશે
- 3 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ પ્રવાહોથી પરિચિત થશે
- 4 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓને મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપો અને વિશિષ્ટ કૃતિઓનો પરિચય થશે

Course Outcomes

- 1 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યથી પરિચિત થયા,
- 2 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને ગઢનારા રાજકીય તેમજ સાંસ્કૃતિક પરિબળોથી પરિચિત થયા,
- 3 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ પ્રવાહોથી પરિચિત થયા
4. આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપો અને વિશિષ્ટ કૃતિઓનો પરિચય થયા.

SEMESTER – 4

સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : એકાંકી

Core Course – 401

Course Objectives

- 1 In this course students will gain knowledge of Ekanki form of ancient Gujarati literature
- 2 Arvachin will be familiar with the soliloquies of different soliloquists of Gujarati literature
- 3 Arvachin will be familiar with the origin and development of Ekanki in Gujarati literature

Course Outcomes

- 1 In this course, the students acquired knowledge of the one-act play form of archaic Gujarati literature
- 2 Arvachin became familiar with the monologues of different soloists of Gujarati literature
- 3 Arvachin became familiar with the origin and development of Ekanki in Gujarati literature

યુનિટ-1 (અ) એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપની વિભાવના

(બ) એકાંકીના વ્યાવર્તક લક્ષણો

(ક) ગુજરાતીમાં એકાંકીનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

યુનિટ-2 :કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો

યુનિટ-3 :કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો

યુનિટ-4 : ટૂંકા પ્રશ્નો

યુનિટ-5 :ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

Course Objectives

- 1 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના એકાંકીના સ્વરૂપનું જ્ઞાન મેળવશે
- 2 અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જુદા જુદા એકાંકીકારોના એકાંકીઓથી પરિચિત થશે
- 3 અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં એકાંકી નો ઉદ્ભવ અને વિકાસથી પરિચિત થશે

Course Outcomes

- 1 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓએ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના એકાંકી નાટકના સ્વરૂપનું જ્ઞાન મેળવ્યું
- 2 અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જુદા જુદા એકાંકીકારોના એકાંકીઓથી પરિચિત થયા
- 3 અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં એકાંકી નો ઉદ્ભવ અને વિકાસથી પરિચિત થયા

UNIT-1 (a) Concept of singular literary form

(b) Transverse features of a solitary

(c) Origin and Development of Ekanki in Gujarati

Unit-2 : General questions on work

Unit-3 : Work Oriented Notes

Unit-4 : Short Questions

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units

SEMESTER – 4

સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : એકાંકી

Elective Course– 401

Course Objectives

- 1 In this course students will gain knowledge of Ekanki form of ancient Gujarati literature
- 2 Arvachin will be familiar with the soliloquies of different soliloquists of Gujarati literature

3 Arvachin will be familiar with the origin and development of Ekanki in Gujarati literature

Course Outcomes

1 In this course, the students acquired knowledge of the one-act play form of archaic Gujarati literature

2 Arvachin became familiar with the monologues of different soloists of Gujarati literature

3 Arvachin became familiar with the origin and development of Ekanki in Gujarati literature

યુનિટ-1 (અ) એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપની વિભાવના

(બ) એકાંકીના વ્યાવર્તક લક્ષણો

(ક) ગુજરાતીમાં એકાંકીનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

યુનિટ-2 : કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો

યુનિટ-3 : કૃતિલક્ષી ટૂકનોંધો

યુનિટ-4 : ટૂંકા પ્રશ્નો

યુનિટ-5 : ઉપરના એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

Unit -1 (A) Origin and Development of Ekanki in Gujarati

(b) Transverse features of singleton

(c) Origin and Development of Ekanki in Gujarati (c) Origin and Development of Ekanki in Gujarati

Unit-2 : General questions on work

Unit-3 : Work Oriented Notes

Unit-4 : Short Questions

Unit-5 : Optional questions will be asked covering the above units

Course Objectives

1 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના એકાંકીના સ્વરૂપનું જ્ઞાન મેળવશે

2 અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જુદા જુદા એકાંકીકારોના એકાંકીઓથી પરિચિત થશે

3 અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં એકાંકી નો ઉદ્ભવ અને વિકાસથી પરિચિત થશે

Course Outcomes

1 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓએ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના એકાંકી નાટકના સ્વરૂપનું જ્ઞાન મેળવ્યું

2 અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જુદા જુદા એકાંકીકારોના એકાંકીઓથી પરિચિત થયા

3 અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં એકાંકી નો ઉદ્ભવ અને વિકાસથી પરિચિત થયા

SEMESTER – 4

BAOOC402 (Core Course 402 ગ્રંથકારનો અભ્યાસ – પ્રવીણ દરજી

(1) ચીસ (કાવ્યસંગ્રહ) (2) ગાતા ઝરણા (નિબંધ સંગ્રહ)

Course Objectives

- (1) 1 will get acquainted with the life and literary creation of the librarian Mr. Praveen Darjee
- (2) 2. Will be familiar with singing springs and chis kriti
- (3) 3 will be familiar with the literary form of the essay

Course Outcomes

- 1 became acquainted with the life and literary creation of librarian Mr. Praveen Darjee
2. Got familiar with singing springs and chis kriti
3. Familiarize yourself with the literary form of the essay

એકમ 1 સર્જકના જન્મ- સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનને લગતા વિકલ્પ આધારિત પ્રશ્નો.

એકમ 2 પ્રથમ કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ 3 બીજી કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ 4 પ્રથમ કૃતિની ટૂંકનોંધો

એકમ 5 બીજી કૃતિની ટૂંકનોંધો

Unit 1 Choice based questions on authors birth-time and literary as a whole

Unit 2 General questions of the first work

Unit 3 Biji Krutina General questions

Unit 4 Notes on the first work

Unit 5 Notes on the second work

Course Objectives

- 1 ગ્રંથકાર શ્રી પ્રવીણ દરજીનું જીવન અને સાહિત્ય સર્જનથી પરિચિત થશે
2. ગાતા ઝરણા અને ચીસ કૃતિઓથી પરિચિત થશે
- 3 નિબંધનું સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશે પરિચિત થશે

Course Outcomes

- 1 ગ્રંથકાર શ્રી પ્રવીણ દરજીનું જીવન અને સાહિત્ય સર્જનથી પરિચિત થયા
2. ગાતા ઝરણા અને ચીસ કૃતિઓથી પરિચિત થયા
- 3 નિબંધનું સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશે પરિચિત થયા

SEMESTER – 4

BAOOC402 (Elective Course - 402) ગ્રંથકારનો અભ્યાસ – પ્રવીણ દરજી

- (1) ચીસ (કાવ્યસંગ્રહ) (2) ગાતા ઝરણા (નિબંધ સંગ્રહ)

Course Objectives

- (1) 1 will get acquainted with the life and literary creation of the librarian Mr. Praveen Darjee
- (2) 2. Will be familiar with singing springs and chis kriti
- (3) 3 will be familiar with the literary form of the essay

Course Outcomes

- 1 became acquainted with the life and literary creation of librarian Mr. Praveen Darjee
2. Got familiar with singing springs and chis kriti
3. Familiarize yourself with the literary form of the essay

એકમ 1 સર્જકના જન્મ- સમય તથા સમગ્ર સાહિત્યસર્જનને લગતા વિકલ્પ આધારિત પ્રશ્નો.

એકમ 2 પ્રથમ કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ 3 બીજી કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ 4 પ્રથમ કૃતિની ટૂંકનોંધો

એકમ 5 બીજી કૃતિની ટૂંકનોંધો

Unit 1 Choice based questions on authors birth-time and literary as a whole

Unit 2 General questions of the first work

Unit 3 Biji Krutina General questions

Unit 4 Notes on the first work

Unit 5 Notes on the second work

Course Objectives

- 1 ગ્રંથકાર શ્રી પ્રવીણ દરજીનું જીવન અને સાહિત્ય સર્જનથી પરિચિત થશે
2. ગાતા ઝરણા અને ચીસ કૃતિઓથી પરિચિત થશે
- 3 નિબંધનું સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશે પરિચિત થશે

Course Outcomes

- 1 ગ્રંથકાર શ્રી પ્રવીણ દરજીનું જીવન અને સાહિત્ય સર્જનથી પરિચિત થયા
2. ગાતા ઝરણા અને ચીસ કૃતિઓથી પરિચિત થયા
- 3 નિબંધનું સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશે પરિચિત થયા

BAOOC403 (core Course 403) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ – 2

Course Objectives

1. This course will familiarize students with medieval Gujarati literature
2. This course will familiarize students with the political and cultural factors that shaped medieval Gujarati literature
3. This course will familiarize the students with various streams of medieval Gujarati literature
4. This course will introduce students to medieval literary forms and specialized works

CourseOutcomes

1. This course familiarized the students with medieval Gujarati literature,
2. This course familiarizes students with the political and cultural factors that shaped medieval Gujarat iliterature happened
3. This course familiarized the students with various streams of medieval Gujarati literature.
4. This course introduces students to medieval literary forms and specialized works.

એકમ 1 અખો અને જ્ઞાનમાર્ગી કવિતાપ્રવાહ

એકમ 2 પ્રેમાનંદ અને મધ્યકાલીન આખ્યાનપ્રવાહ

એકમ 3 શામળ અને પદ્યવાર્તાનું સાહિત્યસ્વરૂપ

એકમ 4 દયારામ અને ગરબીનું સ્વરૂપ

એકમ 5 ચારેય એકમને આધારે વિકલ્પ આધારિત પ્રશ્નો

Unit 1 Akho and knowledge flow of poetry

Unit 2 Premananda and the Medieval Narrative flow

Unit 3 shamal and Literary form of Narrative

Unit 4 form of Dayaram and Garbi

Unit 5 Choice based questions based on all four units

Course Objectives

1. આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યથી પરિચિત થશ
2. આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારા રાજકીય તેમજ સાંસ્કૃતિક પરિબળોથી પરિચિત થશે
3. આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ પ્રવાહોથી પરિચિત થશે
4. આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપો અને વિશિષ્ટ કૃતિઓનો પરિચય થશે

Course Outcomes

- 1 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યથી પરિચિત થયા,
- 2 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારા રાજકીય તેમજ સાંસ્કૃતિક પરિબળોથી પરિચિત થયા.
- 3 આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ પ્રવાહોથી પરિચિત થયા.
5. આ અભ્યાસક્રમથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપો અને વિશિષ્ટ કૃતિઓનો પરિ

BA Semester – 5 Gujarati

Core Course (CC)- 501

A History of Archaic Gujarati Literature - Part-1

Course Objectives

- 1 This course will familiarize student with the history of archaic Gujarati Literature.
- 2 This study will familiarize the students with different eras of archaic Gujarati Literature.
- 3 This study will acquaint the students with the political, social and Cultural factors that shaped archaic Gujarati Literature.
- 4 Through this study, students will get knowledge of new developments in The field of literature in archaic Gujarati Literature.
- 5 Through this study students will develop an introduction to the literary

Forms of archaic Gujarati literature.

Course Outcomes

- 1 Through this study the students became familiar with the History of Archaic Gujarati literature.
- 2 Through this study students got knowledge of different eras of archaic Gujarati literature.
- 3 Through this study the students became aware of the factors that Shape arcane literature
- 4 Through this study the students got the knowledge of the innovations And contributions made in the field of literature in archaic Gujarati Literature.
- 5 Through this study students developed an introduction to literary forms

એકમ : ૧

સુધારક યુગ :

(અ) આ યુગને ઘડનારાં સામાજિક, રાજકીય, સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલા નવપ્રસ્થાનો અને પ્રદાનો

(બ) નીચેના સર્જકોની સાહિત્યસેવાનો અભ્યાસ :

(૧) નર્મદ (૨) દલપતરામ (૩) (૩) નવલરામ

એકમ : ૨ સાક્ષર યુગ:

અ) આ યુગને ઘડનારાં સામાજિક, રાજકીય, સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો અને પ્રદાનો

(બ) નીચેના સર્જકોની સાહિત્યસેવાનો અભ્યાસ :

(૧) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી (૨) મણિલાલ ન. દ્વિવેદી (૩) નરસિંહરાવ (૪) બળવંતરાય ઠાકોર

એકમ : ૩ ગાંધીયુગ :

(અ) આ યુગને ઘડનારાં સામાજિક, રાજકીય, સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો અને પ્રદાનો

(બ) નીચેના સર્જકોની સાહિત્યસેવાનો અભ્યાસ :

(૧) ક. મા. મુનશી (૨) ધુમકેતુ (૩) ઉમાશંકર જોશી (૪) ઝવેરચંદ મેઘાણી

એકમ : ૪ નીચેની કૃતિઓ વિશે મુદ્દાસર અભ્યાસ :

૧. મિથ્યાભિમાન - દલપતરામ

૨. કરણઘેલો - નંદશંકર મહેતા

૪. પૂર્વાલાપ - કાન્ત

૫. સત્યના પ્રયોગો - ગાંધીજી

૩. કુસુમમાળા - નરસિંહરાવ દિવેટિયા

૬. દક્ષિણાયન - સુંદરમ

એકમ : ૫ આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ માંથી ચારેય એકમોને આવરીને ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક (હેતુલક્ષી) 14

ગુણ

પ્રશ્નો પૂછાશે.

Purpose: To acquaint students with the history of archaic Gujarati literature and the eras, authors and works of literature. Will receive detailed information.

Unit : 1

Reformation Era:

(A) Social, political, cultural factors that shaped this era, literary innovations

and provide

(b) A study of the literary works of the following authors :

(1) Narmad (2) Dalpatram(3) NavalRam

Unit : 2 The Literate Age:

(a) Social, political, cultural factors shaping this era, literary innovations

and provide

(b) A study of the literary works of the following authors :

(1) Govardhanram Tripathi (2) Manilal No. Dwivedi (3) Narasimharao (4) Balvantrai Thakor

Unit: 3 Gandhi Era:

(a) Social, political, cultural factors shaping this era, literary innovations

and provide

(b) A study of the literary works of the following authors :

(1) K. Ma. Munshi (2) Dhumketu (3) Umashankar Joshi (4) Zaverchand Meghani

Unit : 4 Point wise study of the following works :

1. Vanity - Dalpatram
2. Karanghelo - Nandashankar Mehta
4. Preface - Kant
5. Experiments of Truth - Gandhiji
3. Susummala - Narasimharao Divetia
6. Dakshinayana – Sundaram

Unit : 5 Optional (Objective) 14 marks out of 14 covering all the four units from the annexure enclosed herewi

Gujarati Core Course : 502

Linguistics – introduction to Language Part – 1

Course Objectives

- 1 what is the language of the students from this course ? one will get the knowledge of how the language arose what are its rules.
- 2 This study shows students how words are formed will be familiar with it.
- 3 Through this study students know different components of language it Will become familiar with how it can be used professionally.
- 4 students will become familiar with the everyday of the language.

Course Outcomes

- 1 By studying this cours students become familiar with what language is, How language arose and what its rules are.
- 2 This study made the students aware of the different components of Language and how they can be used effectively.

3 Through this study, students became familiar with how words and Sentences are formed

4 This study exposed the students to the everyday use of the language

એકમ : ૧ ભાષાનો સામાન્ય પરિચય :

અ. ભાષાનું માનવ વ્યવહારમાં સ્થાન અને તેના ઉપયોગો

બ. ભાષાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ અને તેના મુખ્ય લક્ષણો

ક. ભાષાના સામાજિક, સાંસ્કૃતિક, પ્રાસંગિક સ્વરૂપભેદો.

એકમ : ૨

અ. ભાષા વ્યવસ્થાના વિવિધ સ્તરો – ધ્વનિઘટક, પદ, વાક્ય, ઉક્તિ

બ. ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા

ક. ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિઘટકો

ડ. ભાષાની પરિવર્તનશીલતા

એકમ : ૩

અ. માન્ય ભાષા અને બોલી

બ. ગુજરાતી ભાષાની પ્રાદેશિક બોલીઓ :

ઉત્તર ગુજરાતની, મધ્ય ગુજરાતની, દક્ષિણ ગુજરાતની અને સૌરાષ્ટ્રની બોલીઓ (એનાં ઉચ્ચારણ, વ્યાકરણ અને શબ્દભંડોળ વિષયક લક્ષણો સહિત)

એકમ : ૪

અ. ભારતનાં ભાષાકુળો

બ. અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતીની વિકસરેખાના વિવિધ તબક્કાઓ- ભેદક લક્ષણો સાથે પરિચય

ક. સંયુક્ત વ્યંજનોનો લોપ અને પૂર્વસ્વર દીર્ઘત્વ

ડ. અ-ઈ અને અ-ઉનું પરિવર્તન

એકમ : ૫ આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ માંથી ચારેય એકમોને આવરીને ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક (હેતુલક્ષી) ૧૪ ગુણ પ્રશ્નો પૂછાશે.

Objective : The student will become aware of Gujarati language and its structure.

Unit : 1 General Introduction to Language :

A. The place of language in human practice and its uses

B. Various definitions of language and its salient features

C. Social, cultural, contextual variations of language.

Unit: 2

A. Different levels of language structure – phonemes, syllables, sentences, idioms

b. pronunciation process

K. Phonemes of Gujarati language

Dr. The variability of language

Unit : 3

A. Recognized language and dialect

b. Regional Dialects of Gujarati Language:

Dialects of North Gujarat, Central Gujarat, South Gujarat and Saurashtra (including their pronunciation, grammar and vocabulary features)

Unit : 4

A. Languages of India

B. Introduction to the various stages in the evolution of Archaic Gujarati from Apabhrasa-distinctive features

K. Loss of compound consonants and prevowel lengthening

Dr. A-E and A-U change

Unit : 5 Optional (Objective) 14 marks out of 14 covering all the four units from the annexure enclosed herewith

Questions will be asked

બી.એ. સેમેસ્ટર – ૫

સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો ભાગ- 1 Gujarati Core Course : 503

Principles of Literary Criticism Part – 1

Course Objectives

- 1 This course will introduce students to the principles of literary criticism.
- 2 Through this study, students will get to know what vocabulary is.
- 3 This study will familiarize the students with the rules for interpreting and evaluating the work.
- 4 Critical skill of students will increase.

Course Outcomes

- 1 This course introduces students to the principles of literary criticism.
- 2 Through this study, the students got know what vocabulary is.
- 3 This study familiarized the students with the rules for understanding and evaluating the work.
- 4 This study increased the critical of the students

એકમ : ૧

અ. લલિત કલાની વિભાવના : કલાની વિભાવના, અર્થ, વિવિધ લલિત અને લલિતેતર કલાઓ, શ્રેષ્ઠ કલાની ચર્ચા

બ. સાહિત્યકલાની વિભાવના : સાહિત્યકલાનો અર્થ,વિવિધ સાહિત્યકલાઓ, લલિત અને લલિતેતર સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ

ક. કલાના વિભિન્ન પ્રકારો

એકમ : ૨

સંસ્કૃત સાહિત્યની વિવિધ વિચારધારાઓ : રસ, ધ્વનિ, વક્રોક્તિ, રીતિ, અલંકાર અને ઔચિત્ય આદિનો પરિચય

એકમ : ૩

પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય, કૌતુકરાગી સાહિત્ય, વાસ્તવદર્શી સાહિત્ય અને આધુનિક સાહિત્યની વિચારધારાનો પરિચય

એકમ : ૪ નીચેના મુદ્દાઓનો સઘન અભ્યાસ :

૧. કાવ્યની વ્યાખ્યા (પૂર્વ અને પશ્ચિમ સંદર્ભે)

૨. કાવ્યહેતુ

૩. કાવ્યનાં પ્રયોજનો

એકમ : ૫

આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ માંથી ચારેય એકમોને આવરીને ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નો પૂછાશે.

Unit : 1

A. Concept of Fine Art: Concept, meaning of art, various fine and non-fine arts, A discussion of the best art

b. Concept of literature: Meaning of literature, different literary arts, distinction between fine and non-fine literature.

K. Different types of art

Unit: 2

Various Ideologies of Sanskrit Literature: Interest, Sound, Irony, Style, Allegory and Justice etc.

introduction

Unit : 3

An introduction to popular literature, comic literature, realistic literature and the ideology of modern literature

Unit : 4 Intensive study of the following points:

1. Definition of Poetry (East and West)

2. poetic motive

3. Purposes of poetry

Unit : 5

Optional (objective) questions of 14 marks covering all the four units will be asked from the attached appendix.

SEMESTER – 5 Cour Course BAOOC504/B

હજાર ચોર્યાસીની મા” – મહાશ્વેતા દેવી અનુવાદક – નિસ્પૃહા દેસાઈ

Mahasweta devi is the mother of Hajar Choryashi

Course Objectives

- 1 This course will expose students to works in other languages besides the Mother tongue.
- 2 From this study students will understand the nature of translation its Importance will be familiar with the utility and application.
- 3 Through this study students will get familiar with the introduction of Bengali writer mahasweta devi and the novel of hazar choryshi ni ma.
- 4 Through this study students will learn to appreciate poetry.

Course Outcomes

- 1 This study exposed the students to works in other languages apart from Mother .
- 2 This study made the students aware of the nature, importance utility And purpose of translation.
- 3 Through this study the students were introduced to the Bengali writer Mahasweta devi and her novel hazar choryshi ni ma.
- 4 from this study, I learned to appreciate poetry.

એકમ 1 (અ) અનુવાદનુ સ્વરૂપ – મહત્વ અને ઉપયોગિતા

(બ) અનુવાદમા ધ્યાનપાત્ર બાબતો – પ્રયોજનો

એકમ 2 કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ 3 કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ (આ એકમમા ટુંકનો ધો પુછી શકાશે)

એકમ 4 કાવ્યનુ રસદર્શન

એકમ 5 આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટમાથી ઉપરના ત્રણ એકમોને આવરીને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે

- Unit 1 (A) Form of Translation – significance and Utility
(B) Considerations in Translation – Purposes
- Unit 2 Form Oriented study of work
- Unit 3 Object- oriented study of the work (in this unit one can ask any questions)
- Unit 4 An overview of poetry
- Unit 5 Optional questions will be asked covering the above three units from the annexure attached

SEMESTER –5

ગુજરાતી Core Course – 505 / B નરસિંહ મહેતાનાં પદો – સં. અનંતરાય રાવલ

Course Objectives

- 1 This course will introduce students to medieval Gujarati literature and Medieval devotional poetry.
- 2 Through this study students will get to know about the personality and Literary creation of bhakt kavi narasih Mehta .
- 3 This study will learn to expand the idea.
- 4 This study will familiarize one with the different types of padas of narsinh maheta.

Course Outcomes

- 2 Through this study students become familiar with medieval Gujarati Literature and medieval poetry.
- 3 through this study the students got acquainted with the personality of bhakt kavi narasinh Maheta and his woks.
- 4 through this study students learned to expand their thinking.
- 5 This study made the students aware of various positions of Narsih Mehta.

એકમ-1 સર્જકના જીવન – સમય અને સમગ્ર સાહિત્યસર્જનનો પરિચય

એકમ-2 કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ અને સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ-3 કૃતિનો વસ્તુલક્ષી અભ્યાસ

એકમ -4 વિચાર – વિસ્તાર

એકમ-5 ઉપરના ત્રણ એકમોને આવરીને 14 ગુણના હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે

SEMESTER –5

Gujarati Core Course – 505 / B

Verses of Narsingh Mehta – No. Anantarai Rawal

Unit-1 Creator's Life – Time and Introduction to Literary Creation as a whole

Unit-2 Form oriented study of works and general questions

Unit-3 Object oriented study of the work

Unit-4 Idea – Area

Unit-5 Objective-oriented questions of 14 marks will be asked covering the above three units

SEMESTAR -6

GUJARATI Core Course – 601

History of Archaic Gujarati Literature part -2

Course Objective

- 1 This Course will familiarize students with the History of archaic Gujarati Literature.
- 2 This study will familiarize the students with the social, political and Cultural factor that shaped the various eras of archaic Gujarati Literature.
- 3 Through this study, the student will be aware of the innovations and Contributions made by the writers in each age of the archaic period.
- 4 Through this study, students will gain knowledge of archaic literary Forms.

Course Outcomes

- 1 This study made the students aware of the history of archaic Gujarati Literature.
- 2 Through this study the students became familiar with the various eras Of archaic Gujarati literature and the factors that shaped those eras.
- 3 Through this study, the students got the knowledge of the innovations And contributions made by the writers of each era of archaic Gujarati

Literature.

- 4 Through this study the students became familiar with arcane literary Forma.

એકમ : ૧ અનુગાંધીયુગનું સાહિત્ય :

(અ) આ યુગને ઘડનારાં સામાજિક, રાજકીય, સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલા

નવપ્રસ્થાનો અને પ્રદાનો

(બ) નીચેના સર્જકોની સાહિત્યસેવાનો અભ્યાસ

(૧) રાજેન્દ્ર શાહ (૨) નિરંજન ભગત(૩) ઉશનસ(૪) પ્રિયકાન્ત મણિયાર

એકમ : ૨ અનુગાંધીયુગની મહત્વની કૃતિઓનો મુદ્દાસર અભ્યાસ :

૧. બારી બહાર - પ્રહલાદ પારેખ ૨. પરિક્રમા - બાલમુકુંદ દવે ૩. મોરનાં ઈંડા - કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણી

૪. સ્વપ્ન પ્રયાણ - હરિશ્ચંદ્ર ભટ્ટ-

એકમ : ૩ આધુનિક યુગનું સાહિત્ય :

(અ) આ યુગને ઘડનારાં સામાજિક, રાજકીય, સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો અને પ્રદાનો

(બ) નીચેના સર્જકોની સાહિત્યસેવાનો અભ્યાસ :

(૧) સુરેશ જોષી (૨) રઘુવીર ચૌધરી (૩) મધુરાય (૪) લાભશંકર ઠાકર

એકમ : ૪ આધુનિક યુગની મહત્વની કૃતિઓનો મુદ્દાસર અભ્યાસ :

૧. પેરેલિસિસ - ચંદ્રકાંત બક્ષી ૨. ફેરો- રાધેશ્યામ શર્મા ૩. નાઈટમેર- સરોજ પાઠક ૪. અંગત- રાવજી

પટેલ ૫. દૂરના એ સૂર - દિગ્વીશ મહેતા

એકમ : ૫ આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ માંથી ચારેય એકમોને આવરીને ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક

Unit: 1 Literature of the Succession Era:

(a) Social, political, cultural factors that shaped this era, literatureInnovations and contributions

(b) A study of the literary works of the following authors

(1) Rajendra Shah (2) Niranjana Bhagat (3) Ushanas (4) Priyankant Maniyar

Unit : 2 Topical Study of Important Works of Succession Era ::

1. Bari Bahar - Prahlad Parekh 2. Parikrama - Balmukund Dave 3. Peacock Eggs Krishnalal Sridharani 4. Dream Journey – Harishchandra Bhatt-

Unit: 3 Modern Age Literature:

(a) Social, political, cultural factors, literary innovations and contributionst shaped this era.

(b) A study of the literary works of the following authors :

(1) Suresh Joshi (2) Raghuveer Chaudhary (3) Madurai (4) Labhshankar Thakar

Unit : 4 Topical Study of Important Works of Modern Age :

1. Paralysis - Chandrakant Bakshi 2. Ferro- Radheshyam Sharma 3. Nightmare – Saroj Pathak 4. Personal - Ravji Patel 5. Doorna A Soor – Digish Mehta

Unit : 5 Electives of 14 marks covering all four units from the annexure enclosed herewith

ભાષાવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી ભાષાનો પરિચય - ભાગ – 2

Gujarati Core Course- 602

Introduction to linguistics and Gujarati language part – 2

Course Objectives

- 1 This course will give students knowledge about various components of Gujarati language and its practical usage.
- 2 This study will increase the language proficiency of the students.
- 3 Through this study, students will learn to use language effectively.
- 4 Students will get familiar with gujarati language through this study.

Course Outcomes

- 1 Through this study students got knowledge about various components Of Gujarati language and its practical use.
- 2 This study increased the language proficiency of the students.
- 3 Through this study, students learned to use language effectively.
- 4 Through this study the students became familiar with the gujarati language.

હેતુ: વિદ્યાર્થી ગુજરાતી ભાષાના વિવિધ ઘટકોનો અભ્યાસ કરી તેના કાર્યસાધક ઉપયોગ વિશે જ્ઞાત થશે.

એકમ : ૧ ભાષાનો સામાન્ય પરિચય :

અ . ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ :

તત્સમ તદભવ, દેશ્ય અને અર્વાચીન ભાષાના વિવિધ ઉલ્લેખો સાથે

બ. અંગસાધક પ્રત્યયો :

૧. પૂર્વ પ્રત્યયો : કુ દુર, સમ, અ, અન

૨. પર પ્રત્યયો :

(નામિક) સંજ્ઞાસાધક : અ ય, તા, ત્વ, આશ, આઈ, પણ, ઈ, ગી, ગીરી

(વિશેષણ સાધક)

ઈ, ઈય, વિન, આળુ, ગર, ખોર, દાર, બાજ

(આખ્યાતિક –સંજ્ઞાસાધક) : અન-અના, અણ-અણા, આઈ, આણ, સક, આવર, તર, આમણ

(આખ્યાતિક વિશેષણ સાધક) : આઉ, ઉ

૩. અંગ વિસ્તારક પ્રત્યયો અ, ક, ડ, લ, ઈ

એકમ : ૨

અ. રવાનુકારી અને દ્વિરૂકત શબ્દપ્રયોગો

બ. સમાસ રચના

ક. ગુજરાતી ભાષાના સંયોજકો, નિપાતો અને ઉદગારવાચકો

એકમ : ૩

અ. ગુજરાતી ભાષાની વચન વ્યવસ્થા

બ. ગુજરાતી ભાષાની લિંગ વ્યવસ્થા

ક. ગુજરાતી ભાષાની વિભક્તિ વ્યવસ્થા

ડ. કૃદંતના પ્રકારો અને અર્થો

એકમ : ૪

અ. કર્તરિ - કર્મણિ - ભાવે પ્રયોગો

બ. સંયુક્ત ક્રિયાપદો

ક. વિકારી અને અવિકારી સંજ્ઞાઓ અને વિશેષણો

૬. વાક્યના પ્રકારો અને અર્થો

એકમ : ૫

આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ માંથી ચારેય એકમોને આવરીને ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નો પૂછાશે.

Objective: The student will study various components of Gujarati language and know about its practical use.

Unit : 1 General Introduction to Language :

A. Vocabulary of Gujarati language:

Tatsama Tadbhava, with various references to the Desya and Arvachin languages

b. Angasadhak Suffixes:

1. Pre-Suffixes : Ku Dur, Sum, A, Un

2. Suffixes on:

(nominative) nouns: ay, ta, tva, ash, i, pana, e, gi, giri

(adjective) : E, Ey, Win, Alao, Gar, Khor, Dar, Baj

(popular – noun) : an-ana, an-ana, ai, aan, sak, avar, tar, aman

(pronominal adjective possessor) : au, u

3. Participle suffixes a, k, d, l, e

Unit: 2

A. Fluent and disjunctive expressions b. Margin formation

K. Conjunctions, Conjunctions and Exclamations of Gujarati Language

Unit : 3

A. Vocabulary system of Gujarati language

b. Gender system of Gujarati language

K. Inflectional System of Gujarati Language

Dr. Types and meanings of participles

Unit : 4

A. Kartari - Karmani - Price experiments

b. Compound verbs

K. Transitive and intransitive nouns and adjectives

Dr. Sentence types and meanings

Unit : 5

Optional (objective) questions of 14 marks covering all the four units will be asked from the attached appendix.

B.A. Semester – 6

Gujarati Core Course Cour Course - 603

principles of Literary Criticism part – 2

Course Objectives

- 1 This course will introduce the students to the principles of literary Criticism which will help in understanding the work.
- 2 with this study the student will be able to understand the work and enjoy it.
- 3 This study will evaluate the work.
- 4 This study will increase the critical skills of the students .

Course Outcomes

- 1 This study introduces the students to the principles of literary criticism To the work understood.
- 2 Through this study students learned to understand the work and Appreciate it.

3 Through this study the students learned to evaluate the work.

4 This study increased the critical skills of the students

હેતુ : વિદ્યાર્થી સાહિત્યના સિધ્ધાંતોનો પરિચય મેળવશે જે તેને કૃતિઓને સમજવામાં મદદરૂપ

એકમ : ૧

(અ) શબ્દની શક્તિ : અભિધા, લક્ષણા, વ્યંજના (માત્ર લક્ષણાના પ્રકારો અપેક્ષિત છે.)

(બ) પ્લેટો - એરિસ્ટોટલની અનુકરણ વિભાવના

એકમ : ૨

સર્જનપ્રક્રિયા સાથે સંકળાયેલા તત્ત્વો

૧. અલંકાર

૨. છંદ - ગેયતા- લય ૩. કલ્પન ૪. પ્રતીક ૫. પુરાકલ્પન

એકમ : ૩

(અ) સાહિત્યના પ્રકારો : નવલકથા, ટૂંકીવાર્તા, નાટક, ગઝલ, સોનેટ સ્વરૂપપરિચય

(બ) સાહિત્યમાં પરમ્પરા અને પ્રયોગ

એકમ : ૪ સર્જન, ભાવન, વિવેચન

(અ) કારચિત્રી અને ભાવચિત્રી પ્રતિભા

(બ) અભિવ્યક્તિ અને પ્રત્યાયન

(ક) સર્જનની પ્રક્રિયા : અનુભૂતિ કલ્પના, શૈલી, સાહિત્યિક રુચિ

(ડ) ૧. વિવેચનની વિભાવના

૨. વિવેચનના પ્રકાર : સિધ્ધાંતલક્ષી વિવેચન પ્રત્યક્ષ વિવેચન - વર્ણન, અર્થઘટન, મૂલ્યાંકન

૩. વિવેચનની વિવિધ પદ્ધતિઓ : ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક, વર્ણનાત્મક

એકમ : ૫

આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ માંથી ચારેય એકમોને આવરીને ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નો પૂછાશે.

Objective: The student will get an introduction to the principles of literature which will help him to understand the works

Unit : 1

(A) Power of Word : Abhidha, Lakshana, Consonant (Only Lakshana types are expected.)

(b) Plato - Aristotle's concept of imitation

Unit: 2

Elements involved in the creation process

1. decoration

2. Rhyme - Rhythm - Rhythm 3. Concept 4. Symbol 5. preconceptions

Unit : 3

(A) Types of Literature : Novel, Short Story, Drama, Ghazal, Sonnet Introduction

(b) Tradition and Experimentation in Literature

Unit : 4 Creation, Sense, Criticism

(a) Kariyatri and Bhayairi Pratibha

(b) Expression and suffixation

(a) Process of Creation : Realization Imagination, Style, Literary Interest

(d) 1. Concept of criticism

2. Types of Criticism: Theoretical Criticism Direct Criticism – Description, Interpretation, Evaluation

3. Different Methods of Criticism : Historical, Comparative, Descriptive

Unit : 5

Optional (objective) questions of 14 marks covering all the four units will be asked from the attached appendix.

SEMESTER – 6

Gujarati Core Course - 604/A

Priyajan – vinesh antani

Course Objectives

- 1 Through this course students will be familiar with the novel form of Gujarati literature and narrative literature.
- 2 Through this study students will get to know the life of creator vinesh

Antani and his contribution to Gujarati literature.

3 By studying this work students will enjoy the beloved novel.

Course Outcomes

- 1 Through this study the students became familiar with the literary from And narrative of the archaic Gujarati literature novel.
- 2 Through this study the students got to know the personality of creator Vinesh Antani and his contribution to Gujarati literature.
- 3 By studying this work the students became familiar with priyanjans Novel.

એકમ-1

(અ) સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના – નવલકથા

(બ) સાહિત્ય સ્વરૂપના લક્ષણો, ઉદભવ અને વિકાસ

(ક) સર્જકનું જીવન – કવન અને સાહિત્ય સર્જન

એકમ : ૨ કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ : ૩ કૃતિના વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નો (ટૂંકનોંધ પૂછી શકાશે)

એકમ : ૪ સંક્ષેપીકરણ (સાત - સાત ગુણના બે પરિચ્છેદ પૂછવાના રહેશે)

એકમ : ૫

આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ માંથી ઉપરનાત્રણ એકમોને આવરીને ૧૪ ગુણના વૈકલ્પિક (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નો પૂછાશે.

Unit-1

(a) Concept of Literary Form – Novel

(b) Characteristics, emergence and development of literary form

(a) Creator's Life – Poem and Literary Creation

Unit : 2 general questions of the work

Unit: 3 Object-oriented questions of the work (short notes may be asked)

Unit: 4 Summarization (two paragraphs of seven marks each)

Unit : 5

Optional (objective) questions of 14 marks will be asked covering the above four units from the attached appendix.

Gujarati Core Course - 605/B

Samayadeep - Bhagavtikumar Sharma

Course Objectives

- 1 The study of this work will familiarize the students with the literary Form and its development of the novel of archaic Gujarati literature
- 2 By studying this work the students will get to know the personality Of creator bhagavatikumar Sharma and his contribution to Gujarati Literature.
- 3 will be familiar with samaydeep novel.

Course outcomes

- 1 Through the study of this work, the students became familiar with
The literary form and development of the novel of archaic Gujarati Literature.
- 2 Through the study of this work the students get to know the personality
Of creator bhagavatikumar Sharma and his contribution.
- 3 Through this study the students got an introduction to the novel
samaydeep

એકમ 1 (અ) સાહિત્યસ્વરૂપની વિભાવના – નવલકથા

(બ) સાહિત્ય સ્વરૂપના લક્ષણો, ઉદભવ અને વિકાસ

(ક) સર્જકનું જીવન – કવન અને સાહિત્યસર્જન

એકમ 2 કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ 3 કૃતિના વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નો

એકમ 4 પુઙ્ગ વાચન

એકમ 5 ઉપરના ત્રણ એકમોને આવરી વૈકલ્પિક પ્રશ્નો .

Unit 1 (A) Concept of literary form – Novel

(B) Characteristics ,emergence and development of literary form

(C) Life- poetry and Literature of the creator

Unit 2 General questions of the work

Unit 3 Object oriented questions of the work

Unit 4 Proof Reading

Unit 5 Optional questions covering the above three units

DEPARTMENT OF HINDI

Program : B.A.

program outcomes

1. Language Proficiency:- Mastery in reading, writing, and speaking Hindi.
2. Literature Understanding:- Familiarity with classical and contemporary Hindi literature, including poetry, prose, and drama.
3. Cultural Insight:- Understanding the cultural, historical, and social aspects of Hindi-speaking regions through literature.
4. Communication Skills:- Improved communication skills in Hindi, enabling effective expression and interpretation of ideas.
5. Analytical Skills:- Developing critical and analytical skills through the study of Hindi literature and its context.

Shri Govind Guru University,Vinzol

Semester : I

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE MAJOR HINDI (मुख्य हिन्दी)

BA23MJ1HN1

आधुनिक हिन्दी कविता भाग-1

Credit: 4

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्रों को कविता क्या है ? तथा उसका महत्त्व समझाना ।
2. हिन्दी कविता के ऐतिहासिक क्रम का महत्त्व एवं प्रमुख कवियों का संक्षिप्त परिचय कराना ।
3. छात्रों को कविता पाठ और उसकी भाव-संपदा तथा विश्लेषण प्रक्रिया से अवगत कराना ।
4. छात्रों को पाठ्यगत कविताओं के संदर्भ में साहित्यिक आंदोलन और काव्य-धाराओं से परिचित कराना ।
5. छात्रों को कविता में निहित भाव, अर्थ, व्यंजना, उद्देश्य एवं काव्य के अन्य उपादानों को समझाना ।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र कविता के स्वरूप और महत्त्व को समझे ।
2. छात्रों ने हिन्दी कविता के ऐतिहासिक क्रम का महत्त्व एवं महत्त्वपूर्ण कवियों का परिचय प्राप्त किया ।
3. छात्र काव्यपाठ और उसकी भाव – संपदा तथा विश्लेषण प्रक्रिया से अवगत हुए ।
4. छात्र पाठ्यगत कविताओं के संदर्भ में साहित्यिक आंदोलन और काव्य-धाराओं से परिचित हुए ।
5. छात्र कविता में निहित भाव, अर्थ, व्यंजना, उद्देश्य एवं काव्य के अन्य उपादानों से परिचित हुए ।
6. इस पाठ्यक्रम को पढ़कर छात्रों में रचनात्मक कौशल के साथ साथ मानवीय मूल्य विकसित होंगे ।

आधुनिक हिन्दी कविता : भाग - I

यूनिट	पाठ्यक्रम		अंक
1	रचनाकार	रचनाएँ	20%
	भारतेन्दु हरिश्चन्द्र	नये जमाने की मुकरियाँ मातृभाषा प्रेम पर दोहे	
	मैथिलीशरण गुप्त	कैकेयी का अनुताप सखि, वे मुझसे कहकर जाते	
2	सूर्यकांत त्रिपाठी 'निराला'	सरोज स्मृति स्नेह निर्झर बह गया है	20%
	सुमित्रानंदन पंत	प्रथम रश्मि आ; यह धरती कितना देती है	
3	महादेवी वर्मा	विरह का जलजात जीवन मैं नीर भरी दुःख की बदली	20%
	हरिवंशराय बच्चन	बीत गई सो बात गई रीढ़ की हड्डी	
4	नागार्जुन	सिंदूर तिलकित भाल कालिदास	20%
	त्रिलोचन	चम्पा काले काले अच्छर नहीं चीन्हती उस जनपद का कवि हूँ	
5	उपरोक्त यूनिट से दस अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जाएंगे		20%

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching, powerpoint presentatione-learning, use of library, e resources ,seminar, workshop, symposium quiz,students exchange program, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of the Evaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. छायावाद – डॉ. नामवर सिंह
2. कविता के नये प्रतिमान - डॉ. नामवर सिंह
3. हिन्दी के आधुनिक प्रतिनिधि कवि – द्वारिका प्रसाद सक्सेना
4. निराला की साहित्य साधना – रामविलास शर्मा
5. जयशंकर प्रसाद – नंददुलारे बाजपेयी
6. प्रसाद का काव्य – प्रेमशंकर
7. छायावाद के आधार स्तंभ – गंगा प्रसाद पाण्डेय
8. माखनलाल चतुर्वेदी – ऋषि जैमिनी कौशिक
9. हिन्दी कविता : तीन दशक – डॉ. रामदरश मिश्र
10. हालावाद और बच्चन – प्रो. दशरथ राज
11. बच्चन का परवर्ती काव्य – डॉ. श्याम सुंदर घोष
12. माखनलाल चतुर्वेदी – श्री रामधर शर्मा
13. स्वच्छंदतावादी काव्यधारा – प्रेमशंकर
14. त्रयी (प्रसाद, निराला और पंत) – आचार्य जानकी वल्लभ शास्त्री
15. छायावादी कवियों का सौंदर्य – डॉ. सूर्यप्रसाद दीक्षित
16. आधुनिक कवियों की काव्य साधना – राजेन्द्र सिंह और गौड़
17. आधुनिक हिन्दी काव्य के नवरत्न – रमेश चन्द्र शर्मा
18. जनपद के कवि त्रिलोचन – डॉ.ओमप्रकाश शुक्ल
19. छायावाद और उसके कवि – डॉ. इन्द्रराज सिंह
20. Kavita Kosh.org
21. hindikavykosh.in
22. e-PGPathshala

Shri Govind Guru University.Vinzol

Semester : I

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE MAJOR HINDI

BA23MJ1HN2

आधुनिक हिन्दी कहानी

Credit: 4

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्रों को कहानी विधा से परिचित कराना।
2. हिन्दी कहानी के उद्भव और विकास का संक्षिप्त परिचय तथा पाठ्यगत कहानियों की भूमिका समझाना।
3. कहानियों के माध्यम से मानवीय मूल्य, निर्दोष प्रेम, आदर्श और यथार्थ तथा जीवन के तमाम पहलुओं को समझाना।
4. कहानी-तत्त्व एवं कथ्य और शिल्प के बारे में जानकारी देना।
5. छात्रों में सर्जनात्मक शक्ति का विकास करना।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र कहानी के स्वरूप से परिचित हुए।
2. छात्रों हिन्दी कहानी के उद्भव और विकास तथा पाठ्यगत कहानियों की भूमिका समझे।
3. छात्र कहानियों के माध्यम से मानवीय मूल्य, निर्दोष प्रेम, आदर्श और यथार्थ तथा जीवन के तमाम पहलुओं को समझे।
4. कहानी-तत्त्व एवं कथ्य और शिल्प के बारे में जानकारी प्राप्त की।
5. इस पाठ्यक्रम को पढ़कर छात्रों में सर्जनात्मक शक्ति के साथ साथ मानवीय मूल्यों का विकास होगा।

आधुनिक हिन्दी कहानी

यूनिट	पाठ्यक्रम	अंक
1	कहानी : परिभाषा स्वरूप और तत्त्व कहानी : प्रकार हिन्दी कहानी : उद्भव और विकास	20%
2	रचनाकार	रचनाएं
	जयशंकर प्रसाद	पुरस्कार
	प्रेमचंद	कफ़न
3	यशपाल	दुख
	जैनेन्द्र	पाजेब
4	भीष्म साहनी	चीफ की दावत
	ज्ञानरंजन	पिता
5	उपरोक्त यूनिट से दस अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जाएंगे	20%

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching powerpoint presentatione-learning,use of library e resource sseminar,workshop,symposium quiz,students exchange program, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of theEvaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. कहानी:नयी कहानी – नामवर सिंह
2. नई कहानी की भूमिका – कमलेश्वर
3. नयी कहानी-संदर्भ और प्रकृति – देवीशंकर अवस्थी
4. हिन्दी कहानी का विकास – डॉ. देवेश ठाकुर
5. हिन्दी कहानी: अंतरंग पहचान - रामदरश मिश्र
6. प्रेमचन्द और उनका युग - रामविलास शर्मा
7. हिन्दी कहानी की विकास प्रक्रिया – डॉ. आनंद प्रकाश
8. हिन्दी कहानी :प्रक्रिया और पाठ – सुरेश चौधरी
9. www.gadyakosh.org
- 10 eGyanKosh hindi
- 11 e-PG Pathshala
- 12 epustakalay.com
- 13 <https://epgp.inflibnet.ac.in>

Shri Govind Guru University.Vinzol

Semester : I

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE MINOR HINDI(गौण हिन्दी)

BA23MNHN 1

आधुनिक हिन्दी कविता : भाग-1

Credit: 4

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्रों को कविता क्या है ? तथा उसका महत्व समझाना ।
2. हिन्दी कविता के ऐतिहासिक क्रम का महत्व एवं प्रमुख कवियों का संक्षिप्त परिचय कराना ।
3. छात्रों को कविता पाठ और उसकी भाव-संपदा तथा विश्लेषण प्रक्रिया से अवगत कराना ।
4. छात्रों को पाठ्यगत कविताओं के संदर्भ में साहित्यिक आंदोलन और काव्य-धाराओं से परिचित कराना ।
5. छात्रों को कविता में निहित भाव, अर्थ, व्यंजना, उद्देश्य एवं काव्य के अन्य उपादानों को समझाना ।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र कविता के स्वरूप और महत्व को समझे।
2. छात्रों ने हिन्दी कविता के ऐतिहासिक क्रम का महत्त्व एवं महत्त्वपूर्ण कवियों का परिचय प्राप्त किया।
3. छात्र काव्यपाठ और उसकी भाव – संपदा तथा विश्लेषण प्रक्रिया से अवगत हुए।
4. छात्र पाठ्यगत कविताओं के संदर्भ में साहित्यिक आंदोलन और काव्य-धाराओं से परिचित हुए।
5. छात्र कविता में निहित भाव, अर्थ, व्यंजना, उद्देश्य एवं काव्य के अन्य उपादानों से परिचित हुए।
6. इस पाठ्यक्रम को पढ़कर छात्रों में रचनात्मक कौशल के साथ साथ मानवीय मूल्य विकसित होंगे।

आधुनिक हिन्दी कविता –

यूनिट	पाठ्यक्रम		
1	रचनाकार	रचनाएं	
	भारतेन्दु हरिश्चन्द्र	नये जमाने की मुकरियाँ मातृभाषा प्रेम पर दोहे	20%
	मैथिलीशरण गुप्त	कैकेयी का अनुताप सखि, वे मुझसे कहकर जाते	
2	सूर्यकांत त्रिपाठी 'निराला'	सरोज स्मृति स्नेह निर्झर बह गया है	20%
	सुमित्रानंदन पंत	प्रथम रश्मि आ; यह धरती कितना देती है	
3	महादेवी वर्मा	विरह का जलजात जीवन में नीर भरी दुःख की बदली	20%
	हरिवंशराय बच्चन	बीत गई सो बात गई रीढ़ की हड्डी	
4	नागार्जुन	सिंदूर तिलकित भाल कालिदास	20%
	त्रिलोचन	चम्पा काले काले अच्छर नहीं चीन्हती उस जनपद का कवि हूँ	
5	उपरोक्त यूनिट से दस अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जाएंगे		20%

Teaching- Learning
Methodology

black board Teaching powerpoin tpresentation e learning,use
of library e resources seminar,workshop,symposium
quiz,students exchange program, guest lecture

EvaluationPattern		
Sr.No.	Details of the Evaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. छायावाद – डॉ. नामवर सिंह
2. कविता के नये प्रतिमान - डॉ. नामवर सिंह
3. हिन्दी के आधुनिक प्रतिनिधि कवि – द्वारिका प्रसाद सक्सेना
4. निराला की साहित्य साधना – रामविलास शर्मा
5. जयशंकर प्रसाद – नंददुलारे बाजपेयी
6. प्रसाद का काव्य – प्रेमशंकर
7. छायावाद के आधार स्तंभ – गंगा प्रसाद पाण्डेय
8. माखनलाल चतुर्वेदी – ऋषि जैमिनी कौशिक
9. हिन्दी कविता : तीन दशक – डॉ. रामदरश मिश्र
10. हालावाद और बच्चन – प्रो. दशरथ राज
11. बच्चन का परवर्ती काव्य – डॉ. श्याम सुंदर घोष
12. माखनलाल चतुर्वेदी – श्री रामधर शर्मा
13. स्वच्छंदतावादी काव्यधारा – प्रेमशंकर
14. त्रयी (प्रसाद, निराला और पंत) – आचार्य जानकी वल्लभ शास्त्री
15. छायावादी कवियों का सौंदर्य – डॉ. सूर्यप्रसाद दीक्षित
16. आधुनिक कवियों की काव्य साधना – राजेन्द्र सिंह और गौड़
17. आधुनिक हिन्दी काव्य के नवरत्न – रमेश चन्द्र शर्मा
18. जनपद के कवि त्रिलोचन – डॉ. ओमप्रकाश शुक्ल
19. छायावाद और उसके कवि – डॉ. इन्द्रराज सिंह
- 20 . Kavita Kosh.org
- 21 hindikavykosh.in
- 22 e-PG Pathshala
- 23 ndl.iitkgp.ac.in (National digital library of India
- 24 epustakalay.com

Shri Govind Guru University, Vinzol
Semester : I
MULTI DISCIPLINARY COURSE (हिन्दी)
BA23MD1HN1
पत्रकारिता (सैद्धान्तिक)

Credit: 4

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्रों को पत्रकारिता का महत्व समझाते हुए पत्रकारिता के स्वरूप से परिचित कराना।
2. छात्रों को पत्रकारिता के प्रमुख प्रकारों से परिचय कराना।
3. छात्रों को समाचार लेखन के सिद्धान्त से परिचित कराना।
4. छात्रों को संपादक एवं संवाददाता के गुणों से परिचित कराना।
- 5 छात्रों को हिन्दी पत्रकारिता से परिचित कराना।
- 6 छात्रों को पत्रकारिता के क्षेत्र में करियर बनाने के लिए प्रेरित करना।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र पत्रकारिता के स्वरूप से परिचित हुए।
2. इस पाठ्यक्रम को पढ़कर पत्रकारिता के क्षेत्र में करियर बनानेवाले छात्रों को लाभ होगा

यूनिट	पाठ्यक्रम	अंक
1	- पत्रकारिता, अवधारणा और स्वरूप तथा तत्व - पत्रकारिता की आवश्यकता और महत्व - विषय के आधार पर पत्रकारिता के प्रमुख प्रकार: साहित्यिक, महिला, बाल, खेल, ग्रामीण, स्वास्थ्य एवं ई पत्रकारिता	20%
2	- समाचार की परिभाषा एवं तत्व - समाचार लेखन के सिद्धान्त - समाचार लेखक के गुण	20%
3	- संपादक के गुण व दायित्व - संवाददाता की योग्यताएं एवं दायित्व - पत्रकारिता से संबंधित लेखन संपादकीय, साक्षात्कार	20%
4	- हिन्दी पत्रकारिता का उद्भव और विकास - हिन्दी की प्रमुख पत्र-पत्रिकाएं नवभारत टाइम्स, अमर उजाला हंस, आजकल - हिन्दी के प्रमुख पत्रकार	20%

	जुगर किशोर शुक्ल , पंडित बालकृष्ण भट्ट	
5	उपरोक्त यूनिट से दस अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जाएंगे	20%

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching powerpoint presentation e-learning,use of library e sources seminar,workshop,symposium quiz,studentse xchange program, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of the Evaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

संदर्भ ग्रंथ :

1. प्रयोजनमूलक हिन्दी – डॉ . विनोद गोदरे , वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली
2. प्रयोजनमूलक हिन्दी : प्रक्रिया और स्वरूप -कैलाश चन्द्र भाटिया तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली
3. प्रयोजनमूलक भाषा और कार्यालयी हिन्दी – कृष्णकुमार गोस्वामी, कलिंग पब्लिकेशन
4. प्रयोजनमूलक हिन्दी - डॉ।नरेश मिश्र, डॉ.सुरेश सिंहल – अभिनव प्रकाशन दिल्ली
5. मीडिया लेखन – चंद्रप्रकाश मिश्र , संजय प्रकाशन, दिल्ली
6. e GyanKosh
7. <https://hi.m.wikipedia.org>
8. <https://sarkariguider.in>
9. <https://ncert.nic.in>
10. <https://uou.ac.in>
11. समाचार सम्पादन – कमल दीक्षित ,महेश दर्पण ,राधाकृष्ण प्रकाशन ,दिल्ली
12. समाचार लेखन: अवधारणा और सिद्धांत – सुभाष धूलिया और आनंद प्रधान , भारतीय जनसंचार संस्थान , नई दिल्ली
13. जनसंचार और हिन्दी पत्रकारिता – अर्जुन तिवारी , जयभारती प्रकाशन ,दिल्ली

Shri Govind Guru University ,Vinzol

Semester : I

ABILITY ENHANCEMENT COURSE (हिन्दी)

BA23AE1HN1

अनुवाद सैद्धांतिकी एवं व्यावहारिक -1

Credit: 2

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्रों को अनुवाद के स्वरूप को समझाना।
2. छात्रों को अनुवाद की प्रकृति से परिचित कराना।
3. छात्रों को अनुवाद की प्रक्रिया से परिचित कराना।
4. छात्रों को वैश्वीकरण के युग में अनुवाद की महत्ता समझाकर अनुवाद के क्षेत्र में केरियर बनाने के लिए प्रेरित करना।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र अनुवाद के स्वरूप को समझे।
2. छात्र अनुवाद की प्रकृति और प्रकारों से परिचित हुए।
3. छात्र अनुवाद की प्रक्रिया को समझे।
4. इस पाठ्यक्रम से छात्र वर्तमान युग में अनुवाद के महत्व को समझकर अनुवाद के लिए प्रेरित होंगे। इस क्षेत्र में केरियर बनाने के इच्छुक छात्रों को लाभ होगा।

यूनिट	पाठ्यक्रम
1	- अनुवाद परिभाषा, स्वरूप और अनुवाद का महत्व - अनुवाद की प्रकृति के आधार पर प्रकार (शब्दानुवाद, भावानुवाद, छायानुवाद, व्याख्यानानुवाद, सारानुवाद, रूपान्तरण)
2	- अनुवाद की विशेषताएँ। - अनुवाद की प्रक्रिया - अनुवादक के गुण - अनुवाद के साधन
3	- गद्यखंड का गुजराती से हिन्दी में अनुवाद और हिन्दी से गुजराती अनुवाद - गुजराती कथावर्तों और मुहावरों का हिन्दी रूप (सूची संलग्न)

Teaching- Learn Methodology	black board Teaching , power point presentation e-learning,use of library resources seminar,workshop,symposium quiz,students exchange program, guest lecture
-----------------------------	---

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of the Evaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. अनुवाद विज्ञान – भोलानाथ तिवारी, शब्दकार, दिल्ली ।
2. अनुवाद साधना – डॉ. पुरंचन्द टंडन ।
3. अनुवाद सिद्धांत की रूपरेखा – डॉ. सुरेशकुमार ।
4. अनुवाद सिद्धांत एवं प्रयोग – डॉ. आदिनाथ सोनटक्के ।
5. अनुवाद समस्याएं एवं समाधान – डा. अर्जुन चव्हाण ।
6. अनुवाद सिद्धान्त एवं प्रयोग – जी. गोपीनाथ ।
7. अनुवाद की सामाजिक भूमिका – डॉ. सितारणी पालीवाल, हिन्दी बूक सेंटर, नई दिल्ली
8. अनुवाद निरूपण – डा. भारती गोरे, विकास प्रकाशन, कानपुर ।
9. अनुवाद संवेदना और सरोकार - डॉ. सुरेश सिंहल, संजय प्रकाशन, नई दिल्ली ।
10. नन्हा कोश – गुजराती हिन्दी शब्दकोश, अनडा प्रकाशन, अहमदाबाद ।
11. प्रेमचंद जी नी सदाबहार वार्ताओ (गुजराती)- अनुवादक कुमार जैमिनी शास्त्री, आदर्श प्रकाशन, अहमदाबाद
12. सत्य के प्रयोग (महात्मा गांधी) अनुवादक हरिभाऊ उपाध्याय
13. eGyanKosh
14. e-PG Pathshala
15. <https://shabdavali.rbi.org.in>
16. <https://rajbhasa.gov.in/hi/hindi-vocabulary>
17. <https://www.collinsdictionary.com/hi/dictionary/english-hindi>
18. <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/us/>

कहावतों की सूची और उनका हिन्दी रूप :

1. रांडया पछीनुं डाहपरा शा कामनुं – अब पछताए होत क्या जब चिड़िया चुग गई खेत।
2. पछेडी अेटवी सोड – तेते पाँव पसारिये जेती लंबी सौर
3. अेक कांकरे वे पक्षी – एक पंथ दो काज
4. जोधो दुंगर ने नीकव्यो उंहर – खोदा पहाड़ निकली चुहिया
5. घर हूटये घर जाय – घर का भेदी लंका ढाये
6. जावी यशो वागे धशो – थोथा चना बाजे घना
7. भेंस आगल भागवत – भेंस के आगे बिन बजे भेंस खड़ी पगुराय
8. सींढरी बणे पश वण ना मूके – रस्सी जल गई पर ऐंठन न गई
9. अधूरो धडो छलके धशो – अधजल गगरी छलकत जाय

10. नाम मोट्टे ने दर्शन पोट्टा – ऊंची दुकान फीका पकवान
11. उज्जड गाममां अरंडो प्रधान – अंधो में काना राजा
12. उलमांथी यूलमां पडवुं – इधर कुआं उधर खाई
13. गधेडा उपर अंयाडी – छछूंदर के सिर पर चमेली का तेल
14. दुकाणमां अधिक मास – गरीबी में आटा गीला
15. पुत्रनां लक्ष्मण पारणामां- होनहार बिरवान के होत चिकने पात

मुहावरों की सूची और उनका हिन्दी रूप:

1. रज नुं गज करवुं – राई का पहाड़ बनाना
2. योरनुं मन शंकाशील – चोर की दाढ़ी में तिनका
3. आंधणानो ठेकाणो – अंधे के हाथ बटेर लगाना
4. दाजया उपर डाम देवो – जले पर नमक छिड़कना
5. धुसके धुसके रडवुं – फूट फूटकर रोना
6. सस्तामां पपवुं – मिट्टी के मोल बिकना
7. जव लठने नासवुं – दुम दबाकर भागना
8. मीठुं मरयुं लभरावुं – नमक मिर्च लगाना
9. उधडो वेवो – आड़े हाथों लेना
10. छुं थठ जवु – भाग जाना
11. तागडधिन्ना करवा – गुलछरें उड़ाना
12. माथुं पावुं – दिमाग चाटना
13. उणाउण जूठाथुं – सफ़ेद झूठ
14. गज पावो – तूती बोलना
15. मूछ पर ताव देवो – मूछ पर ताव देना

Shri Govind Guru University ,Vinzol

Semester: I

SKILL ENHANCEMENT COURSE (हिन्दी)

BA023SE103

कार्यालयी और व्यावहारिक हिन्दी

Credit: 2

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्रों को हिन्दी भाषा के विविध रूपों से परिचित कराना ।
2. कार्यालयी हिन्दी के स्वरूप और महत्व से छात्रों को परिचित कराना ।
3. छात्रों में व्यवहारिक पत्राचार कौशल विकसित कराना ।
4. सरकारी,अर्ध सरकारी एवं निजी कार्यालयों में प्रयुक्त हिन्दी से अवगत कराना ।
5. सरकारी कार्यालयों के पत्राचार का कौशल विकसित कराना

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र हिन्दी भाषा के विविध रूपों से परिचित हुए ।
2. छात्र कार्यालयी हिन्दी के स्वरूप और महत्व समझे ।
3. छात्रों में व्यवहारिक पत्राचार कौशल विकसित हुआ ।
4. छात्र सरकारी,अर्ध सरकारी एवं निजी कार्यालयों में प्रयुक्त हिन्दी से अवगत हुए।
5. छात्रों में सरकारी कार्यालयों के पत्राचार का कौशल विकसित हुआ ।
6. इस पाठ्यक्रम के अध्ययन से छात्रों को विभिन्न कार्यालयों में रोजगार की संभावनाएँ बढ़ेगी और व्यवहारिक जीवन के विविध क्षेत्रों में हिन्दी के ज्ञान से छात्र लाभान्वित होंगे ।

यूनिट	पाठ्यक्रम	
1	<ul style="list-style-type: none">● हिन्दी भाषा के विविध रूप :● रास्ट्रभाषा, राजभाषा, संपर्कभाषा,● साहित्यिक भाषा● कार्यालयी हिन्दी का स्वरूप, क्षेत्र, उद्देश्य● और महत्व● कार्यालयी हिन्दी और साहित्यिक हिन्दी की उपयोगिता और महत्व	
2	<ul style="list-style-type: none">● कार्यालयी पत्राचार और कार्यालयी पत्राचार● की विशेषताएं● आवेदनपत्र , प्रार्थनापत्र , शिकायत पत्र● सरकारीपत्र, कार्यालय ज्ञापन, कार्यालय● आदेश, अधिसूचना,	

3	कार्यालयी हिन्दी में प्रयुक्त पारिभाषिक शब्दावली की सूची संलग्न है	

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching power point presentation e-learning,use of library resources seminar,workshop,symposium quiz,students exchange program, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of the Evaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

पारिभाषिक शब्दावली :

1. Abbreviation : संक्षिप्त रूप
2. Above All : सर्वोपरि
3. Above Cited : ऊपर उद्धृत
4. Accept : स्वीकार करना
5. Additional : अतिरिक्त
6. Ad hoc ; तदर्थ
7. Application ; प्रार्थनापत्र
8. Approval : अनुमोदन
9. As directed : निर्देशानुसार
10. Basic pay : मूलवेतन
11. Business : व्यापार – कारोबार
12. By Order : के आदेश से
13. Capital : पूँजी,राजधानी
14. Carried Forward : अग्रेषित शेष
15. Carry out : कार्यान्वित करना
16. Circular : परिपत्र
17. Census : जनगणना
18. Collaboration: सहयोग
19. Complaint Book : शिकायत पेटी

20. Conference : सम्मेलन/सभा
21. Confidential : गोपनीय
22. Copy Enclosed : प्रतिलिपि सलग्न है
23. Delay Regretted : विलंब के लिए खेद है
24. Document : लेख,दस्तावेज़
25. Drafting : आलेख,प्रारूप
26. Employee : कर्मचारी
27. Financial : वित्तीय
28. For Guidance : मार्गदर्शन के लिए
29. Gazette : राजपत्र/गजट
30. High court : उच्च न्यायालय
31. Index : सूचकांक
32. Interview : साक्षात्कार
33. Journalist : पत्रकार
34. Keep Pending : विचाराधीन रखे
35. Laboratory : प्रयोगशाला
36. May be Considered : विचार कियाजाये
37. Notification : अधिसूचना
38. No admission : प्रवेश निषेध
39. No Objection Certificate :अनापत्तिपत्र
40. Office Memorandum : कार्यालय आदेश
41. On Deputation : प्रति नियुक्ति पर
42. Report Writing : प्रतिवेदन
43. show cause Notice : कारण बताओ नोटिस
45. Under Consideration : विचाराधिन
46. Vice Chancellor : कुलपति
47. Department of Atomic Energy : परमाणु ऊर्जा विभाग
48. Department Of Revenue: राजस्व विभाग
49. Ministry Of Defence : रक्षा मंत्रालय
50. ministry Of Education : शिक्षा मंत्रालय

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. प्रयोजनमूलक हिन्दी – डॉ . विनोद गोदरे , वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली
2. प्रयोजनमूलक हिन्दी : प्रक्रिया और स्वरूप -कैलाश चन्द्र भाटिया तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली
3. प्रयोजनमूलक भाषा और कार्यालयी हिन्दी – कृष्णकुमार गोस्वामी, कलिंग पब्लिकेशन
4. प्रयोजनमूलक हिन्दी - डॉ.नरेश मिश्र, डॉ.सुरेश सिंहल – अभिनव प्रकाशन दिल्ली
5. कार्यालयी हिन्दी की प्रकृति – चंद्रपाल शर्मा, समता प्रकाशन, दिल्ली
6. eGyanKosh
7. www.eshiksha.mp.gov.in

8. rajbhasha.gov.in

9. rajbhasha.nic.in

10. <https://hi.m.wikibooks.org>

Shri Govind Guru University, Vinzol Semester : I VALUE ADDED COURSE (हिन्दी) BA023VA104 हिन्दी फ़िल्मी गीतों में राष्ट्रीयता Credit: 2	
पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) : 1. इन फ़िल्मी गीतों से छात्रों में देशप्रेम जागृत करना । 2. छात्रों में राष्ट्रीय भावना संवर्धित और परिवर्धित करना । 3. छात्रों में राष्ट्रीय गौरव जागृत करना । पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) : 1. छात्रों में इन गीतों से देशप्रेम की भावना बलवती होगी । 2. राष्ट्र के लिए शहीद होने वाले अमर शहीदों के प्रति आदर भाव बढ़ेगा । 3. राष्ट्र और समग्र मानव समाज के प्रति सेवा भाव बढ़ेगा ।	
यूनिट	पाठ्यक्रम
1	कवि प्रदीप : ए मेरे वतन के लोगो जरा आँख मे भर लो पानी (गैरफिल्मी) कवि प्रदीप : दे दी हमें आजादी बिना खड़ग बिना ढाल (फिल्म-जागृति) कवि प्रदीप : आओ बच्चो तुम्हें दिखाए झाँकी हिंदुस्तान की (फिल्म-जागृति)
2	साहिर लुधियानवी : ये देश है वीर जवानों का (नया दौर) नीरज : ए मेरे प्यारे वतन (काबुलीवाला) कैफ़ी आज़मी : कर चले हम फिदा जाने तन साथियों (हकीकत)
3	गुलशन बावरा : मेरे देश की धरती सोना उगले (उपकार) राजेन्द्र कृष्ण : जहाँ डाल डाल पर सोने की चिड़ियाँ (सिंकेन्द्र आजम) इन्दीवर : हे प्रीत जहाँ की रीत सदा (पूरब और पश्चिम)

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. भारतीय सिनेमा का सफरनामा : डॉ. पुनीत विसारीया एटलांटिक पब्लिकेशन, नई दिल्ली
2. राष्ट्रीयता और हिन्दी सिनेमा : डॉ. कुमार भास्कर, संजय प्रकाशन नई दिल्ली
3. सिनेमा की संवेदना : विजय अग्रवाल, प्रतिभा प्रतिष्ठान प्रकाशन, नई दिल्ली
4. भारतीय फिल्मों का इतिहास : डॉ. करुणाशंकर, रत्नाभूमि प्रकाशन, नई दिल्ली
5. हिन्दी सिनेमा: बदलते संदर्भ संपादक डॉ तेज नारायण ओझा , डॉ. आलोक रंजन पांडेय , सतीश बुक नई दिल्ली

6 साहित्य सिनेमा और मीडिया समसामयिक संदर्भ : संपादक डॉ. आलोक रंजन पांडेय, डॉ मधु कौशिक , अनंग प्रकाशन दिल्ली

7 hindigeetmala.net

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching power point presentation e-learning, use of library esources seminar,workshop,symposium quiz, students exchange program, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of the Evaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

**UG COURSES IN HINDI CHOICE BASED CREDIT SYSTEM NEP
SEMESTAR - II**

Shri Govind Guru University.Vinzol Semester : II DISCIPLINE SPECIFIC COURSE MAJOR HINDI (मुख्य हिन्दी) BA23MJ1HN1 आधुनिक हिन्दी कविता भाग-2 Credit: 4			
आधुनिक हिन्दी कविता : भाग- 2			
यूनिट	पाठ्यक्रम		
1	रचनाकार अज्ञेय	रचनाएँ साम्राज्ञी का नैवेद्य दान हिरोशिमा	20%

	भवानी प्रसाद मिश्र	गीत - फरोश मनोरथ	
2	सर्वेश्वरदयाल सक्सेना	पत्नी की मृत्यु पर मेरे भीतर की कोयल	20%
	केदारनाथ सिंह	पानी की प्रार्थना चीटियों की रुलाई	
3	धूमिल	मोचिराम किस्सा जनतंत्र का	20 %
	राजेश जोशी	संग्रहालय सहयात्रियों के साथ	
4	उदयप्रकाश	नीव की ईंट हो तुम दीदी दो हाथियों की लड़ाई	20%
	अरुण कमल	मुक्ति उम्मीद	
5	उपरोक्त यूनिट से दस अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जाएंगे		20%

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching powerpoint presentatione-learning,use of library e resource sseminar,workshop,symposium quiz,students exchang eprogram, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of theEvaluation	Marks

1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. छायावाद – डॉ. नामवर सिंह
2. कविता के नये प्रतिमान - डॉ. नामवर सिंह
3. हिन्दी के आधुनिक प्रतिनिधि कवि – द्वारिका प्रसाद सक्सेना
4. निराला की साहित्य साधना – रामविलास शर्मा
5. हिन्दी कविता : तीन दशक – डॉ. रामदरश मिश्र
6. स्वच्छंदतावादी काव्यधारा – प्रेमशंकर
7. आधुनिक कवियों की काव्य साधना – राजेन्द्र सिंह और गौड़
8. आधुनिक हिन्दी काव्य के नवरत्न – रमेश चन्द्र शर्मा
9. जनपद के कवि त्रिलोचन – डॉ. ओमप्रकाश शुक्ल
10. छायावाद और उसके कवि – डॉ. इन्द्रराज सिंह
11. नई कविता स्वरूप और समस्याएँ – डॉ. जगदीश गुप्त
12. नया काव्य नए मूल्य -डॉ. ललाई शुक्ल
13. समकालीन कविता का यथार्थ – डॉ. परमानंद श्रीवास्तव
14. ध्रुमिल और परवर्ती जनवादी कविता – डॉ. श्रीराम त्रिपाठी
15. साठोत्तरी हिन्दी कविता में जनवादी चेतना – डॉ. नरेंद्रसिंह
16. अज्ञेय से अरुण कमल भाग 1 ,भाग 2 , डॉ. संतोष कुमार तिवारी , भारतीय ग्रंथ निकेतन
- 17 . Kavita Kosh.org
- 18 . hindikavykosh.in
- 19 . e-PG Pathshala

Shri Govind Guru University.Vinzol

Semester : II

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE MAJOR HINDI (मुख्य हिन्दी)

BA23MJ1HN1

हिन्दी उपन्यास : गबन – प्रेमचंद

Credit: 4

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्र हिन्दी उपन्यास के स्वरूप एवं उसके ऐतिहासिक परिप्रेक्ष्य से अवगत होंगे ।
2. छात्र हिन्दी उपन्यास सम्राट प्रेमचंद का साहित्यिक परिचय प्राप्त करेंगे ।
3. छात्र रचनाकार के उद्देश्य, तत्कालीन समस्या एवं प्रासंगिकता समझ सकेंगे ।
4. छात्र उपन्यास का पठन करते हुए उसका कथ्य समझ सकेंगे ।
5. छात्र उपन्यास के तत्वों को समझ करके उसका विश्लेषण कर सकेंगे ।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

<p>1. छात्र उपन्यास के स्वरूप से परिचित हुए । 2. छात्र हिन्दी उपन्यास के उद्भव और विकास की भूमिका समझे । 3. छात्र रचनाकार के उद्देश्य, तत्कालीन समस्या एवं रचना की प्रासंगिकता को समझे । 4. छात्रों ने उपन्यास के तत्व एवं कथ्य और शिल्प के बारे में जानकारी प्राप्त की । 5. इस पाठ्यक्रम को पढ़कर छात्रों में सर्जनात्मक शक्ति के साथ साथ मानवीय मूल्यों का विकास होगा ।</p>		
<h3>हिन्दी उपन्यास : गबन – प्रेमचंद</h3>		
यूनिट	पाठ्यक्रम	
1	उपन्यास परिभाषा , स्वरूप , तत्व प्रेमचंद का व्यक्तित्व और कृतित्व गबन उपन्यास की कथावस्तु	20%
2	गबन उपन्यास की तात्विक समीक्षा गबन उपन्यास में पात्र योजना जालपा, रमानाथ, रतन, देविदिन, दीनदयाल , दयानाथ आदि गबन उपन्यास की समस्याएं	20%
3	गबन उपन्यास संवाद-योजना भाषा और शैली, गबन उपन्यास में देशकाल – वातावरण गबन: शीर्षक की सार्थकता, प्रासंगिकता, उद्देश्य	20%
4	गबन उपन्यास संदर्भ व्याख्या	20%
5	उपरोक्त उपन्यास से वस्तुनिष्ठ प्रश्न दस अंक के पूछे जाएंगे ।	20%

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching powerpoint presentatione-learning,use of library e resource sseminar,workshop,symposium quiz,students exchang eprogram, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of theEvaluation	Marks
1	External exam	50 %

2	Internal Exam	50 %
---	---------------	------

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. उपन्यास साहित्य का इतिहास – डॉ. गोपाल राय
2. हिन्दी उपन्यास का उद्भव और विकास – डॉ. सुरेश सिन्हा
3. प्रेमचंद के उपन्यास साहित्य में सांस्कृतिक चेतना – नित्यानंद पटेल
4. हिन्दी उपन्यास: एक अन्तर्यात्रा – डॉ. रामदरश मिश्र
5. उपन्यास: समय और संवेदना – डॉ. विजय बहादुर सिंह
6. प्रेमचंद एक विवेचन – डॉ. इन्द्रमोहन सिन्हा
7. हिन्दी उपन्यास में कथाशिल्प का विकास – डॉ. प्रताप नारायण टंडन
8. हिन्दी उपन्यास परंपरा और प्रयोग – बिन्धेश्वरीप्रसाद मिश्र
9. . www.gadyakosh.org
10. eGyanKosh hindi
11. e-PG Pathshala

Shri Govind Guru University.Vinzol

Semester : II

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE MINOR HINDI(गौण हिन्दी)

BA23MNHN 1

हिन्दी उपन्यास : गबन – प्रेमचंद

Credit: 4

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्र हिन्दी उपन्यास का स्वरूप एवं उसके ऐतिहासिक परिप्रेक्ष्य से अवगत होंगे ।
2. छात्र हिन्दी उपन्यास सम्राट प्रेमचंद का साहित्यिक परिचय प्राप्त करेंगे ।
3. छात्र रचनाकार के उद्देश्य, तत्कालीन समस्या एवं प्रासंगिकता समझे ।
4. छात्र उपन्यास का पठन करते हुए उसका कथ्य समझ सकेंगे ।
5. छात्र उपन्यास के तत्वों को समझ करके उसका विश्लेषण कर सकेंगे ।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र उपन्यास के स्वरूप से परिचित हुए ।
2. छात्र हिन्दी उपन्यास के उद्भव और विकास की भूमिका समझे ।
3. छात्र रचनाकार के उद्देश्य, तत्कालीन समस्या एवं रचना की प्रासंगिकता को समझे ।
4. छात्रों ने उपन्यास के तत्व एवं कथ्य और शिल्प के बारे में जानकारी प्राप्त की ।
5. इस पाठ्यक्रम को पढ़कर छात्रों में सर्जनात्मक शक्ति के साथ साथ मानवीय मूल्यों का विकास होगा ।

हिन्दी उपन्यास : गबन – प्रेमचंद		
यूनिट	पाठ्यक्रम	
1	उपन्यास परिभाषा, स्वरूप, तत्व प्रेमचंद का व्यक्तित्व और कृतित्व गबन उपन्यास की कथावस्तु	20 %
2	गबन उपन्यास की तात्विक समीक्षा गबन उपन्यास में पात्र योजना जालपा, रमानाथ, रतन, देविदिन, दीनदयाल, दयानाथ गबन उपन्यास की समस्याएं	20 %
3	गबन उपन्यास संवाद-योजना भाषा और शैली गबन उपन्यास में देशकाल – वातावरण गबन: शीर्षक की सार्थकता, प्रासंगिकता, उद्देश्य	20 %
4	गबन उपन्यास संदर्भ व्याख्या	20 %
5	उपरोक्त उपन्यास से दस अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जाएंगे	20 %

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching powerpoint presentatione-learning,use of library e resource sseminar,workshop,symposium quiz,students exchang eprogram, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of theEvaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. उपन्यास साहित्य का इतिहास – डॉ. गोपाल राय
2. हिन्दी उपन्यास का उद्भव और विकास – डॉ. सुरेश सिन्हा
3. प्रेमचंद के उपन्यास साहित्य में सांस्कृतिक चेतना – नित्यानंद पटेल
4. हिन्दी उपन्यास: एक अन्तर्यात्रा – डॉ. रामदरश मिश्र
5. उपन्यास: समय और संवेदना – डॉ. विजय बहादुर सिंह
6. प्रेमचंद एक विवेचन – डॉ. इन्द्रमोहन सिन्हा
7. हिन्दी उपन्यास में कथाशिल्प का विकास – डॉ. प्रताप नारायण टंडन
8. हिन्दी उपन्यास परंपरा और प्रयोग – बिन्धेश्वरीप्रसाद मिश्र

9. www.gadyakosh.org

10 eGyanKosh hindi

11 e-PG Pathshala

Shri Govind Guru University, Vinzol

Semester : II

MULTI DISCIPLINARY COURSE (हिन्दी)

BA23MD1HN1

पत्रकारिता (सैद्धान्तिक) भाग - 2

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्रों को पत्रकारिता का महत्व समझाते हुए पत्रकारिता के स्वरूप से परिचित कराना।
2. छात्रों को पत्रकारिता के प्रमुख प्रकारों से परिचय कराना।
3. छात्रों को पत्रकार वार्ता से परिचित कराना।
4. छात्रों को संपादक कला से परिचित कराना।
5. छात्रों को समाचार पत्र के प्रबंधन एवं प्रेस कानून से परिचित कराना।
6. छात्रों को पत्रकारिता के क्षेत्र में कैरियर बनाने के लिए प्रेरित करना।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र पत्रकारिता के स्वरूप से परिचित हुए।
2. इस पाठ्यक्रम को पढ़कर पत्रकारिता के क्षेत्र में कैरियर बनानेवाले छात्रों को लाभ होगा।

यूनिट

पाठ्यक्रम

1	<ul style="list-style-type: none"> - साहित्यिक पत्रकारिता का स्वरूप और विविध आयाम - खोजी पत्रकारिता का स्वरूप - फोटो पत्रकारिता का स्वरूप 	20 %
2	<ul style="list-style-type: none"> - संपादन के आधारभूत तत्व - समाचार पत्र का संपादन - पत्रिका संपादन एक कला 	20%
3	<ul style="list-style-type: none"> - साक्षात्कार परिभाषा ,प्रकार प्रक्रिया - साक्षात्कार की प्रक्रिया - पत्रकार वार्ता का स्वरूप 	20%
4	<ul style="list-style-type: none"> -मुद्रण कला: प्रूफ शोधन - समाचार पत्र की प्रशासनिक तथा बिक्री एवं वितरण व्यवस्था - प्रमुख प्रेस कानून 	20%
5	उपरोक्त यूनिट से दस अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जाएंगे	20%

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching powerpoint presentatione-learning,use of library e resource sseminar,workshop,symposium quiz,students exchang eprogram, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of theEvaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

संदर्भ ग्रंथ :

1. प्रयोजनमूलक हिन्दी – डॉ . विनोद गोदरे , वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली
2. प्रयोजनमूलक हिन्दी : प्रक्रिया और स्वरूप -कैलाश चन्द्र भाटिया तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली
3. प्रयोजनमूलक भाषा और कार्यालयी हिन्दी – कृष्णकुमार गोस्वामी, कलिंग पब्लिकेशन
4. प्रयोजनमूलक हिन्दी - डॉ।नरेश मिश्र, डॉ.सुरेश सिंहल – अभिनव प्रकाशन दिल्ली
5. मीडिया लेखन – चंद्रप्रकाश मिश्र , संजय प्रकाशन, दिल्ली
6. e GyanKosh
7. <https://hi.m.wikipedia.org>
8. <https://sarkariguider.in>
9. <https://ncert.nic.in>
10. <https://uou.ac.in>
11. समाचार सम्पादन – कमल दीक्षित ,महेश दर्पण ,राधाकृष्ण प्रकाशन ,दिल्ली
12. समाचार लेखन: अवधारणा और सिद्धांत – सुभाष धूलिया और आनंद प्रधान , भारतीय जनसंचार संस्थान , नई दिल्ली
13. जनसंचार और हिन्दी पत्रकारिता – अर्जुन तिवारी , जयभारती प्रकाशन ,दिल्ली

Shri Govind Guru University ,Vinzol

Semester : II

ABILITY ENHANCEMENT COURSE (हिन्दी)

BA23AE1HN1

अनुवाद सैद्धांतिकी एवं व्यावहारिक -2

Credit: 2

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्रों को अनुवाद के प्रकारों को समझाना।
2. छात्रों साहित्यिक और साहित्येतर अनुवाद की प्रक्रिया से परिचित कराना।
3. छात्रों को अनुवाद के क्षेत्र में रोजगार की संभावनाओं से परिचित करवाकर अनुवाद के लिए प्रेरित करना।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र अनुवाद के प्रकारों को समझे।
2. छात्र अनुवाद की प्रक्रिया को समझे।
4. इस पाठ्यक्रम से अनुवाद के क्षेत्र में रोजगार के अवसर प्राप्त होंगे।

यूनिट	पाठ्यक्रम
1	- अनुवाद के प्रकार – साहित्यिक विधा के आधार पर, साहित्येतर अनुवाद, बैंकिंग अनुवाद
2	- काव्यानुवाद का स्वरूप एवं काव्यानुवाद की समस्याएं

	- नाट्यानुवाद का स्वरूप एवम समस्याएं - कथा साहित्य के अनुवाद का स्वरूप एवं समस्याएं
3	- गुजराती गद्ययांश का हिन्दी में अनुवाद - हिन्दी गद्ययांश का गुजराती में अनुवाद

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching powerpoint presentatione-learning,use of library e resource sseminar,workshop,symposium quiz,students exchang eprogram, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of theEvaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. अनुवाद विज्ञान – भोलानाथ तिवारी , शब्दकार , दिल्ली ।
2. अनुवाद साधना – डॉ. पुरंचन्द टंडन ।
3. अनुवाद सिद्धांत की रूपरेखा – डॉ . सुरेशकुमार ।
4. अनुवाद सिद्धांत एवं प्रयोग – डॉ. आदिनाथ सोनटक्के।
5. अनुवाद समस्याएं एवं समाधान – डा. अर्जुन चव्हाण ।
6. अनुवाद सिद्धान्त एवं प्रयोग – जी . गोपीनाथ ।
7. अनुवाद की सामाजिक भूमिका – डॉ . सितारणी पालीवाल , हिन्दी बूक सेंटर , नई दिल्ली ।
8. अनुवाद निरूपण – डा. भारती गोरे , विकास प्रकाशन , कानपुर ।
9. अनुवाद संवेदना और सरोकार - डॉ. सुरेश सिंहल , संजय प्रकाशन , नई दिल्ली ।
10. नन्हा कोश – गुजराती हिन्दी शब्दकोश , अनडा प्रकाशन , अहमदाबाद ।
11. प्रेमचंद जी नी सदाबहार वार्ताओ (गुजराती)- अनुवादक कुमार जैमिनी शास्त्री , आदर्श प्रकाशन , अहमदाबाद
- 12 सत्य के प्रयोग (महात्मा गांधी) अनुवादक हरिभाऊ उपाध्याय
- 13 eGyanKosh
- 14 e-PG Pathshala

15 www.eshiksha.mp.gov.in

16 rajbhasha.gov.in

17 rajbhasha.nic.in

Shri Govind Guru University ,Vinzol

Semester: II

SKILL ENHANCEMENT COURSE (हिन्दी)

BA023SE103

कार्यालयी हिन्दी और कम्प्युटर

Credit: 2

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (course Objectives) :

1. छात्रों को कार्यालयी हिन्दी से परिचित कराना ।
2. कार्यालयी हिन्दी के अंतरगत प्रारूपण, टिप्पण, संक्षेपण से छात्रों को परिचित कराना ।
3. छात्रों को कम्प्यूटर का सामान्य परिचय करवाकर कौशल विकसित कराना ।
4. सरकारी,अर्ध सरकारी एवं निजी कार्यालयों में हिन्दी कम्प्यूटिंग से अवगत कराना ।
5. छात्रों को हिन्दी कम्प्यूटिंग के क्षेत्र में रोजगार की संभावनाओं से परिचित कराना ।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (course Outcomes) :

1. छात्र कार्यालयी हिन्दी के विविध रूपों से परिचित हुए ।
2. छात्र कार्यालयी हिन्दी के स्वरूप और महत्व को समझे ।
3. छात्रों में कम्प्यूटर का कौशल विकसित हुआ ।
4. छात्र सरकारी,अर्ध सरकारी एवं निजी कार्यालयों में हिन्दी कम्प्यूटिंग से अवगत हुए।
- 5 इस पाठ्यक्रम के अध्ययन से छात्रों को विभिन्न कार्यालयों में रोजगार के अवसर प्राप्त होंगे और व्यवहारिक जीवन के विविध क्षेत्रों में हिन्दी कम्प्यूटिंग का ज्ञान उपयोगी होगा ।

यूनिट	पाठ्यक्रम
1	<ul style="list-style-type: none">- प्रारूपण का अर्थ, सामान्य परिचय, प्रारूपण लेखन की पद्धति- टिप्पण का अर्थ, सामान्य परिचय, टिप्पण लेखन की पद्धति- संक्षेपण का अर्थ, सामान्य परिचय, संक्षेपण की पद्धति
2	<ul style="list-style-type: none">- कम्प्यूटर का सामान्य परिचय और इतिहास ।- कम्प्यूटर के विभिन्न भागों का परिचय ।- कम्प्यूटर की उपयोगिता ।

3	- कम्प्यूटर की कार्य प्रणाली । - कम्प्यूटर की विशेषताएं । - भारत में कम्प्यूटर की शुरुआत । - कम्प्यूटर में हिन्दी भाषा के विकास का इतिहास ।

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching powerpoint presentatione-learning,use of library e resource sseminar,workshop,symposium quiz,students exchang eprogram, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern		
Sr.No.	Details of theEvaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

- 1.प्रयोजनमूलक हिन्दी – डॉ. विनोद गोदरे, वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली
- 2.प्रयोजनमूलक हिन्दी : प्रक्रिया और स्वरूप - कैलाश चन्द्र भाटिया तक्षशिला प्रकाशन ,नयी दिल्ली
- 3.प्रयोजनमूलक भाषा और कार्यालयी हिन्दी – कृष्णकुमार गोस्वामी, कलिंग पब्लिकेशन
- 4.प्रयोजनमूलक हिन्दी - डॉ. नरेश मिश्र, डॉ.सुरेश सिंहल – अभिनव प्रकाशन दिल्ली
- 5.कार्यालयी हिन्दी की प्रकृति – चंद्रपाल शर्मा, समता प्रकाशन, दिल्ली
- 6.कम्प्यूटर के विविध आयाम – रामगोपाल सिंह
- 7.कम्प्यूटर : एक परिचय – गायत्री शर्मा
- 8.कम्प्यूटर और हिन्दी – हरी मोहन
- 9.हिन्दी कम्प्यूटिंग _ डॉ. त्रिभुवननाथ शुक्ल
- 10.हिन्दी भाषा एवम कम्प्यूटर _ संतोष गोयल
11. कम्प्यूटर क्या है : गुणाकार मुले ,राजकमल प्रकाशन , नई दिल्ली
12. कार्यालयी हिन्दी और कम्प्यूटर अनुप्रयोग, निरंजन सहाय, राजकमल प्रकाशन
13. eGyanKosh
14. e-PG Pathshala
15. www.eshiksha.mp.gov.in
16. rajbhasha.gov.in
17. rajbhasha.nic.in

Shri Govind Guru University, Vinzol

Semester : II

VALUE ADDED COURSE (हिन्दी)

BA023VA104

आधुनिक हिन्दी कविता में राष्ट्रीयता

Credit: 2

पाठ्यक्रम का उद्देश्य (Course objective)

- 1 छात्रों को राष्ट्रकवियों से परिचित करवाना ।
- 2 छात्रों को राष्ट्रकवियों की कविता में राष्ट्रीय भाव से अवगत कराना ।

पाठ्यक्रम की परिलब्धियाँ (Course Outcomes)

- 1 इस पाठ्यक्रम से छात्रों में राष्ट्र के प्रति अनुराग जागृत होगा ।
- 2 छात्र भारतीय संस्कृति की विशिष्टता से परिचित होंगे ।
- 3 छात्रों में राष्ट्र के प्रति गौरव का भाव बढ़ेगा ।

यूनिट	पाठ्यक्रम	
1	रचनाकार	रचनाएँ
	अयोध्यासिंह उपाध्याय हरीऔध	कर्मवीर , जन्मभूमि
	मैथिलीशरण गुप्त	मातृभूमि , आर्य
2	माखनलाल चतुर्वेदी	सिपाही , पुष्प की अभिलाषा
	सुभद्राकुमारी चौहान	झाँसी की रानी , वीरों का कैसा हो वसंत
3	सुमित्रानंदन पंत	भारत गीत (जय जन भारत) बापू के प्रति
	रामधारी सिंह दिनकर	शहीद स्तवन (कलम आज उनकी जय बोल) मेरे नगपति मेरे विशाल (हिमालय)

Teaching- Learning Methodology	black board Teaching powerpoint presentatione-learning,use of library e resource sseminar,workshop,symposium quiz,students exchang eprogram, guest lecture
--------------------------------	--

Evaluation Pattern

Sr.No.	Details of the Evaluation	Marks
1	External exam	50 %
2	Internal Exam	50 %

सहायक संदर्भ ग्रंथ :

1. छायावाद – डॉ. नामवर सिंह
2. कविता के नये प्रतिमान - डॉ. नामवर सिंह
3. हिन्दी के आधुनिक प्रतिनिधि कवि – द्वारिका प्रसाद सक्सेना
4. राष्ट्रकवि मैथिलीशरण गुप्त – शैली वैज्ञानिक अध्ययन , डॉ . मदनमोहन
5. जयशंकर प्रसाद – नंददुलारे बाजपेयी
6. प्रसाद का काव्य – प्रेमशंकर
7. छायावाद के आधार स्तंभ – गंगा प्रसाद पाण्डेय
8. माखनलाल चतुर्वेदी – ऋषि जैमिनी कौशिक
9. हिन्दी कविता : तीन दशक – डॉ. रामदरश मिश्र
10. महाकवि हरीऔध , गिरिदत्त शुक्ल अरुणोदय पब्लिशिंग हाउस ,आगरा
11. मैथिलीशरण गुप्त ग्रंथावली ,डॉ. कृष्णदत्त पालीवाल वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली
12. माखनलाल चतुर्वेदी – श्री रामधर शर्मा
13. स्वच्छंदतावादी काव्यधारा – प्रेमशंकर
14. त्रयी (प्रसाद, निराला और पंत) – आचार्य जानकी वल्लभ शास्त्री
15. छायावादी कवियों का सौंदर्य – डॉ. सूर्यप्रसाद दीक्षित
16. आधुनिक कवियों की काव्य साधना – राजेन्द्र सिंह और गौड़
17. आधुनिक हिन्दी काव्य के नवरत्न – रमेश चन्द्र शर्मा
18. छायावाद और उसके कवि – डॉ. इन्द्रराज सिंह
- 19 . Kavita Kosh.org
20. hindikavykosh.in
- 21 e-PG Pathshala
22. epustakalay.com

COURSE, OBJECTIVES AND OUTCOMES

SEMESTER-3

Hindi Core course BA00C301 & Elective Course BA00E307, Credit-4

आधुनिक हिन्दी कविता -III

Course Objectives:

1. Tell students what is poetry? And explain its importance.

2. To give a brief introduction to the major poets to the students.
3. To make students aware of poetry recitation and its emotional content and analysis process.
4. To introduce students to literary movements and poetic currents in the context of textual poems.
5. To explain to the students the feelings, meaning, euphemism, purpose and other elements of poetry contained in the poem.

Course Outcomes:

1. Students should understand the nature and importance of poetry.
2. Students learned the importance of the historical sequence of Hindi poetry and introduction of important poets.
3. Students became aware of poetry recitation and its emotional wealth and analysis process.
4. Students became familiar with literary movements and poetic currents in the context of curricular poems.
5. Students became familiar with the emotion, meaning, poem.euphemism, purpose and other elements of poetry contained in the
6. By studying this course, along with creative skills, moral and human qualities emerged and developed in the students.
7. Stimulation of national sentiment, taste for nature depiction and sense of cultural coordination developed among the students.

पाठ्यक्रम

यूनिट-1

- भारतेन्दु हरिश्चन्द्र
- १ नये जमाने की मुकरिया
 - २ मातृभाषा प्रेम पर दोहे
- अयोध्योसिंह उपाध्याय 'हरिऔध'
- १ फूल और काँटा
 - २ कर्मवीर

यूनिट-2

- मैथिलीशरणगुप्त
- १ नर हो न निराश करो मन को
 - २ कर्तव्य-पथ

बालकृष्ण शर्मा 'नवीन'

१ विप्लव गायन

२ भिक्षा

यूनिट-3

जयशंकर प्रसाद

१ हिमादि तुंग श्रृंग से

२ नारी तुम केवल श्रद्धा हो

सुमित्रानंदन पंत

१ ताज

२ आःयह धरती कितना देती है

यूनिट-4

सूर्यकांत त्रिपाठी 'निराला'

१ तोड़ती पत्थर

२ सरोजस्मृति

महादेवी वर्मा

१ वे मुस्काते फूल नहीं

२ मैं नीर भरी दुःख की बदली

SEMESTER-3

Hindi Core course BA00C302 & Elective Course -BA00E308 Credit-4

हिन्दी नाटक और एकांकी

Course Objective

1. To introduce students to Hindi drama and one-act genre in modern literature.
2. To develop the ability to speak dialogues in different contexts.
3. The main objective of one-on-one lessons is to develop the child's reading skills.
4. Teaching one-act writing skills.
5. To teach how to review plays and one-act plays.
6. Students are required to stage it after the solo reading.
7. Efforts are made to leave maximum impact through expressions in minimum time.
8. To show different situations of life through one act and drama genre.
9. One-act plays and plays develop the ability to speak emotionally and communicate in

different contexts.

Course Outcomes:

1. To be introduced to the importance, usefulness of drama and one-act play in modern literature and the relationship and importance of Hindi theater and drama-one-act play.
2. To develop fondness for Hindi plays and one-act plays.
3. Got acquainted with the then system and conditions by reading plays and one-act plays.
4. The skill of speaking with appropriate inflection was developed by staging drama and one-act plays.
5. To develop acting ability in students.
6. To develop the ability to speak dialogues in different contexts through one-on-one lessons.

पाठ्य पुस्तक-१ अंजो दीदी उपेन्द्रनाथ अशक, नीलाभ प्रकाशन-इलाहाबाद - -

पाठ्य पुस्तक-२ नये रंग एकांकी संपादक उपेन्द्रनाथ अशक, नीलाभ प्रकाशन-इलाहाबाद

पाठ्यक्रम

यूनिट-1

नाटक अंजो दीदी - उपेन्द्रनाथ अशक
उपेन्द्रनाथ अशक व्यक्तित्व एवं कृतित्व
नाटक का कथासार
नाटक के तत्वों के आधार पर मूल्यांकन

यूनिट-2

अंजो दीदी की प्रासंगिकता
अंजो दीदी की समस्याएँ
अंजो दीदी के पात्र

यूनिट-3

एकांकी
बाहर का आदमी लक्ष्मीनारायण लाल
आवाज का नीलामः धर्मवीर भारती

यूनिट-4

एकांकी
प्यालियाँ टूटती हैं : मोहन राकेश
वे नाक से बोलते हैं: सुरेन्द्र वर्मा

SEMESTER-3

Hindi Core course -BA00C303. Credit-4

हिन्दी साहित्य का आदिकाल और निर्गुण भक्तिकाल

Course Objectives:

1. To increase the students' ability to understand, appreciate and evaluate literary history.
2. Students should understand the background and importance of the history of Hindi literature.
3. To acquaint students with the development sequence of different periods in the context of literature and history.
4. Students can become aware of the contemporary social, political, religious, literary and economic conditions.
5. To give the students a brief introduction to the major poets and works of the era and to give them a taste.

Course Outcomes:

1. Students have learned to understand, appreciate and evaluate literary history.
2. The students enjoyed getting a brief introduction to the major poets and works of the era.
3. Students became aware of the social, political, religious, literary and economic conditions of the times.
4. Students became familiar with literary movements and poetic currents in the context of curricular material.

पाठकम

यूनिट-1

हिन्दी साहित्य का आदिकाल

हिन्दी साहित्य के आदिकाल के नामकरण की समस्या और परिस्थितियाँ का

परिचय

आदिकाल- की प्रमुख काव्य प्रवृत्तियाँ

रासो साहित्य

सिद्ध साहित्य

नाथ साहित्य

जैन साहित्य

लौकिक साहित्य

यूनिट-2

भक्तिकाल
भक्तिकाल की परिस्थितियाँ
भक्ति का स्वरूप, परिभाषा
भक्ति के प्रकार
भक्तिकाल की प्रवृत्तियाँ

यूनिट-3

निर्गुण ज्ञानाश्रयी शाखा
निर्गुण भक्ति का स्वरूप और उसकी विशेषताएँ
ज्ञानाश्रयी शाखा की प्रवृत्तियाँ
कबीर
रैदास

यूनिट-4

निर्गुण प्रेमाश्रयी शाखा
प्रेमाश्रयी शाखा की प्रवृत्तियाँ
प्रेमाश्रयी शाखा के प्रमुख कवि
मलिक मुहम्मद जायसी
कुतुबन
प्रेमाश्रयी शाखा की प्रमुख कृतियाँ
पद्मावत
मधुमालती

COURSE, OBJECTIVES AND OUTCOMES

SEMESTER-4

Hindi Core course BA00C401 & Elective Course -BA00E407.Credit-4

मध्यकालीन कविता

Course Objectives:

- 1.To develop among students interest in medieval poetry of Hindi literature, sensitivity towards society and to acquire knowledge of medieval poetic tradition.
2. To get information about the major poets of Bhakti period and Ritika period during the medieval period.
- 3 Under devotional poetry, the works of Kabir, Jayasi, Surdas, Meera and Tulsi have been

studied. Poetry of Bihari, Ghananand and Rahim has been included in Ritikavya.

4. These poets have been selected on the basis that the peculiarities and trends of the era should be visible in their study.
5. Through these poetry sections, students will become aware of their responsibilities by observing social, cultural, spiritual and emotional aspects like state of separation etc.
6. Students will feel all the poignant emotions that the poet has highlighted.
7. By studying this course, you will be able to know what are the main points of life of Kabir, Jayasi, Surdas, Tulsidas, Mirabai, Bihari, Ghananand and Rahim, what are the sensitive characteristics of their poetry, their importance in different poetry streams.

Course Outcomes

1. Students got knowledge of verses like Doha, Chaupai, Kavita, Savaiya etc. along with different language related knowledge.
2. Students gained knowledge of ancient and medieval poetic traditions.
3. Critical attitude towards poetry developed among the students.
4. Students got acquainted with ancient and medieval poets and the language of this era.
5. Along with the taste of the creations, information about the trends of literature of ancient times and Bhakti period was obtained.
6. Students got critical knowledge related to ancient and medieval poets and the language of this era.
7. Students gained knowledge of ancient and medieval poetic traditions.
8. Critical attitude towards poetry developed among the students.

पाठ्यपुस्तक :- प्राचीन और मध्यकालीन हिन्दी काव्य

संपादक :- डॉ. वीरेन्द्रनारायण सिंह, धूमिल प्रकाशन, अहमदाबाद

पाठ्यक्रम

यूनिट-1

१ कबीर

गुरुदेव कौ अंग

विरह कौ अंग

माया कौ अंग

कथनी बिना करणी कौ अंग

निद्या कौ अंग

२ जायसी

नागमती वियोग खंड- १ से १७

यूनिट-2

१ सूरदास

सगुणोपासना- पद- २

श्रीकृष्ण जन्म- पद - ४,५,६,८

राधा-कृष्ण - पद - ९

विरह-वियोग पद-१२,१३,१४.१५,१६,१७

२ तुलसीदास

बाललीला

वनमार्ग में राम-लक्ष्मण-सीता

यूनिट-3

१ मीराबाई

विरोध- पद- १६,१७

उपालभ

विरह यातना

२ बिहारी

रूप-वर्णन

विरह

यूनिट-4

१ घनानंद

कवित्त- ३.४

सवैया- १८,१९,२०,२१

२ रहीम

दोहा संख्या १ से ११

SEMESTER-4

Hindi Core course BA00C402 & Elective Course BA00E408 Credit-4

निबंध एवं अन्य गद्य विधाएँ

Course Objectives:

1.To develop among students interest in medieval poetry of Hindi literature, sensitivity towards society and to acquire knowledge of medieval poetic tradition.

2. To get information about the major poets of Bhakti period and Ritika period during the medieval period.
- 4 Under devotional poetry, the works of Kabir, Jayasi, Surdas, Meera and Tulsi have been studied. Poetry of Bihari, Ghananand and Rahim has been included in Ritikavya.
4. These poets have been selected on the basis that the peculiarities and trends of the era should be visible in their study.
5. Through these poetry sections, students will become aware of their responsibilities by observing social, cultural, spiritual and emotional aspects like state of separation etc.
6. Students will feel all the poignant emotions that the poet has highlighted.
7. By studying this course, you will be able to know what are the main points of life of Kabir, Jayasi, Surdas, Tulsidas, Mirabai, Bihari, Ghananand and Rahim, what are the sensitive characteristics of their poetry, their importance in different poetry streams.

Course Outcomes :

1. Students got knowledge of verses like Doha, Chaupai, Kavita, Savaiya etc. along with different language related knowledge.
2. Students gained knowledge of ancient and medieval poetic traditions.
3. Critical attitude towards poetry developed among the students.
4. Students got acquainted with ancient and medieval poets and the language of this era.
5. Along with the taste of the creations, information about the trends of literature of ancient times and Bhakti period was obtained.
6. Students got critical knowledge related to ancient and medieval poets and the language of this era.
7. Students gained knowledge of ancient and medieval poetic traditions.
8. Critical attitude towards poetry developed among the students.

पाठ्यक्रम

यूनिट-1

निबंध:

साहित्य का स्वरूप - रामचंद्र शुक्ल

साहित्य और जीवन - नन्द दुलारे बाजपेयी

यूनिट-2

निबंध

नाखून क्यों बढ़ते हैं ? -हजारी प्रसाद द्विवेदी

मेरा गाँव - घर - विद्यानिवास मिश्र

यूनिट-3

रेखाचित्र और संस्मरण

गोरा - महादेवी वर्मा

महाकवि जयशंकर प्रसाद - शिवपूजन सहाय

यूनिट-4

व्यंग्य

भोलाराम का जीव - हरिशंकर परसाई

अतिथि ! तुम कब जाओगे - शरद जोशी

SEMESTER-4

Hindi Core course BA00C403 Credit-4

हिन्दी साहित्य का इतिहास - सगुण भक्तिकाल एवं रीतिकाल

Course Objectives:

1. To increase the students' ability to understand, appreciate and evaluate the history of literature.
2. Study of Saguna devotional poetry and ritual poetry will give information about the literary situation of that time period.
3. To provide information about the study and analysis of the circumstances and trends of the devotional and ritual periods in the socio-political cultural background.
4. The basic objective of this course is to study the major compositions and writers of Bhakti period and Riti period.
5. To introduce students to the study of Bhaktikal and its two major branches – Rambhakti branch and Krishnabhakti branch.
6. To make the students aware of Ritikal and its two main streams Ritikal and Ritikmukt.
7. You will get a specific introduction to the medieval literature of Hindi.
8. The objective of this course is that along with studying the characteristics of a period, students should also study the poetry of that period, which will help them in understanding the

poetic tendencies and ideologies of that particular period.

9. After reading this course, students will be able to become familiar with the main poetic features of these time periods and the works of major poets and through this, apart from the course, they will be able to read and understand other important poets-creators.

Course Outcomes

1. The vision to understand, appreciate and evaluate the history of literature was promoted among the students.
2. Became aware of the circumstances and trends of Bhakti period and Riti period in the socio-political cultural background.
3. Through this course, students got acquainted with the major compositions and writers of Bhakti period and Riti period.
4. To introduce students to the study of Bhaktikal and its two main branches – Rambhakti branch and Krishnabhakti branch.
5. To make students aware of Ritikal and its two main streams Ritikbad and Ritikmukt.
6. Students got a specific introduction to the medieval literature of Hindi and became familiar with the main poetic features of different time periods and were able to understand the ideology.

पाठ्यक्रम

यूनिट-1

भक्तिकाल

भक्तिकाल की परिस्थितियों

वैष्णव भक्ति के प्रतिष्ठापक प्रमुख आचार्य

सगुण भक्ति की विशेषताएँ

यूनिट-2

रामभक्ति शाखा

रामभक्ति का स्वरूप

रामभक्ति काव्य की प्रमुख प्रवृत्तियाँ

रामभक्ति काव्य के प्रमुख कवि एवं कृति -

तुलसीदास

कवितावली

यूनिट-3

कृष्णभक्तिशाखा

कृष्णभक्ति काव्य का स्वरूप
कृष्णभक्ति काव्य की प्रवृत्तियाँ
अष्टछाप का परिचय
कृष्णभक्ति काव्य के प्रमुख कवि एवं प्रमुख कृति -
सूरदास
भँवरगीत (नंददास)

यूनिट-4

रीतिकाल
रीतिकाल का नामकरण और परिस्थितियाँ
रीतिकाल की सामान्य विशेषताएँ
रीतिकाल की प्रमुख काव्यधाराएँ- रीतिबद्ध, रीतिमुक्त रीतिकाल के प्रमुख कवि और कृति -
बिहारी, घनानंद कवित्त (घनानं

COURSE, OBJECTIVES AND OUTCOMES

SEMESTER-5

HINDI CORE COURSE -BA00C501

भारतीय काव्यशास्त्र

Course Objectives:

1. To develop analytical quality of mind.
2. Knowledge of the critical traditions in languages.
3. Knowing the Indian Critical Thoughts and Aesthetics.
4. The objective of Bharatiya Kavyashastra, or Indian poetics, is to understand and analyze the principles, techniques, and aesthetics of poetry in Indian literature. It encompasses various elements such as rasa (emotional flavor), alankara (figures of speech), dhvani (suggestion or resonance), and more, aiming to appreciate and create poetry that resonates with the cultural and philosophical essence of India.

Course Outcome

1. Analytical and composed mindset.
2. Correct and wise usage of expression.
3. It will be very helpful to the students in the study of literature.
4. 1. Development of Literary Criticism:* Bharatiya Kavyashastra provides a framework for analyzing and critiquing poetry, which helps in understanding and appreciating the nuances of literary works.

2. *Preservation of Cultural Heritage:* It helps in preserving and promoting the rich cultural heritage of India by providing guidelines for writing and appreciating poetry in various Indian languages.

3. *Encouragement of Creativity:* By providing principles and guidelines, Bharatiya Kavyashastra encourages poets to explore their creativity within established frameworks, leading to the production of diverse and innovative poetic works.

4. *Transmission of Knowledge:* Through the ages, Bharatiya Kavyashastra has been transmitted orally and through written texts, ensuring the continuity of literary traditions and knowledge across generations.

5. *Influence on Other Arts:* The principles of Bharatiya Kavyashastra have also influenced other art forms such as music, dance, and drama, contributing to the overall enrichment of Indian culture.

पाठ्यक्रम

यूनिट-1 काव्य

काव्य का स्वरूप

भामह, मम्मट, विश्वनाथ एवं जगन्नाथ की काव्य परिभाषाएँ

काव्य-प्रयोजन

काव्य गुण

शब्द-शक्ति

यूनिट-2 ABHIDHA

लक्षणा और उसके भेद

व्यंजना और उसके भेद

रस

यूनिट-3 रस का स्वरूप

रस के अंग

शृंगार, वीर, करुण एवं अद्भूत रस का विशेष परिचय

रस के भेद

अलंकार और छंद

यूनिट-4 अलंकार – अनुप्रास, यमक, श्लेष, उपमा, उत्प्रेक्षा, रूपक

छंद - दोहा, चौपाई, कवित्त, हरिगीतिका, मंदाक्रांता, शिखरीणी

SEMESTER-5

HINDI CORE COURSE - BA00C502

हिन्दी भाषा और लिपि

Course Objectives:

1. *Language Proficiency:* To develop proficiency in speaking, reading, writing, and understanding the Hindi language.

2. *Cultural Understanding:* To gain insight into the rich cultural heritage and linguistic diversity of Hindi-speaking regions.

3. ***Script Mastery:*** To learn and understand the Devanagari script, which is used for writing Hindi, and to be able to read and write Hindi texts fluently.

4. ***Communication Skills:*** To enhance communication skills in Hindi, both in formal and informal contexts, including day-to-day conversations, professional settings, and academic discourse.

5. ***Literary Appreciation:*** To foster an appreciation for Hindi literature, including poetry, prose, drama, and other literary genres, and to develop the ability to analyze and interpret Hindi literary texts.

6. ***Cultural Sensitivity:*** To promote cultural sensitivity and understanding by exploring various aspects of Hindi culture, traditions, customs, and societal norms reflected in the language and literature.

Course Outcome

1. ***Language Proficiency:*** Students should be able to communicate effectively in Hindi, both orally and in writing, demonstrating proficiency in vocabulary, grammar, and sentence structure.

2. ***Script Mastery:*** Students should be able to read and write Hindi using the Devanagari script fluently, demonstrating accuracy and comprehension in written communication.

3. ***Cultural Understanding:*** Students should develop a deeper understanding of Hindi-speaking cultures, traditions, customs, and societal norms, enabling them to navigate cultural contexts with sensitivity and awareness.

4. ***Literary Appreciation:*** Students should be able to appreciate and analyze various forms of Hindi literature, including poetry, prose, drama, and essays, demonstrating an understanding of literary techniques, themes, and historical contexts.

5. ***Critical Thinking:*** Students should develop critical thinking skills by analyzing and evaluating different perspectives presented in Hindi texts, both classical and contemporary, and by engaging in discussions and debates on linguistic and cultural issues.

6. *Cross-Cultural Competence:* Students should demonstrate the ability to communicate and interact with speakers of Hindi in diverse cultural settings, demonstrating respect for cultural differences and adapting their language use accordingly.

7. *Professional Competence:* Students should be equipped with language skills that are relevant to their academic, professional, and personal goals, enabling them to pursue careers in fields such as translation, interpretation, teaching, journalism, public administration, and business.

Overall, the course aims to empower students with linguistic, cultural, and communicative competencies that enable them to engage meaningfully with Hindi language and culture in various personal, academic, and professional contexts.

पाठ्यक्रम

यूनिट-1 भाषा और भाषा परिवार

भाषा की परिभाषा, स्वरूप एवं विशेषताएँ

भारोपीय परिवार

द्रविड परिवार: तमिल, तेलुगू, मलयालम और कन्नड

यूनिट-2 भारतीय आर्य भाषाएँ

प्राचीन एवं मध्यकालीन भारतीय आर्य भाषाएँ

आधुनिक भारतीय आर्यभाषाएँ

हिन्दी की उपभाषाएँ और बोलियाँ

यूनिट-3 हिन्दी का विकास

हिन्दी शब्द-समूह

हिन्दी का नामकरण और विकास: हिन्दी, उर्दू, हिन्दुस्तानी

खड़ी बोली का विकास

यूनिट-4 देवनागरी लिपि

देवनागरी लिपि का विकास

देवनागरी लिपि की वैज्ञानिकता

हिन्दी वर्तनी के नियम

SEMESTER-5

HINDI CORE COURSE - BA00C503

आधुनिक हिन्दी गद्य का इतिहास (1950 तक)

Course Objectives:

This course will enable the students

1. **Historical Understanding:*** To provide students with a comprehensive understanding of the development and evolution of modern Hindi prose from its origins to the present day, including key literary movements, trends, and major figures.
2. ***Literary Analysis:*** To develop students' skills in analyzing and interpreting various forms of modern Hindi prose, including essays, novels, short stories, memoirs, and literary criticism, through close reading and critical analysis.
3. ***Contextualization:*** To contextualize modern Hindi prose within broader socio-political, cultural, and intellectual contexts, including the impact of historical events, social movements, and technological advancements on literary production and reception.
4. ***Authorship and Identity:*** To explore the role of authors and intellectuals in shaping modern Hindi prose, examining themes of identity, representation, ideology, and literary experimentation in their works.
5. ***Critical Thinking:*** To foster students' critical thinking skills by encouraging them to question assumptions, challenge conventional interpretations, and engage in debates about the significance and relevance of modern Hindi prose in contemporary society.
6. ***Language Proficiency:*** To enhance students' proficiency in the Hindi language by exposing them to a variety of literary styles, registers, and dialects used in modern Hindi prose, and by providing opportunities for creative expression and language practice.
7. ***Cultural Appreciation:*** To promote an appreciation for the diversity and richness of Hindi literary heritage, fostering a sense of pride and belonging among students while also encouraging them to engage with literary traditions beyond their own cultural backgrounds.

8. ***Research Skills:*** To develop students' research skills through independent study, critical reading, and writing assignments, culminating in a deeper understanding of specific themes, authors, or periods in the history of modern Hindi prose.

Overall, the course aims to deepen students' knowledge and appreciation of modern Hindi prose as a vibrant literary tradition, while also fostering critical thinking, linguistic proficiency, and cultural awareness.

Outcome of the Course

1. ***Historical Understanding:*** Students will demonstrate a comprehensive understanding of the historical development and evolution of modern Hindi prose, including key literary movements, major works, and influential figures.

2. ***Literary Analysis:*** Students will be able to analyze and interpret various forms of modern Hindi prose, including essays, novels, short stories, and literary criticism, by applying relevant literary theories and techniques.

3. ***Contextualization:*** Students will be able to contextualize modern Hindi prose within broader socio-political, cultural, and intellectual contexts, identifying the impact of historical events, social movements, and cultural shifts on literary production.

4. ***Critical Thinking:*** Students will demonstrate critical thinking skills by evaluating different perspectives, questioning assumptions, and engaging in debates about the significance and relevance of modern Hindi prose in contemporary society.

5. ***Language Proficiency:*** Students will enhance their proficiency in the Hindi language by reading and analyzing a variety of literary texts, expanding their vocabulary, and improving their writing skills through assignments and discussions.

6. ***Cultural Appreciation:*** Students will develop an appreciation for the diversity and richness of Hindi literary heritage, recognizing the contributions of different authors and literary movements to the development of modern Hindi prose.

7. ***Research Skills:*** Students will develop research skills by conducting independent research on specific themes, authors, or periods in the history of modern Hindi prose, culminating in written assignments or presentations that demonstrate their ability to synthesize and analyze information.

8. ***Communication Skills:*** Students will improve their oral and written communication skills by participating in class discussions, presenting their research findings, and writing analytical essays that effectively convey their ideas and arguments.

Overall, the course aims to equip students with the knowledge, skills, and critical perspectives necessary to engage meaningfully with modern Hindi prose as both a literary tradition and a reflection of broader cultural and social realities.

पाठ्यक्रम

यूनिट-1 कथा साहित्य

कहानी: उद्भव और विकास

उपन्यास: उद्भव और विकास

चन्द्रधर शर्मा गुलेरी: कहानीकार के रूप में निर्मला (प्रेमचन्द) : कृति परिचय

यूनिट-2 नाट्य साहित्य

नाटक: उद्भव और विकास

एकांकी: उद्भव और विकास

उपेन्द्रनाथ अशक : एकांकीकार के रूप में

अन्धेर नगरी (भारतेन्दु हरिश्चन्द्र) : कृति परिचय

यूनिट-3 निबंध और आलोचना

निबंध: उद्भव और विकास

आलोचना: उद्भव और विकास

प्रतापनारायण मिश्र निबंधकार के रूप में

हिन्दी साहित्य का इतिहास (आचार्य रामचंद्र शुक्ल) : कृति परिचय

यूनिट-4 अन्य गद्य- विधाएँ

संस्मरण: उद्भव और विकास

रेखाचित्र: उद्भव और विकास

आत्मकथा: उद्भव और विकास

पथ के साथी (महादेवी वर्मा) : कृति परिचय

SEMESTER-5

HINDI CORE COURSE - BA00C504 (OPTIONAL)

प्रयोजनमूलक हिन्दी

Course Objectives:

[10:40 pm, 18/04/2024] mehta mahesh: 1. *Language Proficiency:* Students should be able to communicate effectively in Hindi, both orally and in writing, demonstrating proficiency in vocabulary, grammar, and sentence structure.

2. *Script Mastery:* Students should be able to read and write Hindi using the Devanagari script fluently, demonstrating accuracy and comprehension in written communication.

3. *Cultural Understanding:* Students should develop a deeper understanding of Hindi-speaking cultures, traditions, customs, and societal norms, enabling them to navigate cultural contexts with sensitivity and awareness.

4. *Literary Appreciation:* Students should be able to appreciate and analyze various forms of Hindi literature, including poetry, prose, drama, and essays, demonstrating an understanding of literary techniques, themes, and historical contexts.

5. *Critical Thinking:* Students should develop critical thinking skills by analyzing and evaluating different perspectives presented in Hindi texts, both classical and contemporary, and by engaging in discussions and debates on linguistic and cultural issues.

6. *Cross-Cultural Competence:* Students should demonstrate the ability to communicate and interact with speakers of Hindi in diverse cultural settings, demonstrating respect for cultural differences and adapting their language use accordingly.

7. *Professional Competence:* Students should be equipped with language skills that are relevant to their academic, professional, and personal goals, enabling them to pursue careers in fields such as translation, interpretation, teaching, journalism, public administration, and business.

Overall, the course aims to empower students with linguistic, cultural, and communicative competencies that enable them to engage meaningfully with Hindi language and culture in various personal, academic, and professional contexts.

[10:43 pm, 18/04/2024] mehta mahesh: The objectives of a course on "Adhunik Hindi Gadya ka Itihas" (History of Modern Hindi Prose) may include:

1. ***Historical Understanding:*** To provide students with a comprehensive understanding of the development and evolution of modern Hindi prose from its origins to the present day, including key literary movements, trends, and major figures.
2. ***Literary Analysis:*** To develop students' skills in analyzing and interpreting various forms of modern Hindi prose, including essays, novels, short stories, memoirs, and literary criticism, through close reading and critical analysis.
3. ***Contextualization:*** To contextualize modern Hindi prose within broader socio-political, cultural, and intellectual contexts, including the impact of historical events, social movements, and technological advancements on literary production and reception.
4. ***Authorship and Identity:*** To explore the role of authors and intellectuals in shaping modern Hindi prose, examining themes of identity, representation, ideology, and literary experimentation in their works.
5. ***Critical Thinking:*** To foster students' critical thinking skills by encouraging them to question assumptions, challenge conventional interpretations, and engage in debates about the significance and relevance of modern Hindi prose in contemporary society.
6. ***Language Proficiency:*** To enhance students' proficiency in the Hindi language by exposing them to a variety of literary styles, registers, and dialects used in modern Hindi prose, and by providing opportunities for creative expression and language practice.
7. ***Cultural Appreciation:*** To promote an appreciation for the diversity and richness of Hindi literary heritage, fostering a sense of pride and belonging among students while also encouraging them to engage with literary traditions beyond their own cultural backgrounds.

8. ***Research Skills:*** To develop students' research skills through independent study, critical reading, and writing assignments, culminating in a deeper understanding of specific themes, authors, or periods in the history of modern Hindi prose.

Overall, the course aims to deepen students' knowledge and appreciation of modern Hindi prose as a vibrant literary tradition, while also fostering critical thinking, linguistic proficiency, and cultural awareness.

[10:45 pm, 18/04/2024] mehta mahesh: The outcomes of a course on "Adhunik Hindi Gadya ka Itihas" (History of Modern Hindi Prose) may include:

1. ***Historical Understanding:*** Students will demonstrate a comprehensive understanding of the historical development and evolution of modern Hindi prose, including key literary movements, major works, and influential figures.

2. ***Literary Analysis:*** Students will be able to analyze and interpret various forms of modern Hindi prose, including essays, novels, short stories, and literary criticism, by applying relevant literary theories and techniques.

3. ***Contextualization:*** Students will be able to contextualize modern Hindi prose within broader socio-political, cultural, and intellectual contexts, identifying the impact of historical events, social movements, and cultural shifts on literary production.

4. ***Critical Thinking:*** Students will demonstrate critical thinking skills by evaluating different perspectives, questioning assumptions, and engaging in debates about the significance and relevance of modern Hindi prose in contemporary society.

5. ***Language Proficiency:*** Students will enhance their proficiency in the Hindi language by reading and analyzing a variety of literary texts, expanding their vocabulary, and improving their writing skills through assignments and discussions.

6. ***Cultural Appreciation:*** Students will develop an appreciation for the diversity and richness of Hindi literary heritage, recognizing the contributions of different authors and literary movements to the development of modern Hindi prose.

7. ***Research Skills:*** Students will develop research skills by conducting independent research on specific themes, authors, or periods in the history of modern Hindi prose, culminating in written assignments or presentations that demonstrate their ability to synthesize and analyze information.

8. ***Communication Skills:*** Students will improve their oral and written communication skills by participating in class discussions, presenting their research findings, and writing analytical essays that effectively convey their ideas and arguments.

Overall, the course aims to equip students with the knowledge, skills, and critical perspectives necessary to engage meaningfully with modern Hindi prose as both a literary tradition and a reflection of broader cultural and social realities.

[10:47 pm, 18/04/2024] mehta mahesh: The objectives of a course on "Pryojanmoolak Hindi" (Functional Hindi) may include:

1. ***Language Proficiency:*** To develop practical language skills in Hindi that enable students to communicate effectively in real-life situations, both orally and in writing.

2. ***Vocabulary Acquisition:*** To expand students' vocabulary in Hindi by introducing them to commonly used words, phrases, and expressions relevant to everyday communication, professional settings, and specific contexts.

3. ***Grammar Mastery:*** To reinforce grammatical concepts and rules in Hindi, focusing on essential grammar structures, sentence patterns, verb conjugation, noun declension, and other linguistic features necessary for accurate and coherent communication.

4. ***Functional Communication:*** To equip students with the ability to engage in various communicative tasks in Hindi, such as greetings, introductions, asking for directions, making inquiries, expressing opinions, giving instructions, and participating in discussions.

5. ***Cultural Awareness:*** To foster an understanding of cultural norms, customs, and etiquette associated with Hindi-speaking regions, enabling students to communicate with cultural sensitivity and awareness of social conventions.

6. ***Professional Competence:*** To prepare students for using Hindi in professional contexts, such as business meetings, presentations, interviews, and customer interactions, by providing language skills relevant to their career goals and aspirations.

7. ***Language for Specific Purposes:*** To cater to the language needs of students in specific fields or disciplines by providing specialized vocabulary, terminology, and communication strategies related to their areas of study or professional interests.

8. ***Language Use in Digital Contexts:*** To familiarize students with the use of Hindi in digital communication platforms, including social media, email, messaging apps, and online forums, and to develop their digital literacy skills in Hindi.

9. ***Language Maintenance and Promotion:*** To promote the use of Hindi as a functional language in various domains of everyday life, encouraging students to actively use and promote Hindi in their personal, academic, and professional spheres.

Overall, the course aims to empower students with the linguistic competence and cultural proficiency necessary to navigate and engage meaningfully in Hindi-speaking environments, both within India and in the global Hindi-speaking diaspora.

Outcome of the Course

1. ***Effective Communication Skills:*** Students will demonstrate the ability to communicate confidently and effectively in Hindi in a variety of practical situations, such as everyday conversations, social interactions, and professional settings.

2. ***Vocabulary Acquisition:*** Students will expand their Hindi vocabulary and demonstrate proficiency in using a wide range of words, phrases, and expressions relevant to different contexts and domains of communication.

3. ***Grammar Proficiency:*** Students will master essential grammatical concepts and structures in Hindi, including verb conjugation, noun declension, sentence formation, and word order, enabling them to construct grammatically correct and coherent sentences.

4. ***Functional Competence:*** Students will acquire functional competence in Hindi by being able to perform a range of communicative tasks, such as greetings, introductions, expressing opinions, making requests, giving instructions, and asking for information, with fluency and accuracy.

5. *Cultural Sensitivity:* Students will develop cultural sensitivity and awareness of social norms, customs, and etiquette associated with Hindi-speaking communities, enabling them to communicate with cultural sensitivity and adaptability.

6. *Professional Communication:* Students will demonstrate the ability to use Hindi effectively in professional contexts, such as business meetings, presentations, interviews, and written correspondence, by employing appropriate language and communication strategies.

7. *Digital Communication Skills:* Students will be proficient in using Hindi for digital communication, including writing emails, messages, and social media posts, as well as navigating online platforms and digital resources in Hindi.

8. *Language Maintenance and Promotion:* Students will recognize the importance of using and promoting Hindi as a functional language in various spheres of life, and they will actively contribute to the maintenance and promotion of Hindi language and culture in their personal, academic, and professional environments.

Overall, the course aims to equip students with the linguistic competence, cultural awareness, and practical skills necessary to communicate effectively in Hindi and engage meaningfully in Hindi-speaking contexts, both within India and in the global Hindi-speaking community.

पाठ्यक्रम

यूनिट-1 प्रयोजनमूलक हिन्दी की अवधारणा और अनुप्रयोग

प्रयोजनमूलक हिन्दी : आवश्यकता और स्वरूप

प्रयोजनमूलक हिन्दी की विशेषताएँ

प्रयोजनमूलक हिन्दी की प्रयुक्तियाँ

यूनिट-2 प्रयोजनमूलक हिन्दी और राजभाषा

राजभाषा का स्वरूप और उसका महत्व

राजभाषा हिन्दी की संवैधानिक स्थिति

राजभाषा हिन्दी का कार्यान्वय

यूनिट-3 राजभाषा हिन्दी का व्यावहारिक प्रयोग

औपचारिक एवं अनौपचारिक पत्रों में अंतर

आवेदन एवं प्रतिवेदन

संक्षेपण, टिप्पण, प्रारूपण

यूनिट-4 अनुवाद

अनुवाद की अवधारणा और महत्व

अनुवादक के गुण

हिन्दी में अनुवाद (अपठित गुजराती गद्यांश का हिन्दी में अनुवाद)

SEMESTER-5

HINDI CORE COURSE - BA00C506

विशिष्ट साहित्यकार (मोहन राकेश) गद्य विधा

Course Objectives:

1. *Comprehensive Study:* To provide students with a comprehensive understanding of the life, works, and literary contributions of Mohan Rakesh, a significant figure in modern Hindi literature.
2. *Exploration of Prose Genres:* To familiarize students with various genres of prose literature, including novels, short stories, essays, and literary criticism, as exemplified in Mohan Rakesh's oeuvre.
3. *Thematic Analysis:* To delve into the thematic richness of Mohan Rakesh's writings, exploring recurring motifs, socio-cultural concerns, existential themes, and psychological insights depicted in his prose works.
4. *Stylistic Appreciation:* To analyze and appreciate Mohan Rakesh's distinctive style, narrative techniques, linguistic innovations, and aesthetic sensibilities manifested in his prose compositions.
5. *Contextual Understanding:* To contextualize Mohan Rakesh's literary output within the broader socio-political, cultural, and intellectual milieu of his time, considering influences, historical events, and literary trends shaping his writing.
6. *Comparative Examination:* To facilitate comparative studies between Mohan Rakesh's works and those of other contemporary writers and literary movements, elucidating similarities, differences, and contributions to Hindi literature.
7. *Critical Engagement:* To foster critical thinking skills among students, encouraging them to critically evaluate Mohan Rakesh's prose writings, interrogate underlying assumptions, and engage in analytical discussions and debates.
8. *Research and Scholarship:* To cultivate research skills and scholarly inquiry, prompting students to undertake independent research projects exploring specific aspects of Mohan Rakesh's life, works, or literary themes, and to contribute to the existing scholarship on the author.
9. *Cultural and Artistic Appreciation:* To promote an appreciation for the cultural and artistic dimensions of Mohan Rakesh's prose literature, fostering a deeper understanding of Hindi literary heritage and its significance in contemporary society.

Overall, the course aims to immerse students in the world of Mohan Rakesh's prose writings,

fostering a nuanced understanding of his literary legacy, while also cultivating critical thinking, research skills, and cultural appreciation within the domain of Hindi prose literature.

Outcome of the Course

1. ***Understanding of Mohan Rakesh's Work:*** Students will demonstrate a deep understanding of Mohan Rakesh's life, literary contributions, and the socio-cultural context in which he wrote, including his influences and thematic concerns.
2. ***Analysis of Mohan Rakesh's Prose:*** Students will be able to critically analyze and interpret Mohan Rakesh's prose works, including his novels, short stories, essays, and literary criticism, by applying relevant literary theories and methodologies.
3. ***Exploration of Themes and Techniques:*** Students will explore the recurring themes, motifs, and narrative techniques employed by Mohan Rakesh in his prose writings, including his portrayal of human relationships, existential dilemmas, social issues, and artistic experimentation.
4. ***Comparative Study:*** Students will compare and contrast Mohan Rakesh's works with those of other contemporary writers and literary movements, identifying similarities, differences, and unique contributions to Hindi literature.
5. ***Contextualization:*** Students will contextualize Mohan Rakesh's prose within broader literary, cultural, and intellectual contexts, considering the impact of historical events, social changes, and literary trends on his writing.
6. ***Appreciation of Style and Language:*** Students will appreciate Mohan Rakesh's distinctive style, linguistic innovations, and narrative techniques, including his use of symbolism, imagery, metaphor, and language play.
7. ***Critical Thinking and Interpretation:*** Students will develop critical thinking skills by critically evaluating Mohan Rakesh's prose works, questioning assumptions, and engaging in debates about their aesthetic, thematic, and philosophical significance.

8. *Research and Scholarship:* Students will engage in independent research on specific aspects of Mohan Rakesh's life and works, producing scholarly papers, presentations, or projects that contribute to the existing body of knowledge on the author and his contributions to Hindi literature.

Overall, the course aims to deepen students' appreciation and understanding of Mohan Rakesh as a significant figure in Hindi literature, while also fostering critical thinking, literary analysis skills, and scholarly inquiry within the domain of prose literature.

Will learn technik of the studying particular Author

अधूरे (नाटक) (2) प्रतिनिधि कहानियाँ मोहन राकेश (राजकमल प्रका

पाठ्यक्रम

यूनिट-1 मोहन राकेश : व्यक्तित्व और कृतित्व

जीवन - परिचय

रचनात्मक वैशिष्ट्य

यूनिट-2 आधे अधूरे : मूल्यांकन

कथानक

आधे अधूरे में पारिवारिक विघटन

आधे अधूरे : तात्विक समीक्षा, आधे अधूरे की रंगमंचीयता

यूनिट-3 आधे अधूरे : चरित्रांकन एवं परिवेश

सावित्री

महेंद्रनाथ

अन्य चरित्र

यूनिट-4 कहानियाँ : तात्विक मूल्यांकन

मलबे का मालिक

एक और जिंदगी

आर्द्रा

SEMESTER-6

HINDI CORE COURSE - BA00C601

पाश्चात्य काव्यशास्त्र एवं हिन्दी आलोचक

Course Objectives:

1. ***Introduction to Western Literary Theory:*** To familiarize students with key concepts, methodologies, and approaches in Western literary theory, including structuralism, poststructuralism, Marxism, feminism, psychoanalysis, postcolonialism, and deconstruction.
2. ***Comparative Analysis:*** To facilitate comparative studies between Western literary theory and Hindi literary criticism, examining similarities, differences, and intersections between theoretical frameworks and critical perspectives.
3. ***Historical Overview:*** To provide a historical overview of the development of Western literary theory and its impact on literary criticism and interpretation, tracing major movements, theorists, and critical debates from classical antiquity to the contemporary period.
4. ***Application to Hindi Literature:*** To explore the application of Western literary theory to the analysis and interpretation of Hindi literary texts, including poetry, prose, drama, and literary criticism, across different periods and genres.
5. ***Critical Reading and Writing Skills:*** To enhance students' critical reading and writing skills by engaging them in close textual analysis, interpretation, and evaluation of Hindi literary works through the lens of Western literary theory.
6. ***Cultural Context:*** To contextualize Western literary theory within broader socio-cultural, historical, and intellectual contexts, considering its relevance and implications for understanding Hindi literature and culture.
7. ***Intersectionality:*** To examine the intersections between Western literary theory, Hindi literary criticism, and other disciplines such as philosophy, sociology, psychology, and cultural studies, exploring interdisciplinary approaches to literary analysis.

8. ***Research and Scholarship:*** To cultivate research skills and scholarly inquiry in the field of literary studies, encouraging students to undertake independent research projects, write critical essays, and contribute to the existing body of knowledge on Hindi literature and criticism.

9. ***Cultural Exchange:*** To promote cross-cultural dialogue and exchange between Western and Indian literary traditions, fostering a deeper understanding of diverse literary perspectives and enriching the study of literature in both contexts.

Overall, the course aims to bridge the gap between Western literary theory and Hindi literary criticism, providing students with the theoretical tools, analytical frameworks, and critical perspectives necessary for engaging meaningfully with Hindi literature within a global literary landscape.

Outcome of the Course :

1. ***Understanding of Western Literary Theory:*** Students will demonstrate a comprehensive understanding of key concepts, methodologies, and theoretical frameworks in Western literary theory, including structuralism, poststructuralism, feminism, Marxism, psychoanalysis, postcolonialism, and deconstruction.

2. ***Integration with Hindi Literary Criticism:*** Students will be able to integrate concepts and approaches from Western literary theory into the analysis and interpretation of Hindi literary texts, including poetry, prose, drama, and criticism, demonstrating an awareness of the relevance and applicability of Western theoretical perspectives to Hindi literature.

3. ***Critical Analysis Skills:*** Students will develop advanced critical analysis skills, enabling them to critically evaluate Hindi literary texts using insights from Western literary theory, and to articulate their analyses effectively through oral presentations, written essays, and scholarly discussions.

4. ***Comparative Analysis:*** Students will be able to conduct comparative analyses between Western and Indian literary theories and criticism, identifying similarities, differences, and intersections between theoretical frameworks and critical perspectives, and evaluating their implications for literary interpretation.

5. *Cultural Contextualization:* Students will contextualize Western literary theory within broader socio-cultural, historical, and intellectual contexts, including its reception and adaptation in Hindi-speaking regions, and consider its impact on Hindi literary criticism and cultural discourse.

6. *Interdisciplinary Engagement:* Students will engage in interdisciplinary approaches to literary analysis, drawing connections between Western literary theory, Hindi literature, and other disciplines such as philosophy, sociology, psychology, and cultural studies, and exploring the intersections between different areas of knowledge.

7. *Research and Scholarship:* Students will demonstrate research skills and scholarly inquiry by conducting independent research projects, writing critical essays, and contributing to the existing body of knowledge on Hindi literature and criticism, while also engaging with current debates and developments in the field.

8. *Cultural Exchange and Dialogue:* Students will participate in cross-cultural exchange and dialogue, fostering a deeper understanding of diverse literary traditions and perspectives, and enriching their appreciation of both Western and Hindi literature within a global literary context.

Overall, the course aims to equip students with the theoretical tools, analytical skills, and critical perspectives necessary for engaging in sophisticated literary analysis and interpretation, while also fostering interdisciplinary dialogue and cultural exchange within the field of literary studies.

पाठ्यक्रम

यूनिट-1 पाश्चात्य आलोचक एवं उनके काव्य-सिद्धांत
प्लेटो : काव्य-सत्य और अनुकरण
मैथ्यू आर्नल्ड : कविता जीवन की आलोचना
आई.ए. रिचर्ड्स : मूल्य और सम्प्रेषण के सिद्धांत

यूनिट-2 वाद विमर्शमार्क्सवाद
स्वच्छन्दतावाद
मनोविश्लेषणवाद

यूनिट-3 काव्य के प्रमुख प्रतिमान

बिम्ब

प्रतीक

मिथक

यूनिट-4 हिन्दी आलोचकों का योगदान

आचार्य रामचंद्र शुक्ल

आचार्य नंददुलारे वाजपेयी

नामवर सिंह

SEMESTER-6

HINDI CORE COURSE - BA00C602

हिन्दी व्याकरण

Course Objectives:

1. ***Foundational Knowledge:*** To provide students with a solid understanding of the fundamental principles of Hindi grammar, including phonetics, morphology, syntax, and semantics.
2. ***Language Proficiency:*** To enhance students' proficiency in the Hindi language by strengthening their grasp of grammar rules, vocabulary, and sentence structures, enabling them to communicate effectively in both spoken and written forms.
3. ***Writing Skills Development:*** To improve students' writing skills in Hindi by teaching them how to apply grammatical concepts effectively, organize their ideas coherently, and express themselves with clarity and precision in various types of written texts.
4. ***Reading Comprehension:*** To develop students' ability to comprehend written texts in Hindi by teaching them how to identify grammatical structures, extract key information, and infer meaning from different genres of literature and non-fiction.

5. ***Language Analysis:*** To enable students to analyze Hindi texts from a grammatical perspective, identifying grammatical patterns, syntactic constructions, and semantic nuances, and understanding their significance in conveying meaning.

6. ***Effective Communication:*** To equip students with the skills necessary to communicate effectively in Hindi in a variety of contexts, including formal speeches, informal conversations, presentations, and debates, using appropriate grammar structures and expressions.

7. ***Teaching Preparation:*** For students interested in teaching Hindi, to provide them with the knowledge and skills required to teach Hindi grammar to learners of different proficiency levels, including lesson planning, instructional strategies, and assessment techniques.

8. ***Cultural Understanding:*** To foster an appreciation for the cultural significance of the Hindi language and its role as a carrier of India's cultural heritage, by exploring how grammar shapes language use in different cultural contexts.

9. ***Language Maintenance and Promotion:*** To instill a sense of responsibility among students towards preserving and promoting the use of Hindi language and grammar in various domains of life, including education, literature, media, and administration.

Overall, the course aims to empower students with the linguistic competence, communicative skills, and cultural awareness necessary to engage meaningfully with the Hindi language and contribute to its continued vitality and relevance in contemporary society.

Outcome of the Course :

1. ***Mastery of Grammar Rules:*** Students will demonstrate a thorough understanding of the grammar rules governing the Hindi language, including phonetics, morphology, syntax, and semantics.

2. ***Proficiency in Language Use:*** Students will be able to apply grammar rules accurately and effectively in their spoken and written communication in Hindi, demonstrating proficiency in vocabulary, sentence structure, and grammatical accuracy.

3. ***Enhanced Writing Skills:*** Students will improve their writing skills in Hindi by using grammatical structures appropriately, organizing ideas coherently, and expressing themselves fluently and accurately in various genres of writing, such as essays, letters, reports, and creative compositions.

4. ***Improved Reading Comprehension:*** Students will enhance their ability to comprehend written texts in Hindi by understanding grammatical structures, identifying key linguistic features, and extracting meaning from different types of literary and non-literary texts.

5. ***Language Analysis:*** Students will develop analytical skills by analyzing Hindi texts from a grammatical perspective, identifying grammatical patterns, syntactic constructions, and semantic nuances, and interpreting their linguistic significance.

6. ***Effective Communication:*** Students will be able to communicate effectively in Hindi by using appropriate grammar structures, vocabulary, and expressions in different communicative contexts, such as formal speeches, informal conversations, presentations, and discussions.

7. ***Language Teaching Skills:*** Students interested in teaching Hindi will acquire the knowledge and skills necessary to teach Hindi grammar effectively to learners of various proficiency levels, including designing instructional materials, conducting grammar drills, and providing corrective feedback.

8. ***Language Appreciation:*** Students will develop an appreciation for the structure and beauty of the Hindi language through the study of grammar, recognizing its linguistic richness, historical development, and cultural significance as one of the major languages of India.

9. ***Language Maintenance and Promotion:*** Students will recognize the importance of preserving and promoting the use of Hindi language and grammar in various domains of life, including education, literature, media, administration, and everyday communication.

Overall, the course aims to equip students with a solid foundation in Hindi grammar, enabling them to use the language effectively, appreciate its linguistic nuances, and contribute to its preservation and promotion in diverse contexts.

1. Student will learn to use language in different formate.
2. To express thoughts in proper words.
3. Scientific attitude
4. Learn elementary grammar of the hindi syntax

पाठ्यक्रम

यूनिट-1 वर्ण एवं शब्द-भेद

वर्ण की परिभाषा और हिन्दी वर्ण के प्रकार स्वर और व्यंजन

संज्ञा की परिभाषा और प्रकार

सर्वनाम की परिभाषा और प्रकार

यूनिट-2 शब्द-भेद

विशेषण की परिभाषा और प्रकार

अव्यय की परिभाषा और प्रकार

क्रिया की परिभाषा और प्रकार: अकर्मक, सकर्मक, सहायक औरसंयुक्त

यूनिट-3 शब्द-रचना

कारक और विभक्ति

उपसर्ग और प्रत्यय

समास की परिभाषा और प्रकार

यूनिट-4 संधि और वाक्य-रचना

संधि की परिभाषा और प्रकार

वाक्य परिभाषा, अर्थ दृष्टि से वाक्य के प्रकार

रचना के दृष्टि से वाक्य के प्रकार

SEMESTER-6

HINDI CORE COURSE - BA00C603

आधुनिक हिन्दी पद्य का इतिहास (1950 तक)

Course Objectives:

This course will enable the students

1. Historical Overview: * To provide students with a comprehensive understanding of the historical development and evolution of modern Hindi poetry up to the year 1950, including key poets, literary movements, and major thematic concerns.
2. *Exploration of Poetic Styles: * To introduce students to the various poetic styles and forms prevalent in modern Hindi poetry up to 1950, including Pragativad, Chhayavad, and Proyogvad, and to examine their characteristic features and contributions.
3. *Analysis of Major Poets: * To familiarize students with the works of major poets of the pre-1950 period, such as Maithili Sharan Gupta, Suryakant Tripathi 'Nirala', Jaishankar Prasad, Sumitranandan Pant, and Mahadevi Verma, among others, and to analyze their poetic themes, techniques, and contributions.
4. *Understanding of Literary Movements: * To explore the literary movements and ideological trends that influenced modern Hindi poetry up to 1950, including the impact of socio-political events, cultural shifts, and intellectual debates on poetic expression.
5. *Cultural and Historical Context: * To contextualize modern Hindi poetry within the broader socio-cultural and historical context of early 20th-century India, including the influence of colonialism, nationalism, social reform movements, and the quest for modernity.
6. *Appreciation of Poetic Themes: * To deepen students' appreciation of the thematic diversity of modern Hindi poetry up to 1950, including its exploration of love, nature, spirituality, social justice, patriotism, and human emotions, and to analyze how these themes are represented in poetic texts.
7. *Development of Analytical Skills: * To develop students' skills in critically analyzing and interpreting Hindi poems from the pre-1950 period, including an understanding of poetic

devices, imagery, symbolism, rhythm, and metaphor, and their significance in conveying meaning.

8. *Language Proficiency: * To enhance students' proficiency in the Hindi language by studying and analysing poems from the pre-1950 period, expanding their vocabulary, and understanding the nuances of poetic language and expression.

9. *Research and Presentation Skills: * To cultivate research skills and scholarly inquiry through independent study, critical reading, and writing assignments focused on specific poets, movements, or thematic strands within modern Hindi poetry up to 1950, and to enable students to present their findings effectively through oral presentations and written essays.

Overall, the course aims to provide students with a comprehensive understanding of modern Hindi poetry up to 1950, while also fostering critical thinking, linguistic proficiency, and cultural awareness within the domain of Hindi literature.

Outcome of the Course :

1. *Historical Understanding: * Students will demonstrate a comprehensive understanding of the development and evolution of modern Hindi poetry up to the year 1950, including key poets, movements, trends, and major works of the period.

2. *Identification of Poetic Styles and Themes: * Students will be able to identify and analyze different poetic styles, themes, and techniques employed by modern Hindi poets up to 1950, including romanticism, realism, symbolism, and the exploration of social, cultural, and existential concerns.

3. *Critical Analysis:* Students will develop the ability to critically analyze and interpret poems from the pre-1950 period, including an understanding of poetic devices, imagery, symbolism, rhythm, and metaphor, as well as the socio-political and cultural contexts in which they were written.

4. *Appreciation of Poetic Diversity: * Students will appreciate the diversity and richness of modern Hindi poetry up to 1950, including its regional variations, linguistic innovations, and thematic explorations, as well as the contributions of different poets representing various literary movements and ideologies.

5. *Contextualization: * Students will contextualize modern Hindi poetry within broader historical, socio-political, and cultural contexts, including its relationship with colonialism, nationalism, social reform movements, and the emergence of modernity in India.

6. *Language Proficiency: * Students will enhance their proficiency in the Hindi language by studying and analysing poems from the pre-1950 period, expanding their vocabulary, and understanding the nuances of poetic language and expression.

7. *Comparative Analysis: * Students will be able to compare and contrast poems, poets, and literary movements within the pre-1950 period, identifying similarities, differences, and influences across texts and contexts.

8. *Research and Scholarship: * Students will develop research skills and scholarly inquiry through independent study, critical reading, and writing assignments focused on specific poets, movements, or thematic strands within modern Hindi poetry up to 1950.

Overall, the course aims to deepen students' knowledge and appreciation of modern Hindi poetry up to 1950 as a significant literary tradition, while also fostering critical thinking, linguistic proficiency, and cultural awareness within the domain of Hindi literature.

पाठ्यक्रम

यूनिट-1 भारतेन्दु युग

काव्य प्रवृत्तियाँ

प्रताप नारायण मिश्र : कवि के रूप में

भारतेन्दु की मुकरियाँ : संक्षिप्त परिचय

यूनिट-2 द्विवेदी युग

काव्य प्रवृत्तियाँ

मैथिलीशरण गुप्त: कवि के रूप में

प्रियप्रवास (अयोध्यासिंह उपाध्याय): कृति परिचय

यूनिट-3 छायावाद

काव्य प्रवृत्तियाँ

जयशंकर प्रसाद कवि के रूप में -

राम की शक्तिपूजा (निराला) : काव्य परिचय

यूनिट-4 प्रगतिवाद

काव्य प्रवृत्तियाँ

शिवमंगलसिंह सुमन : कवि के रूप में युगान्त (सुमित्रानंदन पंत) : कृति परिचय

SEMESTER-6

HINDI CORE COURSE - BA00C605

जनसंचार माध्यम लेखन

Objectives of the course:

1. *Understanding Mass Communication: * To introduce students to the principles, theories, and practices of mass communication, including its role in society, its various forms (print, broadcast, digital), and its ethical considerations.
2. *Development of Writing Skills: * To develop students' writing skills in Hindi for mass communication purposes, including news reporting, feature writing, editorial writing, scriptwriting, and writing for digital media platforms.
3. *Journalistic Ethics: * To instill an understanding of journalistic ethics and standards, including accuracy, fairness, objectivity, and accountability, and to teach students how to apply these principles in their writing.
4. *News Reporting Techniques: * To teach students the fundamentals of news reporting, including how to gather information, conduct interviews, verify facts, and write news articles in accordance with journalistic conventions and standards.
5. *Feature Writing: * To train students in the art of feature writing, including how to identify compelling story ideas, conduct research, craft engaging narratives, and incorporate descriptive and narrative elements into their writing.
6. *Editorial and Opinion Writing: * To enable students to express their opinions and viewpoints effectively through editorial and opinion pieces, including editorials, columns, and opinion articles, while adhering to journalistic principles of fairness, balance, and accuracy.

7. *Digital Media Skills: * To familiarize students with writing for digital media platforms, including websites, blogs, social media, and multimedia formats, and to teach them how to adapt their writing style and content for online audiences.

8. *Critical Analysis of Media Content: * To encourage students to critically analyze media content, including news articles, opinion pieces, advertisements, and other forms of mass communication, and to develop their ability to evaluate information critically and discern fact from opinion.

9. *Professional Development: * To prepare students for careers in journalism, media, public relations, advertising, and related fields by providing them with the skills, knowledge, and practical experience necessary to succeed in the industry.

Overall, the course aims to equip students with the writing skills, ethical principles, critical thinking abilities, and practical knowledge required to excel in the field of mass communication writing in Hindi and to contribute meaningfully to the public discourse.

Outcome of the course:

1. *Proficient Writing Skills: * Students will demonstrate proficiency in writing various forms of mass communication content in Hindi, including news reports, feature articles, editorials, opinion pieces, and scripts for different media platforms.

2. *Accuracy and Objectivity: * Students will be able to produce accurate, objective, and well-researched written content, adhering to journalistic principles of fairness, balance, and integrity in their reporting and analysis.

3. *Effective News Reporting: * Students will demonstrate the ability to gather, verify, and organize information effectively, and to write clear, concise, and engaging news articles that meet professional standards of journalism.

4. *Engaging Feature Writing: * Students will develop the skills to identify compelling story ideas, conduct in-depth research, and craft engaging narratives that captivate readers' attention and provide insightful analysis of social, cultural, and human interest topics.

5. *Persuasive Editorial and Opinion Writing: * Students will be able to express their opinions and viewpoints persuasively through editorials, columns, and opinion pieces, using persuasive language, logical arguments, and evidence-based reasoning to influence public opinion and provoke thought.

6. *Adaptability to Digital Platforms: * Students will be proficient in writing for digital media platforms, including websites, blogs, social media, and multimedia formats, and will understand how to adapt their writing style and content to suit the needs and preferences of online audiences.

7. *Critical Thinking and Analysis: * Students will develop critical thinking skills by critically analyzing media content, identifying biases, evaluating sources, and discerning fact from opinion, and will apply these skills to produce well-informed and balanced written content.

8. *Ethical Awareness: * Students will demonstrate an understanding of ethical principles and standards in journalism and mass communication, including issues of accuracy, fairness, objectivity, privacy, and transparency, and will adhere to these principles in their writing.

9. *Professional Development: * Students will be prepared for careers in journalism, media, public relations, advertising, and related fields, equipped with the skills, knowledge, and practical experience necessary to succeed in the industry and to contribute to the public discourse in Hindi-speaking regions.

Overall, the course aims to equip students

पाठ्यक्रम

यूनिट-1 जनसंचार माध्यम के विकास की रूपरेखा
जनसंचार माध्यम से अभिप्राय एवं महत्व
जनसंचार माध्यम के प्रकार
जनसंचार माध्यम और भाषा की भूमिका

यूनिट-2 श्राव्य मीडिया-लेखन

रेडियो की उपयोगिता एवं उसकी लोकप्रियता

नाटक, परिचर्चा

कमेन्ट्री, उदघोषणा

यूनिट-3 प्रिंट मीडिया-लेखन

अखबार : महत्व, उद्देश्य और उपयोगिता

रिपोर्टाज, समाचार

साक्षात्कार, परिचर्चा

यूनिट- 4 इलेक्ट्रोनिक मीडिया-लेखन

फिल्म : पटकथा लेखन

टेलीविज़न : समाचार, धारावाहिक

इन्टरनेट : ब्लोगिंग, फेसबुक, वाट्सएप (WhatsApp)

SEMESTER-6

HINDI CORE COURSE - BA00C607

प्रादेशिक भाषा साहित्य – गुजराती पाठ्यक्रम

Course Objective :

1. *Cultural Appreciation: * To introduce students to the rich cultural heritage of Gujarat through its literature, including poetry, prose, drama, and other literary forms, and to foster an appreciation for the diversity and richness of Gujarati language and culture.
2. *Language Proficiency: * To enhance students' proficiency in the Gujarati language, including reading, writing, speaking, and comprehension skills, by studying and analyzing literary texts from various periods and genres.
3. *Literary Analysis: * To develop students' ability to critically analyze and interpret Gujarati literary texts, including an understanding of literary devices, themes, motifs, and historical contexts, and to appreciate the aesthetic and artistic qualities of Gujarati literature.
4. *Historical Understanding: * To provide students with a historical overview of Gujarati literature, tracing its development from ancient and medieval periods to modern times, and

to examine the contributions of prominent literary figures and movements to the Gujarati literary tradition.

5. *Cultural Contextualization: * To contextualize Gujarati literature within the broader socio-cultural, historical, and linguistic context of Gujarat, including its relationship with regional identity, religion, politics, and social change.

6. *Appreciation of Regional Voices: * To highlight the diversity of voices and perspectives represented in Gujarati literature, including contributions from different regions, communities, genders, and socio-economic backgrounds, and to promote an inclusive understanding of Gujarati literary heritage.

7. *Interdisciplinary Connections:* To explore interdisciplinary connections between Gujarati literature and other fields of study, including history, sociology, anthropology, religion, and philosophy, and to encourage students to engage with literature as a reflection of broader cultural and intellectual currents.

8. *Language Maintenance and Promotion:* To promote the use and appreciation of the Gujarati language and literature among students, and to encourage them to actively participate in preserving and promoting Gujarati cultural heritage in their personal, academic, and professional lives.

Overall, the course aims to deepen students' knowledge and appreciation of Gujarati language and literature, while also fostering critical thinking, cultural awareness, and linguistic proficiency within the context of Gujarat's rich literary tradition.

Course Outcomes :

1. *Cultural Appreciation: * Students will develop an appreciation for the rich cultural heritage of Gujarat through its literature, gaining insight into the values, traditions, and customs of Gujarati society as reflected in literary works.

2. *Language Proficiency: * Students will enhance their proficiency in the Gujarati language, including reading, writing, speaking, and comprehension skills, by engaging with a variety of literary texts and language exercises.

3. *Literary Analysis Skills: * Students will develop the ability to critically analyze and interpret Gujarati literary texts, including an understanding of literary devices, themes, motifs, and stylistic features, and will be able to express their analyses effectively through oral and written communication.

4. *Historical Understanding: * Students will gain a historical overview of Gujarati literature, tracing its development from ancient and medieval periods to modern times, and will be able to identify major literary movements, genres, and trends within the Gujarati literary tradition.

5. *Cultural Contextualization: * Students will contextualize Gujarati literature within the broader socio-cultural, historical, and linguistic context of Gujarat, recognizing the influence of regional identity, religion, politics, and social dynamics on literary production.

6. *Appreciation of Diversity: * Students will appreciate the diversity of voices and perspectives represented in Gujarati literature, including contributions from different regions, communities, genders, and socio-economic backgrounds, and will recognize the importance of inclusivity in the study of literature.

7. *Interdisciplinary Connections: * Students will recognize and explore interdisciplinary connections between Gujarati literature and other fields of study, such as history, sociology, anthropology, religion, and philosophy, deepening their understanding of literature as a reflection of broader cultural and intellectual currents.

8. *Language Maintenance and Promotion: * Students will be motivated to actively use and promote the Gujarati language and literature in their personal, academic, and professional lives, contributing to the preservation and promotion of Gujarati cultural heritage.

9. *Critical Thinking and Cultural Awareness: * Students will develop critical thinking skills and cultural awareness through the study of Gujarati literature, enabling them to engage critically with texts, question assumptions, and appreciate the complexity of cultural representations in literature.

Overall, the course aims to empower students with a deeper understanding and appreciation of Gujarati language and literature, while also fostering critical thinking, cultural awareness, and language proficiency within the context of Gujarat's vibrant literary tradition.

यूनिट-1 गुजराती भाषा-साहित्य का परिचय
गुजराती भाषा का उद्भव और विकास गुजराती का मध्यकाल
गुजराती साहित्य का आधुनिक काल

यूनिट-2 गुजराती साहित्य का इतिहास: परिचयात्मक
प्राचीन गुजराती साहित्य की प्रवृत्तियाँ

आधुनिक काल का उपविभाजन (पंडित युग, गांधी युग, उत्तम गांधी युग)
आधुनिक गुजराती साहित्य की प्रवृत्तियाँ

यूनिट-3 प्रमुख रचनाकारों का परिचय

नरसिंह महेता

अखा

प्रेमानंद

यूनिट-4 प्रतिनिधि रचनाओं का संक्षिप्त परिचय

काव्यमंगला (सुंदरम)

मानवीनी भवाई (पन्नालाल पटेल)

आंगलियात (जोसेफ मेकवान)

DEPARTMENT OF SANSKRIT

Program : B.A.

program outcomes

The program outcomes of Sanskrit study can vary depending on the specific curriculum and goals of the educational institution. However, some common outcomes may include :

1. Proficiency in Sanskrit language : Students should attain a high level of proficiency in reading, writing, speaking, and understanding Sanskrit.
2. Understanding of Sanskrit literature : Students should gain a comprehensive understanding of classical Sanskrit texts, including religious scriptures, philosophical treatises, poetry, and prose.
3. Knowledge of Sanskrit grammar : Students should acquire a thorough understanding of Sanskrit grammar, including morphology, syntax, and semantics.
4. Appreciation of Sanskrit culture and heritage : Students should develop an appreciation for the rich cultural and literary heritage of Sanskrit, including its influence on Indian culture, philosophy and literature.

COURSE, OBJECTIVES AND OUTCOMES

SEMESTER-1

BA023MJ101: MAJOR COURSE – 101

कुमारसंभवम् (सर्ग-5)

Objectives :

- This course aims to get students acquainted with classical Sanskrit poetry
- The course also seeks to help students to negotiate texts independently

- It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of sanskrit literature

Outcomes :

- An increased ability to read and understand sanskrit Text
- Identify and describe literary characteristics of poetic forms
- Student will be able to learn basic concepts of sanskrit language

- યુનિટ-1 : 'કુમારસંભવમ્' સર્ગ-5 : શ્લોક 1 થી 25 અનુવાદ, સંદર્ભવાક્ય
- યુનિટ-2 : 'કુમારસંભવ' સર્ગ-5 : શ્લોક 1 થી 40 સુધીના વિષયવસ્તુના પ્રશ્નો
મહાકાવ્યના લક્ષણો
'કુમારસંભવ' નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન
કાલિદાસનું પ્રકૃતિનિરૂપણ
- યુનિટ-3 : 'કુમારસંભવ' સર્ગ-5 શ્લોક 41 થી અંત સુધીના વિષયવસ્તુના પ્રશ્નો
કાલિદાસની ઉપમા
'કુમારસંભવ' ની સર્ગ સંખ્યા વિશેનો પ્રશ્ન
પંચમહાકાવ્યોનો ટૂંકો પરિચય
- યુનિટ-4 : કાલિદાસનું જીવન
કાલિદાસનો સમય
કાલિદાસની કૃતિઓ
'કુમારસંભવમ્' શીર્ષક
કાલિદાસની કાવ્યશૈલી
- યુનિટ-5 : 'કુમારસંભવ' સર્ગ 1 થી 4 નો પરિચય
'કુમારસંભવ' નું સાંસ્કૃતિક મહત્વ
- Unit-1 : Kumarasambhavam Sarg-5 Translation of Shlokas No. 1 to 25, Context
- Unit-2 : Questions on Kumarasambhava Sarg-5 Shlokas No. 1 to 40,
Characteristics of an epic poem
Evaluation of Kumarasambhava as an epic

Nature description of Kalidasa

Unit-3 : Questions on Kumarasambhava Sarg-5 Shlo No. 41 to End

Parable of Kalidasa

Question about Sarg number of Kumarasambhava

A Short Introduction to the Panchamahakavyas

Unit-4 : Life of Kalidasa

Time of Kalidasa

Works of Kalidasa

Titled 'Kumarasambhavam'

Poetry of Kalidasa

Unit-5 : Introduction to Kumarasambhava Sarg No 1 to 4

Cultural Significance of Kumarasambhava

BA023MJ102 : MAJOR COURSE 102

संस्कृत साहित्यनो ँतिहास

Objectives :

- To gain an introduction to the poets of Sanskrit literature
- The contents of the famous works of Sanskrit literature will be Known
- To gain an introduction to the literary forms of Sanskrit poetry, drama, epic, prose poetry etc

Outcomes :

- The biographies and works of famous poets like Kalidasa, Bhavabhuti, Bhartrihari, Magha, Shudraka, Ban, Subandhu, Dandi etc. will be Introduced
- Poetry, drama, narratives, nature depiction, dialogue, style etc. of these
- Famous poets will be introduced
- Knowledge of useful elements of life will be obtained from the content of

the sanskrit literature

युनिट-1 : महाकाव्यना लक्षणो तथा महाकाव्यनुं स्वरुप
संस्कृत नाट्यनुं स्वरुप तथा संस्कृत नाटकनी उत्पत्ति
संस्कृत गद्य साहित्यनुं स्वरुप अने गद्य साहित्यनी उत्पत्ति

युनिट-2 : पद्य विभाग
महाकवि कालिदास
भर्तृहरि
जयदेव

युनिट-3 : नाट्य विभाग
कालिदास
भवभूति
शूद्रक

युनिट-4 : गद्य विभाग
बाणभद्र
सुबंधु
दंडी

युनिट-5 : महाकाव्योनो परियय
किरातार्जुनीयम्
शिशुपालवधम्
नैषधियरितम्

Unit - 1 : Features of Epic and Form of Epic
Form of Sanskrit drama and origin of Sanskrit drama
Form of Sanskrit Prose Literature and Origin of Prose Literature

Unit-2 : Verse Section :
Mahakavi Kalidasa
Bhartrihari

- Jaydev
- Unit-3 : Drama Section
- Kalidasa
- Bhavbhuti
- Shudrak
- Unit-4 : Prose Section :
- Bana bhatt
- Subandhu
- Dandi
- Unit-5 : Introduction to Epics
- Kiratarjuniyam
- Shishupalvadham
- Naishadhiyacharitam

BA023MN101: MINOR COURSE

कुमारसंभवम् (सर्ग-5)

Objectives :

- This course aims to get students acquainted with classical sanskrit poetry
- The course also seeks to help students to negotiate texts independently
- It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of sanskrit literature

Outcomes :

- An increased ability to read and understand sanskrit Text
- Identify and describe literary characteristics of poetic forms
- Student will be able to learn basic concepts of sanskrit language

युनिट-1 : 'कुमारसंभवम्' सर्ग-5 श्लोक 1 थी 25 अनुवाह, संदर्भवाक्य

- યુનિટ-2 : 'કુમારસંભવ' સર્ગ-5 શ્લોક 1 થી 40 સુધીના વિષયવસ્તુના પ્રશ્નો
મહાકાવ્યના લક્ષણો
'કુમારસંભવ' નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન
કાલિદાસનું પ્રકૃતિનિરૂપણ
- યુનિટ-3 : 'કુમારસંભવ' સર્ગ-5 શ્લોક 41 થી અંત સુધીના વિષયવસ્તુના પ્રશ્નો
કાલિદાસની ઉપમા
'કુમારસંભવ' ની સર્ગ સંખ્યા વિશેનો પ્રશ્ન
પંચમહાકાવ્યોનો ટૂંકો પરિચય
- યુનિટ-4 : કાલિદાસનું જીવન
કાલિદાસનો સમય
કાલિદાસની કૃતિઓ
'કુમારસંભવમ્' શીર્ષક
કાલિદાસની કાવ્યશૈલી
- યુનિટ-5 : કુમારસંભવ સર્ગ 1 થી 4 નો પરિચય
કુમારસંભવનું સાંસ્કૃતિક મહત્વ

Unit-1 : Kumarasambhavam Sarga-5 : Translation of Shlokas No. 1 to 25, Context

Unit-2 : Questions on Kumarasambhava Sarga-5 Shlok 1 to 40

Characteristics of an epic poem

Evaluation of Kumarasambhava as an epic

Nature description of Kalidasa

Unit-3 : Questions on Kumarasambhava Sarga-5 Verse 41 to End

Parable of Kalidasa

Question about Sarga number of Kumarasambhava

A Short Introduction to the Panchamahakavyas

Unit-4 : Life of Kalidasa

Time of Kalidasa

Works of Kalidasa

Titled 'Kumarasambhavam'

Poetry of Kalidasa

Unit-5 : Introduction to Kumarasambhava Sarga 1 to 4

Cultural Significance of Kumarasambhava

BA023MD101: MULTI DISCIPLINARY

(Madhyamvyayoga) मध्यमव्यायोगः

Objectives :

- This course aims to acquaint students with most famous drama of
- Sanskrit literatureVyoga metaphors in Sanskrit metaphors will be introduced

Outcomes :

- An increased ability to read and understand Sanskrit text
- Students would be knowing basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background
- Communication skills will be developed through the dialogue in the play

युनिट-1 : दृश्य-1 (सूत्रधारः - हन्त इदं विज्ञातम् मध्यम शीघ्रम् आगच्छ सुधी) तथा
ना विषयवस्तुना प्रश्नो
नान्दी, स्थापना, प्रस्तावना
ब्राह्मण परिवार अने घटोत्कचनुं आगमन

युनिट-2 : दृश्य-2 (ततः प्रविशति भीमसेन..... भीमः बाढम् गच्छ सुधी) तथा
विषयवस्तुना प्रश्नो
भीम अने घटोत्कचनुं मिलन
भीम-घटोत्कच वर्ये वाक्युद्ध अने बाहुयुद्ध

दृश्य-3 (घटोत्कच-(उपसृत्य) अम्ब..... निष्क्रान्ता सर्व सुधी) तथा
विषयवस्तुना प्रश्नो
भीम अने हिडिम्बानुं मिलन, भरतवाक्य

- युनिट-3 : पात्रालेखन
मध्यमव्यायोगनो रूपक प्रकार
भासनी नाट्यकला
भास समस्या
- युनिट-4 : 'मध्यमव्यायोग' नो मूलस्रोत अने कविअे करेला परिवर्तनो
'मध्यमव्यायोग' नो कथासार
'मध्यमव्यायोग' शीर्षक
भासना रामायण आधारित नाटको
भासना महाभारत आधारित नाटको
भासना उदयनकथा पर आधारित नाटको
भासना अेकांकी रूपकोनो परियय
- Unit-1 : Scene-1 (Upto सूत्रधारः - हन्त इदं विज्ञातम् मध्यम शीघ्रम् आगच्छ)
and Questions on the content
Nandi, Sthapana, Preface
Brahmin family and arrival of Ghatotkacha
- Unit-2 : Scene-2 (Upto ततः प्रविशति भीमसेन..... भीमः - बाढम् गच्छ)
Subject matter questions
Union of Bhima and Ghatotkacha
Vakyudhdha and Bahuyudhdha between Bhima-Ghatotkacha
Scene-3 (Upto घटोत्कच-(उपसृत्य) अम्ब..... निष्क्रान्ता सर्व)
Subject matter questions
Union of Bhima and Hidimba, Bharatavakya
- Unit-3 : Characterization
Allegorical type of Madhyamavyoga
Drama of Bhas
Bhasa problem
- Unit-4 : Origin of Madhyamavyoga and changes made by the poet

Narrative of Madhyamvyaoga

Title 'Madhyamvyaoga'

Bhasa's plays based on the Ramayana

Bhasa's dramas based on the Mahabharata

Plays based on Bhasa's Udayankatha

An Introduction to Bhasa's Solitary Metaphors

BA023SE101: SKILL ENHANCEMENT-101

YOG PARICHAY (योग પરિચય)

Objectives :

- Ancient indian yoga will be introduced
- The History of Yoga will be know
- The Importance of Yoga for good health will be understood

Outcomes :

- Practicing yoga will introduce you to the ancient yogic system
- Regular asanas and pranayama will improve the health of the Body
- The importance of june 21 world yoga day will be understood

યુનિટ-1 : 'યોગ' નો સામાન્ય પરિચય
'યોગ' શબ્દનો અર્થ વિભાવના
ભારતના યોગાચાર્યનો ટૂંકમાં પરિચય
'યોગ' શબ્દની ઉત્પત્તિ અને સ્વરૂપ
'યોગ' ની પ્રાચીનતા અને યોગના પ્રકારો

યુનિટ-2 : 'યોગ' નું મહત્વ
'યોગ' પ્રાચીન ભારતીય વિદ્યા
'યોગ' જીવન જીવવાની જડીબુટ્ટી

વિશ્વ યોગ દિવસ
ભારતની યોગ યુનિવર્સિટીઓ
યોગ અને આરોગ્ય
મનના સ્વાસ્થ્ય માટે યોગ

યુનિટ-૩ : યમ, નિયમ, આસન, પ્રત્યાહારનો પરિચય અથવા પ્રેક્ટીકલ આસનનો પરિચય

Unit-1 : General Introduction to 'Yoga'
Meaning of the 'Yoga' and Its concept
A brief introduction to the Yogacharyas of India
Origin and form of the word 'Yoga'
Antiquity of 'Yoga' and Types of 'Yoga'

Unit-2 : Importance of Yoga
'Yoga' is an ancient Indian science
'Yoga' the herb of living
World Yoga Day
Yoga Universities in India
Yoga and Health
Yoga for mental health

Unit-3 : Introduction to Yama, Niyama, Asana Pratyahara or Introduction to Practical Asana

BA023VA101: VALUE ADDED COURSE

HUMAN VALUES IN SHRIMAD BHAGVAD GEETAA

(શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતામાં માનવીય મૂલ્યો) (અધ્યાય-1-2-3)

Objectives :

- The objective of this course is to study the philosophy of Shrimadbhagvadgeetaa
- Self management in the gita And introduction to the universal text that teaches the Art of living

Outcomes :

- Developing moral & Ethical
- Awareness & reasoning
Developing Patriotism with a sense of responsibility
in student
- The importance of knowledge, karm and devotion in life
will be understood

યુનિટ-1 : અધ્યાય એકમાંથી પ્રાપ્ત થતા નૈતિક મૂલ્યો

ભગવદ્ગીતાનો પરિચય

મૂળ સ્ત્રોત

શીર્ષક

યુનિટ-2 : અધ્યાય 2 નું વિષયવસ્તુ અને તેમાં પ્રાપ્ત થતા નૈતિક મૂલ્યો

યુનિટ-3 : અધ્યાય-3 નું સર્વાંગી મૂલ્યાંકન અને નૈતિક મૂલ્યો

ગીતામાં જીવન જીવવાની કળા

ગીતાનો પ્રધાન ઉપદેશ

Unit-1 : Ethical values derived from Chapter One

Introduction to Bhagavad Gita

original source

Title

Unit-2 : Contents of Chapter 2 and Moral Values covered in it

Unit-3 : Overall Assessment of Chapter-3 and Ethical Values

Art of living in Gita

Pradhana Pradhana of Gita

Semester-2

સ્વપ્નવાસવદત્તમ્

Major Course (BA23MJ2SK1)

Objectives :

- This course aims to acquaint students with most famous drama of Sanskrit literature
- This course also seeks to help students to negotiate texts independently

Outcomes :

- An increased ability to read and understand Sanskrit text
- Students would be knowing basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background

Unit-1 - અંક-૧

- શ્લોકનો અનુવાદ
- સંદર્ભ વાક્યો
- વિષયવસ્તુને લગતી ટૂંકનોંધ
- 'સ્વપ્નવાસવદત્તમ્' શીર્ષક, 'સ્વપ્નવાસવદત્તમ્' નું મૂળ અને કવિએ તેમાં કરેલા ફેરફારો

Unit-2 - અંક-૨ અને ૩

- વિષયવસ્તુને લગતાં સામાન્ય પ્રશ્નો
- વિષયવસ્તુને લગતી ટૂંકનોંધ,
- ભાસનું જીવન, કૃતિઓ

Unit-3 - અંક-૪ અને ૫

- વિષયવસ્તુને લગતાં સામાન્ય પ્રશ્નો
- વિષયવસ્તુને લગતી ટૂંકનોંધ
- પાત્રાલેખન
- ભાસ સમસ્યા

Unit-4 - અંક - ૬

- વિષયવસ્તુને લગતાં સામાન્ય પ્રશ્નો
- વિષયવસ્તુને લગતી ટૂંકનોંધ

- ભાસ એક નાટ્યકાર તરીકે
- ભાસનો હાસ્યરસ (ભાસો હાસઃ)
- ભાસની શૈલી

Unit-1 – Act-1

Translation of verse

Reference sentences

A brief note on the subject matter

Title 'Svapnavasavadattam', Origin of 'Svapnavasavadattam' and changes made in it by the poet

Unit-2 - Act-2 and Act-3

General questions related to the subject matter

A brief note on the subject matter,

Bhasa's Life, Works

Unit-3 - Act-4 and Act-5

General questions related to the subject matter

A brief note on the subject matter

Characterization

Bhasa problem

Unit-4 Act - 6

General questions related to the subject matter

A brief note on the subject matter

Bhasa as a dramatist

Bhasa's laughter (ભાસો હાસઃ)

style of speech

બુદ્ધચરિતમ્- સર્ગ - ૩ (BA23MJ2SK2)

Objectives :

- To acquaint the students with the tradition and form of Sanskrit Epic.
- To acquaint Students with Famous Historical Works of Sanskrit Literature.
- To Inculcate various values in the Students From the life and Ideals of Lord Buddha.

Outcomes :

- Students were Introduced to the Tradition and form of the Sanskrit Epics.
- Students get Familiar with Historical works of Sanskrit Literature.
- The Life and Ideals of Lord Buddha made the Students devoted to various Values.

Unit-1 : શ્લોકનો અનુવાદ (શ્લોક નં- ૧ થી ૨૫ માંથી)
 સંદર્ભ વાક્યો (શ્લોક નં- ૧ થી ૨૫ માંથી)
 અશ્વઘોષનું જીવન, સમય અને કૃતિઓ
 બુદ્ધચરિતમ્- સર્ગ - ૩ નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન

Unit-2 : વિષયવસ્તુના પ્રશ્નો : શ્લોક નં- ૧ થી ૨૫
 સામાન્ય પ્રશ્નો / ટૂંકનોંધ
 અશ્વઘોષ અને કાલિદાસની તુલના
 સર્ગ-૩ ના પાત્રપરિચય

Unit-3 : વિષયવસ્તુના પ્રશ્નો : શ્લોક નં- ૨૬ થી ૬૫
 સામાન્ય પ્રશ્નો / ટૂંકનોંધ
 અશ્વઘોષની ઉપમાઓ
 અશ્વઘોષની કાવ્યશૈલી

Unit-4 : - બુદ્ધચરિતમ્ મહાકાવ્યનો કથાસાર
 બુદ્ધચરિતમ્ - શીર્ષક
 અશ્વઘોષની વિદ્રતા
 બુદ્ધચરિતમ્ માં નિરૂપિત તત્ત્વજ્ઞાન

Unit-1 : Translation of Shloka (From Shloka No. 1 to 25)

Reference Sentences (from Verse No. 1 to 25)

Life, Times and Works of Ashwaghosa

Evaluation of Buddhacharitam – Sarga – 3 as epic

Unit-2 : Questions on content : Shlok No- 1 to 25

General Questions / Notes

Comparison of Asvaghosa and Kalidasa

Characterization of Sarg-3

Unit-3 : Content Questions : Verse No- 26 to 65

General Questions / Notes

Parables of Asvaghosha

Poetry of Ashwaghosha

Unit-4 : Narrative of Buddhacharitam epic

Buddhacharitam – title

The erudition of Ashwaghosha

Philosophy expounded in Buddhacaritam

स्वप्नवासवदत्तम् (BA23MN2SK1)

Minor Course

Objectives :

- This course aims to acquaint students with most famous drama of Sanskrit literature.
- This course also seeks to help students to negotiate texts independently.

Outcomes :

- An increased ability to read and understand Sanskrit text.
- Students would be knowing basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.

Unit-1 - અંક-૧

શ્લોકનો અનુવાદ

સંદર્ભ વાક્યો

વિષયવસ્તુને લગતી ટૂંકનોંધ

‘સ્વપ્નવાસવદત્તમ્’ શીર્ષક,

‘સ્વપ્નવાસવદત્તમ્’ નું મૂળ અને કવિએ તેમાં કરેલા ફેરફારો

Unit-2 : - અંક-૨ અને ૩

વિષયવસ્તુને લગતાં સામાન્ય પ્રશ્નો

વિષયવસ્તુને લગતી ટૂંકનોંધ,

ભાસનું જીવન, કૃતિઓ

Unit-3 : - અંક-૪ અને ૫

વિષયવસ્તુને લગતાં સામાન્ય પ્રશ્નો

વિષયવસ્તુને લગતી ટૂંકનોંધ

પાત્રાલેખન

ભાસ સમસ્યા

Unit-4 : અંક - ૬

વિષયવસ્તુને લગતાં સામાન્ય પ્રશ્નો

વિષયવસ્તુને લગતી ટૂંકનોંધ

ભાસ એક નાટ્યકાર તરીકે

ભાસનો હાસ્યરસ (ભાસો હાસઃ)

ભાસની શૈલી

નોંધ:- અનુવાદ માત્ર પ્રથમ યુનિટમાંથી જ અપેક્ષિત છે.

- Unit-1 :** Act-1
Translation of verse
Reference sentences
A brief note on the subject matter
Title 'Svapnavasavadattam', Origin of 'Svapnavasavadattam' and changes made in it by the poet
- Unit-2 :** Act-2 and 3
General questions related to the subject matter
A brief note on the subject matter,
Bhasa's Life, Works
- Unit-3 :** Act-4 and 5
General questions related to the subject matter
A brief note on the subject matter
Characterization
Bhasa problem
- Unit-4 :** Act-6
General questions related to the subject matter
A brief note on the subject matter
Bhasa as a dramatist
Bhasa's laughter (भासो हासः)
Style of Bhasa

Note:- Translation is expected from the first unit only.

Indian Knowledge System (Value Added Course)

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (અ. 4, 5, 6) (BA023IK202)

(અનુવાદ અપેક્ષિત નથી)

Objectives :

- The objective of this course as to study the philosophy of self management in the Geeta.
- An introduction to the universal text that teaches the art of living.

Outcomes :

- Developing moral & Ethical awareness & reasoning.
- Developing patriotism with a sense of responsibility in student.
- The importance of knowledge karm and devotion in life will be understood.

Unit-1 : अध्याय - 4 (ज्ञानकर्मसंन्यास योग)

કર્મયોગની પરંપરા

અવતારવાદ

વર્ણવ્યવસ્થા, કર્મ, અકર્મ, વિકર્મ

યજ્ઞનિરૂપણ

Unit-2 : अध्याय - 5

કર્મસંન્યાસ યોગનું રસદર્શન

યોગનું લક્ષણ, સંન્યાસી અને યોગી

સંન્યાસ અને કર્મયોગ

સમદર્શી

Unit-3 : अध्याय - 6

ધ્યાનયોગનું રસદર્શન

સમબુદ્ધિની શ્રેષ્ઠતા, યોગના સાધન અને ફળ

યોગમાં આવતા વિઘ્નોના પરિહાર, મનને સ્થિર કરવાના ઉપાય, યોગભ્રષ્ટની ગતિ,

યોગારૂઢ

Unit-1 : Adhyaya-4 (Jnanakarmasannyasa Yoga)

Tradition of Karma Yoga

Avatarism

Descriptiveness, Karma, Akarma, Vikarma

Yajna nirupana

Unit-2 : Adhyay-5
Rasdarsan of Karmasamnyasa Yoga
Attribute of yoga, ascetic and yogi
Asceticism and Karma Yoga
Seer

Unit-3 : Adhyay-6
The Rasdarsan of Dhyana Yoga
The excellence of Samabuddhi, the instrument and fruit of Yoga
Avoidance of Obstacles in Yoga, Remedies to Steady the Mind, Speed of
Yogabrashta, Yogaruda
(translation not expected)

SEMESTER-3

BAOOC301 (Core Course- 301) : गंगालहरी

Objectives :

- Students will become familiar with the audio poetic tradition of Sanskrit literature
- Sanskrit will become familiar with Sanskrit Stotra literature
- Spirituality will develop
- The art of Shlok Pathan will develop
- There will be awareness about environment and water conservation

Outcomes :

- Students became familiar with the audible poem of Sanskrit literature
- Sanskrit hymn familiar with literature
- Spirituality developed
- The art of verse developed
- Awareness of environmental and water conservation occurred

युनिट-1 : श्लोक 1 थी 18

યુનિટ-2 : શ્લોક 19 થી 36

યુનિટ-3 : શ્લોક 37 થી 53

વ્યાકરણ - અસ્મદ્ , યુષ્મદ્ અને તદ્ સર્વનામ તેમજ બાલ અને બાલા જેવા એટલે કે અ કારાન્ત પુલ્લિંગ અને આ કારાન્ત સ્ત્રીલિંગ શબ્દોના પંચમી વિભક્તિના રૂપો સાથે આ+ગમ્ (ગચ્છ) અને આ+ની (નય્) ના વર્તમાનકાળના રૂપોનો વાક્યપ્રયોગ; બહિઃ, કુતઃ, પ્રાક્, પશ્ચાત્, તતઃ અવ્યયોનો પ્રયોગ, તસ્ પ્રત્યયનો પ્રયોગ

યુનિટ-4 : પંડિત જગન્નાથ : કૃતિ પરિચય, પંડિતરાજ જગન્નાથની વિદ્વતા, કાવ્યશૈલી, સ્તોત્ર સાહિત્ય : પ્રકારો અને સ્વરૂપ, મૂલ્યાંકન; પંડિત જગન્નાથનું ભક્તકવિ તરીકે મૂલ્યાંકન

Unit-1 : Shlok 1 to 18

Unit-2 : Shlok 19 to 36

Unit-3 : Shlok 37 to 53

Grammar - Syntax of the present tense forms of આ+ગમ્ (ગચ્છ) and આ+ની (નય્) with the પંચમી વિભક્તિ forms of the pronouns અસ્મદ્, યુષ્મદ્ and તદ્ as well as બાલ and બાલા i.e. અકારાન્ત પુલ્લિંગ and આકારાન્ત સ્ત્રીલિંગ; Use of adverbs બહિઃ, કુતઃ, પ્રાક્, પશ્ચાત્, તતઃ, use of તસ્ suffix

Unit-4 : Pandit Jagannath : Introduction to works, Panditaraj Jagannath's scholarship, poetic style,

Hymn literature : types and form, evaluation; Evaluation of Pandit Jagannath as a Devotional Poet

BAOOC302 : (Core course 302) કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ 1 અને 10)

Objectives :

- Students will be familiar with poets and their texts Poetics will be helpful in the study of language-literature

- Approach to understanding literature scientifically will develop
- Critical skills will develop
- Will acquire knowledge of Alankar that are important in poetic beauty

Outcomes :

- Students became familiar with poetics and their texts
- Poetry was helpful in the study of language-literature
- The approach of scientifically understanding literature developed
- Criticized skills developed
- The knowledge of the ornaments of the important ornaments was attained

યુનિટ-1 : પ્રથમ ઉલ્લાસ - કારિકા 1, 2, 3

યુનિટ-2 : પ્રથમ ઉલ્લાસ - 4, 5 અલંકાર : વિવરણ અને ઓળખ

યુનિટ-3 : દસમો ઉલ્લાસ (અલંકાર : લક્ષણ, ઉદાહરણ, સમજૂતિ) ઉપમા, ઉત્પ્રેક્ષા, રૂપક, અનન્વય, અપહ્નુતિ, શ્લેષ, સમાસોક્તિ, નિદર્શના

વ્યાકરણ - અસ્મદ્, યુષ્મદ્ અને તદ્ સર્વનામ તેમજ બાલ અને બાલા ના જેવા એટલે કે અકારાન્ત પુલ્લિંગ અને આકારાન્ત સ્ત્રીલિંગ શબ્દોના ષષ્ઠી વિભક્તિના રૂપો સાથે કૃ, ભૂ, અસ્ ના વર્તમાનકાળના રૂપોનો વાક્યપ્રયોગ, કિમ્, ઉપરિ, પુરતઃ દક્ષિણતઃ, અધઃ, પૃષ્ઠતઃ અવ્યયોનો પ્રયોગ

યુનિટ-4 : આચાર્ય મમ્મટનો પરિચય

કાવ્યપ્રકાશ-પરિચય : ગ્રંથકર્તૃત્વ વિષયક મતો

કાવ્યના સંપ્રદાયો

Unit-1 : First Ullas-Karika 1, 2, 3

Unit-2 : First Ullas-4, 5 Alankara : Description and Identification

Unit-3 : Tenth Ullas (alankar : Feature, Example, Simile)

ઉપમા, ઉત્પ્રેક્ષા, રૂપક, અપહ્નુતિ, શ્લેષ, સમાસોક્તિ, નિદર્શના

Grammar - Syntax of the present tense forms of કૃ, ભૂ, અસ્ with the ષષ્ઠી વિભક્તિ forms of the pronouns અસ્મદ્, યુષ્મદ્ and તદ્ as well as બાલ and બાલા

i.e. अकारान्त पुल्लिङ्ग and आकारान्त स्त्रीलिङ्ग; Use of adverbs किम्, उपरि, पुरतः
दक्षिणतः, अधः, पृष्ठतः

Unit-4 : Introduction to Acharya Mammat
Kavyaprakash-Prichaya : Views on Authorship
Sects of Poetry

BA00C303 (Core Coures 303) ऋग्वेद (नियत सूक्तो)

Objectives :

- Students will be exposed to Vedic culture
- Spirituality will develop
- Student will be familiar with the Indian knowledge Tradition
- The horizons of knowledge will expand
- Will know about the richness of Vedic literature

Outcomes :

- Students became familiar with Vedic culture
- Spirituality developed
- Informed by Indian knowledge
- became aware of the prosperity of Vedic literature

युनिट-1 : विष्णुसूक्तम् 1.154 अने उषस् सूक्तम् 5.41

'वेद' शब्दना विविध अर्थ

वेदना अध्ययननुं महत्त्व,

ऋग्वेदनी शाखा,

ऋग्वेदनी सूक्त-मंत्र व्यवस्था

युनिट-2 : यम-यमी संवाद सूक्तम् 10.10 अने अक्षसूक्तम् 10.34

संहिताओना विषयवस्तुनो सामान्य परिचय (यजुर्वेद, सामवेद, अथर्ववेद)

छंद-परिचय

- युनिट-3 : पुरुषसूक्तम् 10.90 अने भिक्षु सूक्तम् 10.117
 व्याकरण : कृ, भू अने अस् धातुना ह्यस्तन भूतकाल अने भविष्यकालना रुपोनी
 वाक्यप्रयोग
 अद्य, ह्यः, श्वः, परह्यः, परश्वः अव्ययोनो प्रयोग
- युनिट-4 : देवता परियय (विष्णु, उषस्, यम अने यमी, पुरुष) ऋग्वेदना सूक्तोना प्रकार,
 वेदोमां राष्ट्रभक्ति, सूक्तनुं रसदर्शन, ऋग्वेदकालीन समाज
- Unit-1 : विष्णुसूक्तम् 1.154 and उषस् सूक्तम् 5.41
 Different meanings of the word 'Veda'
 Importance of pain study,
 A branch of the Rigveda,
 The Sukta-Mantra System of the Rigveda
- Unit-2 : यम-यमी संवाद सूक्तम् 10.10 and अक्षसूक्तम् 10.34
 A general introduction to the contents of the Samhitas (Yajurveda, Samaveda,
 Atharvaveda)
 Rhyme-Introduction
- Unit-3 : पुरुषसूक्तम् 10.90 and भिक्षु सूक्तम् 10.117
 Grammar: Syntax of the present past and future tenses of the verbs कृ, भू and
 अस् ; Use of अव्ययानि अद्य, ह्यः, श्वः, परह्यः, परश्वः
- Unit-4 : Introduction to Deities (Vishnu, Ushas, Yama and Yami, Purusha) Types of
 Suktas of Rigveda,
 Nationalism in Vedas, Rasdarshan of Sukta, Rigvedic society

Elective course BAOOE301 (गंगालहरी)

Objectives :

- Students will become familiar with the audio poetic tradition of Sanskrit literature
- Sanskrit will become familiar with Sanskrit Stotra literature

- Spirituality will develop
- The art of Shlok Pathan will develop
- There will be awareness about environment and water conservation

Outcomes :

- Students became familiar with the audible poem of Sanskrit literature
- Sanskrit hymn familiar with literature
- Spirituality developed
- The art of verse developed
- Awareness of environmental and water conservation occurred

યુનિટ-1 : શ્લોક 1 થી 18

યુનિટ-2 : શ્લોક 19 થી 36

યુનિટ-3 : શ્લોક 37 થી 53

વ્યાકરણ - અસ્મદ્ , યુષ્મદ્ અને તદ્ સર્વનામ તેમજ બાલ અને બાલા જેવા એટલે કે અ કારાન્ત પુલ્લિંગ અને આ કારાન્ત સ્ત્રીલિંગ શબ્દોના પંચમી વિભક્તિના રૂપો સાથે આ+ગમ્ (ગચ્છ) અને આ+ની (નય્) ના વર્તમાનકાળના રૂપોનો વાક્યપ્રયોગ; બહિઃ, કુતઃ, પ્રાક્, પશ્ચાત્, તતઃ અવ્યયોનો પ્રયોગ, તસ્ પ્રત્યયનો પ્રયોગ

યુનિટ-4 : પંડિત જગન્નાથ : કૃતિ પરિચય, પંડિતરાજ જગન્નાથની વિદ્રતા, કાવ્યશૈલી, સ્તોત્ર સાહિત્ય : પ્રકારો અને સ્વરૂપ, મૂલ્યાંકન; પંડિત જગન્નાથનું ભક્તકવિ તરીકે મૂલ્યાંકન

Unit-1 : Shlok 1 to 18

Unit-2 : Shlok 19 to 36

Unit-3 : Shlok 37 to 53

Grammar - Syntax of the present tense forms of આ+ગમ્ (ગચ્છ) and આ+ની (નય્) with the પંચમી વિભક્તિ forms of the pronouns અસ્મદ્, યુષ્મદ્ and તદ્ as well as બાલ and બાલા i.e. અકારાન્ત પુલ્લિંગ and આકારાન્ત સ્ત્રીલિંગ; Use of adverbs બહિઃ, કુતઃ, પ્રાક્, પશ્ચાત્, તતઃ, use of તસ્ suffix

Unit-4 : Pandit Jagannath : Introduction to works, Panditaraj Jagannath's scholarship, poetic style

Hymn literature : types and form, evaluation; Evaluation of Pandit Jagannath as a Devotional Poet

Elective Course BAOOE302 : काव्यप्रकाश (उल्लास 1 अने 10)

Objectives :

- Students will be familiar with poets and their texts Poetics will be helpful in the study of language-literature
- Approach to understanding literature scientifically will develop
- Critical skills will develop
- Will acquire knowledge of Alankar that are important in poetic beauty

Outcomes :

- Students became familiar with poetics and their texts
- Poetry was helpful in the study of language-literature
- The approach of scientifically understanding literature developed
- Criticized skills developed
- The knowledge of the ornaments of the important ornaments was attained

युनिट-1 : प्रथम उल्लास - कारिका 1, 2, 3

युनिट-2 : प्रथम उल्लास - 4, 5 अलंकार : विवरण अने ओगळ

युनिट-3 : ढसडु उल्लास (अलंकार : लक्षण, उढाहरण, सडडूति) उपडड, उत्प्रेक्षा, रूडक, अनन्वय, अपहृति, श्लेष, सडडसुकुति, निढरुशुनल

वुडकरण - अस्डडु, युषुडडु अने तदु सरुवनुडड तेडडु डल अने डलल नल डेवल अेटले के अकरलनुत डुल्लिंग अने आकरलनुत सुल्लिंग शडुडेनल डषुडी वलडकुतिनल रूडु सलथे कृ, डू, अस् नल वरुतडडलनकलणनल रूडुनल वलक्यडुडुडुग, कलडु, उपरल, डुरतः दकुषलणतः, अधः, डृषुठतः अव्यथुनल डुडुडुग

युनिट-4 : आरुडरुथ डडडडनु डरलरुड

- Songs, music and dance
- Creative and creative power developed

યુનિટ-1 : અંક 1 અને 2

મહાકવિ કાલિદાસનું જીવન, સમય અને કૃતિઓ

યુનિટ-2 : અંક 3 અને 4 પાત્રચિત્રણ, શૈલી

યુનિટ-3 : અંક 5 અને વ્યાકરણ અસ્મદ્, યુષ્મદ્ અને તદ્ સર્વનામ તેમજ બાલ અને બાલા જેવા અકારાન્ત અને આકારાન્ત શબ્દોના સપ્તમી વિભક્તિના રૂપો સાથે વસ્, નૃત્ અને પઠ્ ધાતુના વર્તમાનકાળના રૂપોનો વાક્યપ્રયોગ,

અત્ર, તત્ર, કુત્ર, સર્વત્ર, અન્યત્ર અવ્યયોનો પ્રયોગ

યુનિટ-4 : ‘માલવિકાગ્નિમિત્રમ્’ નું મૂળ સ્ત્રોત અને કવિએ કરેલા પરિવર્તનો, ઐતિહાસિકતા,

‘માલવિકાગ્નિમિત્રમ્’ નું વસ્તુગુહન,

કાલિદાસનું પ્રકૃતિચિત્રણ

કાલિદાસની ઉપમાઓ

Unit-1 : Act 1 and 2

Life, Times and Works of Mahakavi Kalidasa

Unit-2 : Act 3 and 4 Characterization, Style

Unit-3 : Act 5

Grammar : Syntax of the present tense forms of વસ્, નૃત્ and પઠ્ with સપ્તમી વિભક્તિ forms of the pronouns like અસ્મદ્, યુષ્મદ્ and તદ્ as well as બાલ and બાલા i.e. અકારાન્ત પુલ્લિંગ and આકારાન્ત સ્ત્રીલિંગ ; Use of adverbs અત્ર, તત્ર, કુત્ર, સર્વત્ર

Unit-4 : Original source of Malavikagnimitram and changes made by the poet, historicity,

The object of Malavikagnimitram,

Nature Description of Kalidasa

उपमा of Kalidasa

Core Course BA00C402-કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ 2 અને 10)

Objectives :

- Students will become familiar with poets and their texts
- Poetics will be helpful in the study of language-literature
- Approach to understanding literature scientifically will develop
- Critical skills will develop
- Will acquire knowledge of Alankar which are an important part in poetic beauty

Outcomes :

- Students became familiar with poetics and their texts
- Poetry was helpful in the study of language-literature
- The approach of scientifically understanding literature developed
- Criticized skills developed
- The knowledge of the ornaments of the important ornaments was attained

યુનિટ-1 : ઉલ્લાસ-2 : કારિકા 1 થી 8

યુનિટ-2 : ઉલ્લાસ-2 : કારિકા 9 થી 15

યુનિટ-3 : ઉલ્લાસ-10 : અલંકાર લક્ષણ

વ્યાકરણ : બાલ અને બાલા જેવા અકારાન્ત અને આકારાન્ત શબ્દોના સંબોધનના રૂપો સાથે લિખ્ અને પૃચ્છ ધાતુના વર્તમાનકાળ અને આજ્ઞાર્થના રૂપોનો વાક્યપ્રયોગ શીઘ્રમ્, શનૈઃ, સમ્યક્ અવ્યયોનો પ્રયોગ

યુનિટ-4 : અલંકાર : લક્ષણ અને સમજૂતી, વિરોધ અને સામ્ય

Unit-1 : Ullas-2 : Karika 1 to 8

Unit-2 : Ullas-2 : Karika 9 to 15

Unit-3 : Ullasa-10 : Ornament feature

Grammar: अकारान्त and आकारान्त words like बाल and बाला with the forms of address and the phrasing of present tense and आज्ञार्थ forms of पृच्छ and लिख् धातु ; The Use of शीघ्रम्, शनैः, सम्यक् avyayaa

Unit-4 : Alankar : Characterization and explanation, opposition and simile

BA00C403 – कठोपनिषद् (बीजो अध्याय)

Objectives :

- Will be familiar with Indian sage tradition and knowledge tradition
- Values of Indian gurukula system will be established
- Upanishads will depart from the tradition of literature
- Life will be shaped by the knowledge tradition of Upanishads
- Philosophical values will develop

Outcomes :

- became familiar with the enlightenment
- Indian gurukul was aware of the education system
- Received the tradition of Upanishad Literature
- Philosophical values developed

युनिट-1 : कठोपनिषद् : बीजो अध्याय - प्रथम वल्ली, ६१ अने केन परियय

युनिट-2 : कठोपनिषद् : बीजो अध्याय-बीजो वल्ली, प्रश्न अने मुंडक परियय

युनिट-3 : कठोपनिषद् बीजो अध्याय-त्रीजो वल्ली

व्याकरण : अेक हजार सुधीना संख्यावाचक विशेषणो वाक्यप्रयोग

कृ, भू, अस् ना विध्यर्थना रूपो वाक्यप्रयोग,

हेत्वर्थ अने संबंधक भूतकृतंतनो प्रयोग

युनिट-4 : उपनिषद् साहित्य,

'उपनिषद्' पदनो अर्थ

ઉપનિષદોની સંખ્યા
'કઠ' શીર્ષક
ઉપનિષદોનો સમય
ઉપનિષદોનું તત્વજ્ઞાન અને કઠોપનિષદ
કઠોપનિષદના પ્રથમ અધ્યાયનો પરિચય
કઠોપનિષદ – મૂલ્યાંકન

- Unit-1 :** Kathopanishad : 2nd Adhyay – 1st વલ્લી, ઈશ and કેન Introduction
- Unit-2 :** Kathopanishad : 2nd Adhyay- 2nd વલ્લી, પ્રશ્ન and મુણ્ડક Introduction
- Unit-3 :** Kathopanishad : 2nd Adhyay-3rd વલ્લી
Grammar: Syntax of up to one thousand numeral adjectives
Phrasal usage of adverbial forms of કૃ, ભૂ, અસ્,
Syntax of હેત્વર્થ and સંબંધક ભૂતકૃદન્ત
- Unit-4 :** Upanishad Literature,
Meaning of the term 'Upanishad'
Number of Upanishads
Title 'કઠોપનિષદ્'
Time of Upanishads
Philosophy of Upanishads and 'કઠોપનિષદ્' Kathopanishad
Introduction to the first અધ્યાય of 'કઠોપનિષદ્' Kathopanishad
'કઠોપનિષદ્' – Evaluation

Elective Course BA00E401 (માલવિકાગ્નિમિત્રમ)

Objectives :

- Students will be familiar with Sanskrit drama literature
- Dramatic art will develop in them
- Will develop interest in song, music and dance

- Creative and creative power will develop

Outcomes :

- Students developed a drama art
- Songs, music and dance
- Creative and creative power developed

યુનિટ-1 : અંક 1 અને 2

મહાકવિ કાલિદાસનું જીવન, સમય અને કૃતિઓ

યુનિટ-2 : અંક 3 અને 4 પાત્રચિત્રણ, શૈલી

યુનિટ-3 : અંક 5 અને વ્યાકરણ અસ્મદ્, યુષ્મદ્ અને તદ્ સર્વનામ તેમજ બાલ અને બાલા જેવા અકારાન્ત અને આકારાન્ત શબ્દોના સપ્તમી વિભક્તિના રૂપો સાથે વસ્, નૃત્ અને પઠ્ ધાતુના વર્તમાનકાળના રૂપોનો વાક્યપ્રયોગ, અત્ર, તત્ર, કુત્ર, સર્વત્ર, અન્યત્ર અવ્યયોનો પ્રયોગ

યુનિટ-4 : 'માલવિકાગ્નિમિત્રમ્' નું મૂળ સ્ત્રોત અને કવિએ કરેલા પરિવર્તનો, ઐતિહાસિકતા, 'માલવિકાગ્નિમિત્રમ્' નું વસ્તુગુહન, કાલિદાસનું પ્રકૃતિચિત્રણ કાલિદાસની ઉપમાઓ

Unit-1 : Act 1 and 2

Life, Times and Works of Mahakavi Kalidasa

Unit-2 : Act 3 and 4 Characterization, Style

Unit-3 : Act 5

Grammar : Syntax of the present tense forms of વસ્, નૃત્ and પઠ્ with સપ્તમી વિભક્તિ forms of the pronouns like અસ્મદ્, યુષ્મદ્ and તદ્ as well as બાલ and બાલા i.e. અકારાન્ત પુલ્લિંગ and આકારાન્ત સ્ત્રીલિંગ ; Use of adverbs અત્ર, તત્ર, કુત્ર, સર્વત્ર

Unit-4 : Original source of Malavikagnimitram and changes made by the poet,
historicity,
The object of Malavikagnimitram,
Nature Description of Kalidasa
उपमा of Kalidasa

Elective Course BA00E402-કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ 2 અને 10)

Objectives :

- Students will become familiar with poets and their texts
- Poetics will be helpful in the study of language-literature
- Approach to understanding literature scientifically will develop
- Critical skills will develop
- Will acquire knowledge of Alankar which are an important part in poetic beauty

Outcomes :

- Students became familiar with poetics and their texts
- Poetry was helpful in the study of language-literature
- The approach of scientifically understanding literature developed
- Criticized skills developed
- The knowledge of the ornaments of the important ornaments was attained

યુનિટ-1 : ઉલ્લાસ-2 : કારિકા 1 થી 8

યુનિટ-2 : ઉલ્લાસ-2 : કારિકા 9 થી 15

યુનિટ-3 : ઉલ્લાસ-10 : અલંકાર લક્ષણ

વ્યાકરણ : બાલ અને બાલા જેવા અકારાન્ત અને આકારાન્ત શબ્દોના સંબોધનના રૂપો સાથે લિખ્ અને પૃચ્છ ધાતુના વર્તમાનકાળ અને આજ્ઞાર્થના રૂપોનો વાક્યપ્રયોગ
શીઘ્રમ્, શનૈઃ, સમ્યક્ અવ્યયોનો પ્રયોગ

યુનિટ-4 : અલંકાર : લક્ષણ અને સમજૂતી, વિરોધ અને સામ્ય

Unit-1 : Ullas-2 : Karika 1 to 8

Unit-2 : Ullas-2 : Karika 9 to 15

Unit-3 : Ullasa-10 : Ornament feature

Grammar: अकारान्त and आकारान्त words like बाल and बाला with the forms of address and the phrasing of present tense and आज्ञार्थ forms of पृच्छ and लिख् धातु ; The Use of शीघ्रम्, शनैः, सम्यक् avyayaa

Unit-4 : Alankar : Characterization and explanation, opposition and simile

Semester-5

Core Course BA00C501- (संज्ञाप्रकरणम् - चर्पटपंजरिका)

Objectives :

- Will be aware of various streams of Sanskrit grammar
- Will understand Sanskrit grammar scientifically
- Grammar will be helpful in the study of language literature
- Will develop a comparative approach to the grammar of other languages
- Will be familiar with Sanskrit Stotra literature
- Students will develop knowledge and devotion
- Song – Musical skills will develop

Outcomes :

- Became familiar with the various trends of Sanskrit grammatics

- Sanskrit grammar became familiar with the scientific
- The knowledge of grammatics was helpful in the study of language literature
- A comparative approach with other language grammar
- Sanskrit hymn familiar with literature
- The enlightenment of knowledge and devotion was done among the students
- Song - Music skills developed

युनिट-1 : संज्ञाप्रकरण सूत्र 1 थी 16

युनिट-2 : संज्ञाप्रकरण सूत्र 17 थी 34

युनिट-3 : चर्पटपंजरिका (संपूर्ण)

युनिट-4 : शंकराचार्यनुं जिवन, समय अने कृतिओ

स्तोत्र साहित्य लक्षणो

शंकराचार्यना स्तोत्रो

चर्पटपंजरिकानुं स्तोत्र तरीके मूल्यांकन

चर्पटपंजरिकाने आधारे मानवजिवनना सामान्य लक्ष्यो

चर्पटपंजरिकाने आधारे जिवनना विशिष्ट लक्ष्यो

Unit-1 : संज्ञाप्रकरण सूत्र 1 to 16

Unit-2 : संज्ञाप्रकरण सूत्र 17 to 34

Unit-3 : चर्पटपंजरिका (Whole)

Unit-4 : Life, Times and Works of Shankaracharya

Hymn literature features

Hymns of Shankaracharya

Evaluation of चर्पटपंजरिका as a hymn

General goals of human life based on चर्पटपंजरिका

Specific goals in life based on चर्पटपंजरिका

Core Course BA00C502 - श्रीमद्भगवद्गीता (अध्याय 1-9)

Objectives :

- Students will be exposed to Indian knowledge tradition
- They will develop values
- One will be motivated to integrate karma, knowledge and devotion in one's life
- Will acquire practical knowledge of life
- Qualities like self-satisfaction will develop

Outcomes :

- Students were aware of the Indian knowledge tradition
- Values developed in their
- Practical knowledge of life
- Values such as self -esteem developed

યુનિટ-1 : અધ્યાય 1, 2, 3

યુનિટ-2 : અધ્યાય 4, 5, 6

યુનિટ-3 : અધ્યાય 7, 8, 9

યુનિટ-4 : ભગવદ્ગીતામાં જીવન જીવવાની કળા
પ્રસ્થાનત્રયી પરિચય અને તેમાં ગીતાનું સ્થાન
ભગવદ્ગીતામાં મનોવિજ્ઞાન
ગીતાનો સમય
ગીતા અને મહાભારત
ભગવદ્ગીતામાં યોગ

Unit-1 : Adhyay 1, 2, 3

Unit-2 : Adhyay 4, 5, 6

Unit-3 : Adhyay 7, 8, 9

Unit-4 : Art of Living in Bhagavad Gita
પ્રસ્થાનત્રયી introduction and the place of Gita in it
Psychology in the Bhagavad Gita

Time of Shrimadbhagvad Geeta

Shrimad Bhagvad Geeta and Mahabharata

Yoga in the Bhagavad Geeta

Core Course BA00C503 – संस्कृत भाषाप्रवेश: (1 थी 26), नियत छंद

Objectives :

- Introduction to Language – Verse
- The art of Sanskrit communication will flourish
- One will be mesmerized by the sweetness of the Sanskrit language
- Will make practical use of Sanskrit
- Scientific knowledge of Sanskrit grammar will be ignored
- Will acquire knowledge of Chandashastra
- Verse knowledge art will develop

Outcomes :

- The art of Sanskrit conversation develops
- Became familiar with the sweetness of the Sanskrit language
- Sanskrit used practically
- Understand the scientificity of Sanskrit grammar
- Received knowledge of rhythmic
- Verse knowledge art developed

युनिट-1 : भाषाप्रवेश पाठ 1-10

युनिट-2 : भाषाप्रवेश पाठ 11-20

युनिट-3 : भाषाप्रवेश पाठ 21-26

युनिट-4 : छंद समझावो, बंधारण, उदाहरण (लघु-गुरुनी निशानी सहित) छंद ओणभावो (वसंततिलका, मंदाकान्ता, स्रग्धरा, मालिनी, पृथ्वी, हरिणी, शार्ङ्गलविक्रीडित, शिभरिणी, अनुष्टुप, द्रुतविलम्बित, उपजाति, शालिनी)

Unit-1 : भाषाप्रवेश: - Lessons 1-10

Unit-2 : भाषाप्रवेश: - Introduction Lessons 11-20

Unit-3 : भाषाप्रवेश: - Introduction Lessons 21-26

Unit-4 : Explain Rhyme, Structure, Example (including sign of minor Jupiter) Identify Rhyme

(वसन्ततिलका, मन्दाक्रान्ता, स्रग्धरा, मालिनी, पृथ्वी, हरिणी, शार्दूलविक्रीडित्, शिखरिणी, अनुष्टुप, द्रुतविलम्बित, उपजाति, शालिनी)

Core Course BA00C505 – सांख्यकारिका

Objectives :

- Will be informed about Indian philosophies and its knowledge tradition
- Spiritual values will develop
- Will be aware of elements of environmental management
- Will develop a positive attitude
- Will cultivate conscience of happiness and sorrow

Outcomes :

- Indian viewers and their knowledge were informed
- Spiritual values developed among students
- Received the knowledge of the elements of creation management
- Having a positive attitude in life
- Happiness - maintained conscience in misery

युनिट-1 : क़रिका 1 थी 20

- યુનિટ-2 : કારિકા 21 થી 42
યુનિટ-3 : કારિકા 43 થી 72
યુનિટ-4 : સાંખ્યદર્શનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
સાંખ્યાચાર્યોની પરંપરા અને સાંખ્યકારિકા
સાંખ્યદર્શનના સિદ્ધાંતો

- Unit-1 : Karika 1 to 20
Unit-2 : Karika 21 to 42
Unit-3 : Karika 43 to 72
Unit-4 : Origin and Development of Sankhyadarshan
Tradition and Sankhyakarika of the Sankhyacharyas
Principles of Sankhyadarshan

Core Course BA00C507 – નિબંધ (નિયત)

Objectives :

- Students will develop essay writing skills
- Conceptual ability will develop
- Will acquire knowledge of various subjects
- Will be motivated to read other literature

Outcomes :

- Essay writing skills developed among students
- Ideological ability developed
- Received knowledge of different subjects
- Other literature was motivated to read

- યુનિટ-1 : વૈદિક દેવતાનું સ્વરૂપ

- वैदिक साहित्य
भारतीय दर्शनमां मोक्षविचार
- युनिट-2 : आदिकाव्य रामायण
महाभारत - अेक विश्वकोश
अष्टादश पुराणोऩो परिचय
- युनिट-3 : आधुनिक संस्कृत साहित्यना कविओ (राजेन्द्र मिश्र, हर्षदेव माधव, रमाशंकर तिवारी,
राधावल्लभ त्रिपाठी)
संस्कृत साहित्यमां नीतिकाव्यो
कालिदासना रूपकोना नायको अने नायकाओ
- युनिट-4 : संस्कृत स्तोत्र साहित्य
भारतीय दर्शनमां कर्म अने पुनर्जन्मनो सिद्धांत
प्रमुख उपनिषदोऩो परिचय

- Unit-1 : Form of Vedic Deity
Vedic literature
The idea of salvation in Indian philosophy
- Unit-2 : Adikavya Ramayana
Mahabharata - An Encyclopedia
Introduction to the Ashtadasha Puranas
- Unit-3 : Poets of Modern Sanskrit Literature (Rajendra Mishra, Harshdev Madhav,
Ramashankar Tiwari,
Radhavallabh Tripathi)
Ethics in Sanskrit Literature
Heroes and Heroines of Kalidasa's Allegories
- Unit-4 : Sanskrit Hymn Literature
Theory of Karma and Reincarnation in Indian Philosophy
Introduction to the major Upanishads

Semester-6

Core Course BA00C601 : कारकप्रकरणम् - भाषाविज्ञान

Objectives :

- Will be aware of trends in Sanskrit grammar
- Will know the science of Panini grammar
- Students will learn Sanskrit syntax scientifically
- Will understand the scientific nature of language
- Will be motivated to research in other languages

Outcomes :

- Sanskrit became aware of the grammar trends
- Understand the scientific scientific
- Students scientifically learned Sanskrit syntax
- Understand the scientificity of the language
- Got the motivation to research in other languages

युनिट-1 : सूत्र

1. कर्तुरीप्सिततमं कर्म (1-4-49)
2. अकथितं च (1-4-51)
3. उपान्वध्याङ्वसः (1-4-48)
4. अधिशीङ्स्थासां कर्म (1-4-46)
5. स्वतन्त्रः कर्ता
6. कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगे (2-3-5)
7. दिवः कर्म च (1-4-43)
8. साधकतमं करणम् (1-4-42)
9. येनाङ्गविकारः (2-3-20)
10. सहयुक्तेऽप्रधाने (2-3-19)

युनिट-2 : सूत्र

1. कर्मणा यमभिप्रैति स संप्रदानम् (1-4-32)
2. रुच्यर्थानां प्रीयमाणः (1-4-33)
3. नमःस्वस्तिस्वाहास्वधाऽलं वषड्योगाच्च (2-3-16)
4. ध्रुवमपायेऽपादानम् (1-4-24)
5. भीत्रार्थानां भयहेतुः (1-4-25)
6. पृथग्विनानानाभिस्तृतीऽयान्यतरस्याम् (2-3-32)
7. षष्ठी हेतुप्रयोगे (2-3-26)
8. दूरान्तिकार्थेभ्यो द्वितीया च (2-3-35)
9. कर्तृकर्मणोः कृति (2-3-65)
10. आधारोऽधिकरणम् (1-4-45)

युनिट-3 : भाषाविज्ञान : भाषानो उदगम अने विकास

संस्कृत भाषानो उदगम अने विकास

भाषा अध्ययननी पद्धतियो

भाषाना अंगो

संस्कृत स्वरोनो विकास

युनिट-4 : भाषाविज्ञान : वेद अने अवस्थानी भाषानी तुलना
भारोपीय भाषा परिवार
भाषाओनुं वर्गीकरण
संस्कृत व्यंजनोनी विकास
स्वरभार

Unit-3 : Linguistics : Origin and development of language
Rise and Development of Sanskrit Language
Methods of language learning
organs of language
Development of Sanskrit Vowels

Unit-4 : Linguistics : Comparison of Veda and Avastha language
Indian language family
Classification of languages
Development of Sanskrit consonants
accent

Core Course BA00C602 – श्रीमद्भगवद्गीता (अध्याय 10-18)

Objectives :

- Students will be exposed to Indian knowledge tradition
- They will develop moral values
- Will integrate karma, knowledge and devotion in practical life
- Will acquire practical knowledge of life
- Will develop the quality of self-satisfaction

Outcomes :

- Students became aware of the richness of the Indian knowledge tradition
- Moral values developed in them
- Synchronized karma, knowledge and devotion in a practical life
- Received a practical knowledge of life
- The virtue of self -esteem

- યુનિટ-1 : ભગવદ્ગીતા અધ્યાય 10, 11, 12
યુનિટ-2 : ભગવદ્ગીતા અધ્યાય 13, 14, 15
યુનિટ-3 : ભગવદ્ગીતા અધ્યાય 16, 17, 18
યુનિટ-4 : ભગવદ્ગીતા અને અન્ય શાસ્ત્રો
ભગવદ્ગીતા અને ઉપનિષદોનો સંબંધ
ભગવદ્ગીતા અને મેનેજમેન્ટના સિદ્ધાંતો
ભગવદ્ગીતામાં પરમતત્ત્વ, મોક્ષ અને માયા
ભગવદ્ગીતાનું સર્વાંગી મૂલ્યાંકન

Unit-1 : Bhagavad Gita Chapters 10, 11, 12

Unit-2 : Bhagavad Gita Chapters 13, 14, 15

Unit-3 : Bhagavad Gita Chapters 16, 17, 18

Unit-4 : Bhagavadgita and other scriptures

Relationship of Bhagavad Gita and Upanishads

Bhagavad Gita and Principles of Management

Paramattva, Moksha and Maya in Gita

A Comprehensive Appraisal of the Bhagavad Gita

Core Course BA00C603 – મહાશ્વેતાવૃત્તાન્ત

Objectives :

- Students will be familiar with Sanskrit prose literature
 - Storytelling skills will develop
 - Will acquire the art of description
 - Will inspire conversation
 - The story will develop listening skills
- Conceptual ability will develop

Outcomes :

- Students became familiar with Sanskrit prose literature
- Storytelling skills developed
- Acquired the narrative
- Motivated to the storyline
- Learn the skill of hearing story
- Ideological ability developed

- युनिट-1 : अथ गीतावसाने थी रोदितुमारेभे
- युनिट-2 : तां च प्ररुदितां थी मुनिकुमारकमपश्यम्
- युनिट-3 : तेन च कर्णावतंसीकृता थी निष्पन्दमतिष्ठम्
- युनिट-4 : बाणभट्ट जिवन, समय अने कृतिओ
 बाणनी विद्वत्ता
 कादम्बरीनी आधार सामग्री
 कथा अने आख्यायिकांना लक्षणो
 कादम्बरीनुं साहित्यिक स्वरूप
 संस्कृत गद्य काव्य अने कादम्बरी
 कादम्बरीनी पात्रसृष्टि
 बाणनुं प्रकृतिवर्णन

- Unit-1 : अथ गीतावसाने to रोदितुमारेभे
- Unit-2 : तां च प्ररुदितां to मुनिकुमारकमपश्यम्
- Unit-3 : तेन च कर्णावतंसीकृता to निष्पन्दमतिष्ठम्
- Unit-4 : Bana Bhatta's Life, Times and Works
 Vidvatta of Ban Bhatta
 Base material of Kadambari
 Characteristics of कथा and आख्यायिका
 The literary form of the कादम्बरी
 Sanskrit prose poetry and कादम्बरी

Characterization of the कादम्बरी

Nature description of Baan Bhatta

Core Course BA00C604 - भाषाप्रवेश: 27 थी अन्तर्पर्यंत, दरिद्रचारुदत्तम्

Objectives :

- The art of Sanskrit communication will flourish
- One will be mesmerized by the sweetness of the Sanskrit language
- Will make practical use of Sanskrit
- Scientific knowledge of Sanskrit grammar will be ignored
- Dramatic literature will be ignored
- Drama arts will develop among students
- Interest in song, music and dance will develop interest

Outcomes :

- Learned the art of Sanskrit conversation
- Became familiar with the sweetness of the Sanskrit language
- Sanskrit used practically
- Sanskrit grammatical scientific
- Became familiar with drama literature and its tradition
- Drama art was developed among students
- Songs, music and dance interested in interest

युनिट-1 : भाषाप्रवेश : पाठ 27 थी 38

युनिट-2 : भाषाप्रवेश : पाठ 39 थी 50

युनिट-3 : दरिद्रचारुदत्त अंक 1, 2, 3, 4

युनिट-4 : भास : श्रवण, समय अने कृतिओ

भासना रुपोनुं कर्तृत्व

दरिद्रचारुदत्तम् अने मृच्छकटिकम्

दरिद्रचारुदत्तम् पूर्ण छे के अपूर्ण

भासना रुपकोनी विशेषताओ
भासनी नाट्यकला
भासनी पात्रालेखन कला
दरिद्रचारुदत्तनुं प्रकरण रुपक तरीके मूल्यांकन
भासना रुपकोमां प्रतिबिंबित समाज-शुवन

- Unit-1 : भाषाप्रवेश : Lessons 27 to 38
- Unit-2 : भाषाप्रवेश : Lessons 39 to 50
- Unit-3 : दरिद्रचारुदत्तम् Daridracharudatta Numbers 1, 2, 3, 4
- Unit-4 : Life, Times and Works of Mahakavi Bhasa
Authorship of Mahakavi Bhasa's metaphors
दरिद्रचारुदत्तम् and मृच्छकटिकम्
दरिद्रचारुदत्तम् - complete or incomplete ?
Features of metaphors of Bhasa
Drama Skill of Bhas
Bhas's characterization art
Evaluation of as a chapter metaphor of दरिद्रचारुदत्तम्
Social-life reflected in forms of Bhasa

Core Course BA00C606 - तर्कसंग्रह (अन्नं भट्ट)

Objectives :

- Will be aware of the richness of Indian philosophies
- The reasoning power of the students will develop
- Principles of justice and global vision will be known
- Will understand the philosophy of life

Outcomes :

- Became familiar with the prosperity of Indian viewers

- Students' logic developed
- Became familiar with the principles of justice and enemy

યુનિટ-1 : ગદ્યખંડ 1 થી 33

યુનિટ-2 : ગદ્યખંડ 34 થી 45

યુનિટ-3 : ગદ્યખંડ 46 થી 57

યુનિટ-4 : ગદ્યખંડ 59 થી 80

Unit-1 : Prose stanzas 1 to 33

Unit-2 : Prose stanzas 34 to 45

Unit-3 : Prose stanzas 46 to 57

Unit-4 : Prose stanzas 59 to 80

DEPARTMENT OF SOCIOLOGY

Program B.A.

Course Objective and Outcomes

Program Outcomes:

1. Students will be introduced to the basic concepts of sociology.
2. will be able to know the situation of emergence of sociology from other sciences and the relationship of sociology with other social sciences.
3. Get information about the conditions prevailing in the society which will develop understanding to understand and solve those problems Can develop the ability to bring solutions to social problems through social scientific research. Can develop necessary knowledge and skills.
4. Here are the central topics of this subject: Society Categories: Tribal, Urban, Rural and Minorities, Pre- industrial, Industrial society and Post-Industrial, Marxist, etc. Social Change: Industrialization, Globalization, Modernization, etc. Stratification Forms: Class, Caste, Power, Gender.

SEMESTER- 1 Credit-4

MAJOR COURSE (BA023MJ101)& MINOR COURSE (BA023MN101)

Course Major (Disciplinary Specific) & Minor)

INTRODUCTION OF SOCIOLOGY

Course Objective :

- The course intends to familiarize the students with the origin and development of Sociology as a Discipline, key sociological concepts as well as social dynamics and processes in Society.

Course Outcomes :

- Students from disciplines other than Sociology understand the origin and development of Sociology as well as the scope of the discipline.
- Students get an introduction to the Key concepts of Sociology.
- Students will be able to comprehend the significance of social processes and Social Change.

UNIT: 1. Introductory Sociology:

- 1.1. Emergence and Development of Sociology
- 1.2. Meaning of Sociology and its Nature
- 1.3. Subject Matter of Sociology
- 1.4. Importance of Sociology

UNIT: 2. Basic Sociological Concept -1

- 2.1. Society: Meaning and Characteristics
- 2.2. Community : Meaning and Characteristics
- 2.3. Social Groups: Meaning, Characteristics and Types
(Primary and Secondary Groups)
- 2.4. Difference between Primary Group and Secondary Group

UNIT: 3. Basic Sociological Concept -2

- 3.1. Social Action: Meaning and its Aspects
- 3.2. Social Interaction: Meaning and its Types
- 3.3. Social Status and Role
- 3.4. Difference between Status and Role

UNIT: 4. Basic Sociological Concept -3.

- 4.1. Social Norms: Meaning, Characteristics and Importance

4.2. Social Affirmative: Meaning and Causes

4.3. Social Deviation: Meaning and Causes

UNIT : 5. Social Mobility Concept -4.

5.1. Social Mobility meaning And Definition

5.2. Types of Social Mobility

5.3. Affecting Factors of Social Mobility

સમાજશાસ્ત્રનો પરિચય (101) SEMESTER- 1 Credit-4

MAJOR COURSE (BA023MJ101)& MINOR COURSE (BA023MN101)

અભ્યાસક્રમનો હેતુ :

- વિદ્યાર્થીઓને સમાજશાસ્ત્રના ઉત્પત્તિ અને વિકાસથી પરિચિત કરાવવાનો છે.
- વિદ્યાર્થીઓ મુખ્ય સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલો તેમજ વ્યક્તિત્વ વિકાસ સંસ્કૃતિના અર્થ અને ખાસિયતો સંદેર્ભે માહિતગાર થાય ,તેમજ સામાજિક સ્તરીકરણ અને ગતિશીલતા અંગે પરિચિત થાય.
- વિદ્યાર્થી સમાજમાં વિવિધ દરજ્જા અને તેના સંદેર્ભે વ્યક્તિની ભૂમિકા ,ફરજો, અધિકારોથી વાકેફ થાય
- વિદ્યાર્થી જૂથ, સમુદાય અને સમાજ,સામાજિક ધોરણો અને સામાજિક નિયંત્રણ ની ઔપચરિક અનોપચારિક રીતોથી પરિચિત થઈ શકશે

અભ્યાસક્રમના પરિણામો :

- સમાજશાસ્ત્ર સિવાયની વિદ્યાશાખાના શીખનારાઓ સમાજશાસ્ત્રના મૂળ અને વિકાસ તેમજ શિસ્તના અવકાશને સમજે છે.
- વિદ્યાર્થી ને સમાજશાસ્ત્રના મુખ્ય ખ્યાલોનો પરિચય મળે છે.
- વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક પ્રક્રિયાઓ અને સામાજિક પરિવર્તનના મહત્વને સમજવામાં સક્ષમ હશે.

યુનિટ-1 સમાજશાસ્ત્ર વિષય પ્રવેશ

1.1 સમાજશાસ્ત્ર ઉદભવ અને વિકાસ

1.2 સમાજશાસ્ત્ર અર્થ અને સ્વરૂપ

1.3 સમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ

1.4 સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ

યુનિટ-2 સમાજશાસ્ત્રના પાયાના ખ્યાલો-1

2.1 સમાજ અર્થ અને લક્ષણો

2.2 સમુદાય અર્થે અને લક્ષણો

2.3 સામાજિક જૂથો: અર્થ લક્ષણો અને પ્રકારો પ્રાથમિક જૂથ અને દૂરવર્તી જૂથ

2.4 પ્રાથમિક જૂથ અને દૂરવર્તી જૂથ વચ્ચેનો તફાવત

યુનિટ-3 સમાજશાસ્ત્રના પાયાના ખ્યાલો-2

3.1 સામાજિક ક્રિયા અર્થ અને તેના તત્ત્વો

3.2 આંતરક્રિયાનો અર્થ અને પ્રકારો

3.3 સામાજિક દરજ્જો અને ભૂમિકા

3.4 દરજ્જો અને ભૂમિકા વચ્ચેનો તફાવત

યુનિટ-4 સમાજશાસ્ત્રના પાયાના ખ્યાલો-3

4.1 સામાજિક ધોરણો અર્થ લક્ષણો અને મહત્વ

4.2 સામાજિક ધોરણ અનુરૂપતા: અર્થ અને કારણો

4.3 સામાજિક ધોરણો ભંગ: અર્થ અને કારણો

યુનિટ-5 સામાજિક ગતિશીલતા -4

5.1 સામાજિક ગતિશીલતા: અર્થ અને વ્યાખ્યા

5.2 સામજિક ગતિશીલતાના પ્રકાર

5.3 સામજિક ગતિશીલતા પર અસર કરતા પરિબલો

SEMESTER- 1 Credit-4

MAJOR COURSE (BA023MJ102) INDIAN SOCIETY

Course Objective :

- This course intends to give an idea and understanding of Indian society.
- Then the continuum in between is present and past of Indian society.
- To develop a sense of social and national integration. Developing skills and values for international education.
- Value for social and national integration is to enhance education and modernization.

Course Outcomes :

- Students understand and evaluate the concept of Indian social system Gain an understanding of the structural framework.
- Students understood the dynamics of individual and social institutions and their supporting and inhibiting factors.
- Students became familiar with caste, class, religion and family system in terms of contemporary Indian society.
- Students were able to develop an understanding of social, economic and cultural assessment. Characteristics of Minorities and Other Weaker Sections in India as well as Protection for Constitutional Provisions, understood Minorities and Other Weaker Sections in India.

UNIT: 1. Concept of Indian Society:

1.1. Introduction of Ancient India

1.2. Socio-Cultural Characteristics of Indian Society

1.3. Unity And Diversity in India

UNIT: 2. Society

- 2.1. Society: Meaning and Characteristics
- 2.2. Rural Society: Meaning and Characteristics
- 2.3. Urban Society: Meaning and Characteristics
- 2.4. Tribal Society: Meaning and Characteristics

UNIT: 3. Caste as an Institution:

- 3.1. Concept of Varna and Caste
- 3.2. Caste: Meaning and Characteristics
- 3.3. Functions and Dysfunctions of Traditional Caste System
- 3.4. Current trends of change in the Caste.

UNIT: 4. Marriage as an Institution:

- 4.1. Marriage: Meaning, Characteristics
- 4.2. Types of Marriage
- 4.3. Traditional Norms regarding Marriage (Endogamy and Exogamy)
- 4.4. Current trends of change in Marriage (Changing forms of relation between man and woman, Live in relation, Gay and Lesbian relation)

UNIT: 5. Some issue of Indian Society:

- 5.1. Untouchability: Meaning, Causes and Impact
- 5.2. Child-Marriage: Meaning, Causes and Impact
- 5.3. Population Explosion: Meaning, Causes and Effects
- 5.4. Rural Poverty: Causes and Strategies for Alleviating Rural Poverty

SEMESTER- 1 Credit-4

મેજર કોર્સ- ભારતીય સમાજ (102) (BA023MJ102)

અભ્યાસક્રમના હેતુ :

- આ કોર્સ દ્વારા વિદ્યાર્થી ભારતીય સમાજનો ખ્યાલ સમજી શકે. તેમજ ભારતીય સમાજની વર્તમાન અને ભૂતકાળની પરિસ્થિતિથી માહિતગાર થાય.
- સામાજિક અને રાષ્ટ્રીય એકીકરણની ભાવના વિકસાવવી. આંતરરાષ્ટ્રીય શિક્ષણ માટે કુશળતા અને મૂલ્યોનો વિકાસ થશે.
- સામાજિક અને રાષ્ટ્રીય સુગ્રથિતતા માટે મૂલ્ય શિક્ષણ અને આધુનિકીકરણમાં વધારો થશે.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો:

- વિદ્યાર્થીઓ વિભાવનાને સમજી તેનું મૂલ્યાંકન કરી ભારતીય સમાજ વ્યવસ્થાની રચનાકીય માળખાને સમજ મેળવી શક્યા .
- વિદ્યાર્થીઓ વ્યક્તિગત અને સામાજિક સંસ્થાઓની ગતિશીલતા અને તેના સહાયક અને અવરોધક પરિબલો સમજી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓ સમકાલીન ભારતીય સમાજની દ્રષ્ટિએ જાતિ, વર્ગ ,ધર્મ અને કુટુંબવ્યવસ્થા થી પરિચિત થયા સાથે વર્તમાન સમયની વિવિધ સામાજિક સમસ્યાઓથી માહિતગાર થયા.
- વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક, આર્થિક અને સાંસ્કૃતિક મૂલ્યાંકન કરવાની સમજ કેળવી શક્યા . લઘુમતીઓની વિશેષતાઓ અને ભારતમાં અન્ય નબળા વર્ગ તેમજ બંધારણીય જોગવાઈઓ માટેનું રક્ષણ, ભારતમાં લઘુમતી અને અન્ય નબળા વર્ગને સમજી શક્યા.

યુનિટ-1 ભારતીય સમાજનો ખ્યાલ

- 1.1 અર્વાચીન ભારતનો પરિચય
- 1.2 ભારતીય સમાજ: સામાજિક સાંસ્કૃતિક ખાસિયતો
- 1.3 ભારતીય સમાજમાં વિવિધતા અને એકતા

યુનિટ-2 સમાજ

- 2.1 સમાજ: અર્થ અને લાક્ષણિકતા
- 2.2 ગ્રામીણ સમુદાય: અર્થ અને લાક્ષણિકતા
- 2.3 નગર સમુદાય: અર્થ અને લાક્ષણિકતા
- 2.4 આદિવાસી સમુદાય: અર્થ અને લાક્ષણિકતા

યુનિટ-3 જ્ઞાતિ સંસ્થા

- 3.1 વર્ણ અને જ્ઞાતિનો ખ્યાલ
- 3.2 જ્ઞાતિ અર્થ અને લક્ષણો
- 3.3 પરંપરાગત જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાના કાર્યો અને વિકાર્યો
- 3.4 જ્ઞાતિ પરિવર્તનના વર્તમાન પ્રવાહો

યુનિટ-4 લગ્ન સંસ્થા

- 4.1 લગ્ન: અર્થ અને લક્ષણો
- 4.2 લગ્નના પ્રકારો
- 4.3 લગ્ન સંબંધિત નિયમ (અંતર્લગ્ન અને બહિર્લગ્ન)
- 4.4 લગ્ન સંસ્થામાં પરિવર્તનના વર્તમાન પ્રવાહો- સ્ત્રી પુરુષના બદલતા સંબંધો, લિવ ઇન રીલેશન, ગે અને લેસ્બીયન રીલેશન

યુનિટ-5 ભારતીય સમાજના પ્રશ્નો

- 5.1 અસ્પૃશ્યતા: અર્થ, કારણો અને અસરો
- 5.2 બાળલગ્ન: અર્થ, કારણો અને અસરો
- 5.3 વસ્તી વધારો: અર્થ, કારણો અને અસરો
- 5.4 ગ્રામીણ ગરીબી: કારણો અને ગરીબી દુર કરવાના ઉપાયો

SEMESTER- 1 Credit-4

MDC- Multidisciplinary101- BA023MD101

Environment Awareness

Course Objectives:

- To study the basic issues and challenges in environmental sustainability and develop an Environmental friendly perspective and practices in life.
- students acquire awareness about immediate/wider surroundings through lived experiences on various themes related to daily life for example Family, Plants, Animals, Food, Water, Travel, and Shelter etc. nurture natural curiosity and creativity for the immediate surroundings.

Course outcome :

- Students become aware of the various environmental issues.
- Students gain knowledge about certain theoretical foundations in environmental studies
- Students will develop an understanding about how developmental programmes affect the existence of human life
- Students will be familiarized with environmental movements and efforts at environmental conservation.

UNIT 1: Concept of Environment

- 1.1. Concept and Types of Environment
- 1.2. Relationship between Environment & Society
- 1.3. Introduction of Environmental Sociology

UNIT 2:Pollution

- 2.1 General Instruction of Environmental Pollution
- 2.2. Use and abuse of the natural resources
- 2.3. Type of Pollution

UNIT 3 : Environmental Issues

- 2.1. Issues pertaining to water, air, soil, nuclear hazards, solid waste, sanitation, e-waste,
- 2.2. Development Induced Displacement,
- 2.3 Global warming, climate change. Ozone depletion

UNIT: 4 Environment and Sustainability

- 4.1 The Concept of Sustainability
- 4.2 Environment & Sustainable Development
- 4.3 Environmental Democracy & Social Change

UNIT 5: Environmental Movements in India

- 3.1. Narmada Bachao Andolan (Movement)
- 3.2. Chipko Movement ,
- 3.3. Appiko Movement

અભ્યાસક્રમના ઉદ્દેશ્યો:

- પર્યાવરણના પાયાના મુદ્દાઓ અને પડકારોનો અભ્યાસ કરવો.
- ટકાઉપણું અને જીવનમાં પર્યાવરણને અનુકૂળ પરિપ્રેક્ષ્ય અને પ્રથાઓ વિકસાવવી.
- વિદ્યાર્થીઓ રોજિંદા જીવન સાથે સંબંધિત વિવિધ વિષયો પર જીવંત અનુભવો દ્વારા તાત્કાલિક/વ્યાપક વાતાવરણ વિશે જાગૃતિ મેળવે છે, ઉદાહરણ તરીકે, કુટુંબ, છોડ, પ્રાણીઓ, ખોરાક, પાણી, મુસાફરી અને આશ્રય વગેરે. તાત્કાલિક આસપાસના વાતાવરણ માટે કુદરતી જિજ્ઞાસા અને સર્જનાત્મકતાને પોષે છે.

અભ્યાસક્રમનું પરિણામ :

- વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ પર્યાવરણીય મુદ્દાઓથી વાકેફ થયા.
- વિદ્યાર્થીઓ પર્યાવરણીય અભ્યાસમાં અમુક સૈદ્ધાંતિક પાયા વિશે જાણકારી મેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓ વિકાસલક્ષી કાર્યક્રમો માનવ જીવનના અસ્તિત્વને કેવી રીતે અસર કરે છે તે અંગેની સમજ કેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓને પર્યાવરણીય હિલચાલ અને પર્યાવરણીય સંરક્ષણના પ્રયત્નોથી પરિચિત થયા.

એન્વાયરમેન્ટ અવેરનેસ 101- BA023MD101 SEMESTER- 1 Credit-4

યુનિટ 1 પર્યાવરણનો ખ્યાલ

- 1.1 પર્યાવરણના ખ્યાલ અને પ્રકાર
- 1.2 પર્યાવરણ અને સમાજ વચ્ચેનો સંબંધ.
- 1.3 પર્યાવરણીય સમાજશાસ્ત્રનો પરિચય

યુનિટ-2 પ્રદૂષણ

- 2.1 પર્યાવરણીય પ્રદૂષણની સામાન્ય સૂચના
- 2.2 કુદરતી સંસાધનોનો ઉપયોગ અને દુરુપયોગ
- 2.3 પ્રદૂષણનો પ્રકાર

યુનિટ 3. પર્યાવરણીય મુદ્દાઓ

- 3.1 પાણી, હવા, માટી, પરમાણુ જોખમો, ઘન કચરો, સ્વચ્છતા, ઈ-કચરાને લગતી સમસ્યાઓ,
- 3.2 વિકાસ પ્રેરિત વિસ્થાપન,
- 3.3 ગ્લોબલ વોર્મિંગ, આબોહવા પરિવર્તન ઓઝોનનું સ્તર

યુનિટ 4 ભારતમાં પર્યાવરણીય ચળવળો

4.1 નર્મદા બચાવો આંદોલન (આંદોલન)

4.2 ચિપકો ચળવળ,

4.3 એપીકો ચળવળ

SEMESTER -2 Credit-4

MAJOR COURSE (BA23MJ2S01)& MINOR COURSE (BA23MN2S01)

Course Major (Disciplinary Specific) & Minor)

General Sociology

Course Objective:

- The mandate of the course is to introduce the discipline to students from diverse trainings and capabilities.
- The course is intended to introduce the students to a sociological way of thinking.
- It also provides a foundation for the other more detailed and specialized courses in sociology.

Course Outcomes:

- Articulate a sociological perspective. Critically evaluate explanations of human behaviour and social phenomena.
- Apply scientific principles to understand the social world.
- Use sociological knowledge to inform policy debates and promote public understanding

UNIT : 1. Socialization, Personality and Culture :

1.1. Socialization: Meaning and Agencies

1.2. Personality: Meaning and Characteristics

1.3. Determinant Factors of Personality

1.4. Culture: Meaning and Characteristics

UNIT : 2. Social Control :

2.1 Social Control: Meaning and Characteristics

2.2 Means of Social Control

2.3 Importance of Social Control

2.4 Difference between Custom and Law

UNIT : 3. Social Stratification and Mobility :

3.1 Social Stratification: Meaning and Characteristics

3.2 Types of Stratification: Class and Cast

3.3 Social Mobility: Meaning and Characteristics and Types

3.4 Affecting Factors on Mobility

UNIT : 4. Social Change :

4.1 Social Change: Meaning and Characteristics

4.2 Supporting Factors of Social Change

4.3 Hindering Factors of Social Change

4.4 Cultural lag

SEMESTER- 2 Credit-4

મેજર & માઇનોર કોર્સ સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર

(BA023MJ2S01)& MINOR COURSE (BA023MN2S01)

અભ્યાસક્રમનો હેતુઓ:

- અભ્યાસક્રમનો હેતુ વિવિધ તાલીમો અને ક્ષમતાઓના વિદ્યાર્થીઓને શિસ્તનો પરિચય કરાવવાનો છે.
- અભ્યાસક્રમનો હેતુ વિદ્યાર્થીઓને સમાજશાસ્ત્રની વિચારસરણીનો પરિચય કરાવવાનો છે.
- તે સમાજશાસ્ત્રના અન્ય વધુ વિગતવાર અને વિશિષ્ટ અભ્યાસક્રમો માટે પણ પાયો પૂરો પાડે છે.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો:

- સમાજશાસ્ત્રીય પરિપ્રેક્ષ્ય સ્પષ્ટ કરો.
- માનવ વર્તન અને સામાજિક ઘટનાઓના સ્પષ્ટીકરણોનું વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.
- સામાજિક વિશ્વને સમજવા માટે વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો લાગુ કરો.
- નીતિ વિષયક ચર્ચાઓને જાણ કરવા અને જાહેર સમજને પ્રોત્સાહન આપવા માટે સમાજશાસ્ત્રીય જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરો.

યુનિટ -1 સામાજીકરણ, વ્યક્તિમત્તાઅનેસંસ્કૃતિ

- 1.1 સામાજીકરણનો અર્થ અને એજન્સી
- 1.2 વ્યક્તિમત્તાનો અર્થ અને લક્ષણો
- 1.3 વ્યક્તિમત્તા નિર્ધારિત કરતા પરિબલો અર્થ અને લક્ષણો

યુનિટ-2 સામાજિક નિયંત્રણ

- 2.1 સામાજિક નિયંત્રણનો અર્થ અને લક્ષણો
- 2.2 સામાજિક નિયંત્રણના સાધનો
- 2.3 મહત્વ
- 2.4 રીવાજ અને કાયદા વચ્ચેનો તફાવત

યુનિટ-3 સામાજિક સ્તરીકરણ અને ગતિશીલતા

- 3.1 સામાજિક સ્તરીકરણ: અર્થ અને લક્ષણો

- 3.2 સામાજિક સ્તરીકરણના પ્રકારો વર્ગ અને જ્ઞાતિ
- 3.3 સામાજિક ગતિશીલતાનો અર્થ, લક્ષણો અને પ્રકારો
- 3.4. સામાજિક ગતિશીલતાને અસર કરતા પરિબલો.

યુનિટ-4 સામાજિક પરિવર્તન

- 4.1 સામાજિક પરિવર્તન: અર્થ અને લક્ષણો
- 4.2 સામાજિક પરિવર્તનના સહાયક પરિબલો
- 4.3 સામાજિક પરિવર્તનના અવરોધક પરિબલો
- 4.4 સાંસ્કૃતિક મંદતા

SEMESTER- 2 Credit-4

MAJOR COURSE (BA23MJ2S02) Indian Family

Course Objectives:

The course is intended to familiarize the students with the basic institutions of Family and kinship in society.

The course is fundamentally designed to help the students understand the importance and dynamics of the aforementioned basic institutions. The course seeks to enable the learners to:

- To conceptualize the basic institutions of Family and Kinship.
- To understand the relevance of these institutions in society.
- To understand the underlying dynamics (structural/functional changes) of these institutions in society.

Course Outcomes:

- After completing the course, the students are expected to possess a fundamental knowledge about the structure and functioning of the basic institutions of the Family and Kinship.

- The students are also expected to be well acquainted with the all-round changes that have taken place in the structure and functioning of these institutions over a period of time.

UNIT : 1. FAMILY :

- 1.1 Family: Meaning, Characteristics and Exception
- 1.2 Family: As an Institution
- 1.3 Family: As a Social System

UNIT : 2. Types and Functions of Family :

- 2.1 Types of Family
- 2.2 Social Functions of Family
- 2.3 Changes in the Structure and Function of Family
- 2.4 Future of Family

UNIT : 3. Familial Relations :

- 3.1 Sex Roles in Family
- 3.2 Affecting Factors on Familial Relation
- 3.3 Aspects of Happy Family (Health of Mother and Child, Family Planning, Sex Education)

UNIT : 4. Familial Problems :

- 4.1 Female Foeticide
- 4.2 Partiality in Socialization
- 4.3 Dual role of Woman
- 4.4 Generation Gap

(ભારતીય કુટુંબ) SEMESTER- 2 Credit-4

MAJOR COURSE (BA23MJ2S02)

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓને સમાજમાં કુટુંબ અને સગપણની મૂળભૂત સંસ્થાઓથી પરિચિત કરવાનો છે.
- અભ્યાસક્રમ મૂળભૂત રીતે વિદ્યાર્થીઓને ઉપરોક્ત મૂળભૂત સંસ્થાઓના મહત્વ અને તેમાં આવતા પરિવર્તનને સમજવામાં મદદ થશે.
- કુટુંબ અને સગપણની મૂળભૂત સંસ્થાઓની કલ્પના કરવી.
- સમાજમાં આ સંસ્થાઓની સુસંગતતા સમજવી.સમાજમાં આ સંસ્થાઓની અંતર્ગત ગતિશીલતા (માળખાકીય/કાર્યાત્મક ફેરફારો) સમજવા માટે.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો :

- અભ્યાસક્રમ પૂરો કર્યા પછી, વિદ્યાર્થીઓને કુટુંબ અને સગપણની મૂળભૂત સંસ્થાઓની રચના અને તેની કામગીરી વિશે મૂળભૂત સમજ કેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓને સમયાંતરે આ સંસ્થાઓની રચના અને કાર્યપદ્ધતિમાં થયેલા સર્વાંગી પરિવર્તનોથી સારી રીતે પરિચિત થવા.
- કુટુંબ સામેના પડકારો ,અને તેના ઉકેલો લાવવાની રીતો થી માહિતગાર થયા.

યુનિટ-1 કુટુંબ.

- 1.1 કુટુંબનો અર્થ, લક્ષણો અને તેના અપવાદો
- 1.2 સામાજિક સંસ્થા તરીકે કુટુંબ
- 1.3 સામાજિક વ્યવસ્થા તરીકે કુટુંબ

યુનિટ- 2 કુટુંબના પ્રકારો અને કાર્યો.

- 2.1 કુટુંબના પ્રકારો,

2.2 કુટુંબના સામાજિક કાર્યો

2.3 કુટુંબના માળખા અને કાર્યોમાં આવેલ પરિવર્તનો

2.4 કુટુંબનું ભાવિ

યુનિટ-3 કૌટુંબિક સંબંધો

3.1 કુટુંબમાં લૈંગિક ભૂમિકાઓ

3.2 કૌટુંબિક સંબંધોને અસરકરતાં પરિબલો

3.3 સુખી કુટુંબના મૂળતત્ત્વો: માતા અને બાળકોનું આરોગ્ય, કુટુંબનિયોજન અને જાતિય શિક્ષણ

યુનિટ ૪ કૌટુંબિક સમસ્યાઓ

4.1 સ્ત્રીભૂણ હત્યા

4.2 સમાજકરણમાં ભેદભાવ

4.3 સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકા

4.4 પેઢીગાળો

SEMESTER- 2 Credit-4

MDC- Multidisciplinary201- BA 23MD2SO1

Social Problems of India

Course Objectives:

- To understand the social problems facing India.
- To know the policies and programs implemented to solve social problems

Course Outcomes :

- Learners will be able to do this after completing the course.
- Students will understand social problems and social disorder.
- Students will be able to analyze the nature causes and various types of social disorder.

- The course will help the students to develop an awareness of various social problems and the ability to find solutions to them.

UNIT.1. Introduction of Social Problem

- 1.1. Concept and Meaning of Social Problem
- 1.2. Characteristics of Social Problem
- 1.3. Types of Social Problem

UNIT.2. Unemployment

- 2.3. Remedial Measures of Unemployment
- 2.1. Meaning and Types of Unemployment
- 2.2. Causes of Unemployment

UNIT.3. Juvenile Delinquency

- 3.1. Concept and Characteristics of Juvenile Delinquency
- 3.2. Types and Causes and Juvenile Delinquency
- 3.3. Remedies and Law for stop Juvenile Delinquency

UNIT.4. Problem of Drug Addiction

- 4.1. Meaning and Characteristics of Drug Addiction
- 4.2. Causes and effects of Drug Addiction
- 4.3. Remedies of the Problem of Drug Addiction

SEMESTER- 2 Credit-4

ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ BA23MD2S01 (MDC)

અભ્યાસના હેતુઓ:

- ભારતમાં જોવા મળતી વિવિધ સામાજિક પરિસ્થિતિમાંથી ઉદભવતી સમસ્યાઓને સમજવા માટે.
- સામાજિક સમસ્યાઓના નિરાકરણ માટે અમલમાં મૂકાયેલી નીતિઓ અને કાર્યક્રમો વિશે જાણકારી મેળવવા ઉપયોગી થશે.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો:

- વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક સમસ્યાઓ અને સામાજિક વ્યવસ્થા અંગે સમજી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓ પ્રકૃતિના કારણો અને વિવિધ પ્રકારની સામાજિક વિકૃતિઓનું વિશ્લેષણ કરતા થયા.
- આ કોર્સ વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ સામાજિક સમસ્યાઓ વિશે જાગૃતિ અને તેના ઉકેલ શોધવાની ક્ષમતા વિકસાવવામાં મદદ થશે.

યુનિટ-1 સામાજિક સમસ્યાઓ

- 1.1 સામાજિક સમસ્યા: અર્થ અને ખ્યાલ
- 1.2 સામાજિક સમસ્યાના લક્ષણો
- 1.3 સામાજિક સમસ્યાના પ્રકારો

યુનિટ-2 બેકારી

- 2.1 અર્થ અને બેકારીના પ્રકારો
- 2.2 બેકારીના કારણો
- 2.3 બેકારી નિવારણના ઉપાયો

યુનિટ-3. બાળઅપરાધ

- 3.1 બાળઅપરાધનો ખ્યાલ અને લક્ષણો
- 3.2 બાળઅપરાધના પ્રકારો અને કારણો

3.3 બાળઅપરાધ રોકવા માટેના ઉપાયો

યુનિટ-4. નશીલા દ્રવ્યોના વ્યસનની સમસ્યા

4.1 નશીલા દ્રવ્યોનો અર્થ અને લક્ષણો

4.2 નશીલા દ્રવ્યોની અસરો અને કારણો

4.3 નશીલા દ્રવ્યોના વ્યસનને રોકવા માટેના ઉપાયો

SEMESTER- 2 Credit-2

Skill Enhancement NGO Management And Development BA023SE207

Course Objectives:

The students will be able

- To understand the evolution of the non-profit sector into the fastest growing sector of our economy.
- To provide managerial training and most relevant skills.
- To develop an understanding of management techniques and leadership skills for enhancing the effectiveness of non-profit organizations.
- The students will be able To understand the evolution of the non-profit sector into the fastest growing sector of our economy To provide managerial training and most relevant skills.
- To develop an understanding of management techniques and leadership skills for enhancing the effectiveness of non-profit organizations.

Course Outcomes:

After completion of the course, the students will be able to

- Understand the procedures for registration of NGOs
- Enhance the knowledge on the fundamentals of accounting
- Gain perspectives on the management, financial, leadership

UNIT.1. Introduction of NGO

1.1 Concept and Structure of NGOs

1.2 Types of NGO

1.3 Role of NGO

UNIT .2. Nature of NGO

2.1. Nature of NGO

2.2. Approaches of NGO

2.3. Importance of NGO

UNIT.3. NGO And Development

3.1. Role of NGO in Social Services

(Sulabh International, Mahipatram Rupram Ashram,AMWA,PRATHAM)

3.2. Role of NGO in Women empowerment (SEWA, CHETANA, JYOTI SANG)

3.3. Role of NGO in Rural Development (Agakhan Foundation, CARE

SEMESTER- 2 Credit-2

SEC સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનું સંચાલન અને વિકાસ BA023SE207

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ:

- વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક કાર્યકર્તા તરીકે કામ કરવા સક્ષમ હશે
- આપણા અર્થતંત્રના સૌથી ઝડપથી વિકસતા ક્ષેત્રમાં બિન-લાભકારી ક્ષેત્રના વિકાસને સમજવા માટે
- વ્યવસ્થાપક તાલીમ અને સૌથી સંબંધિત કૌશલ્યો પ્રદાન કરવા માટે .
- બિન-લાભકારી સંસ્થાઓની અસરકારકતા વધારવા માટે મેનેજમેન્ટ તકનીકો અને નેતૃત્વ કૌશલ્યોની સમજ વિકસાવવી.
- વિદ્યાર્થીઓ વ્યવસ્થાપક તાલીમ અને સૌથી સંબંધિત કૌશલ્યો પ્રદાન કરવા માટે આપણા અર્થતંત્રના સૌથી ઝડપથી વિકસતા ક્ષેત્રમાં બિન-લાભકારી ક્ષેત્રના ઉત્ક્રાંતિને સમજવા માટે સક્ષમ હશે.

અભ્યાસક્રમ પરિણામો:

અભ્યાસક્રમ પૂરો થયા પછી, વિદ્યાર્થીઓ એન.જી.ઓ. માં વિવિધ પ્રકારની કામગીરી કરવાની જાણકારી મેળવી શક્યા.

- એનજીઓની નોંધણી માટેની પ્રક્રિયાઓની સમજ કેળવી શક્યા.
- સમાજ અને સમુદાયની મૂળભૂત સમસ્યોથી પરિચિત થઈ શક્યા.
- સંચાલન, નાણાકીય સહાય માટે દાતાઓના સહયોગ, નેતૃત્વ વિકસાવવાનો દ્રષ્ટિકોણ કેળવી શક્યા.
- ગુજરાત,ભારત અને વિદેશની ,મહિલાઓના ઉત્કર્ષ માટે કામ કરતી તેમજ ગ્રામિણક્ષેત્રે ઉત્કર્ષ અને વિકાસનું કામ કરતી એન.જી.ઓ. વિશે માહિતગાર થયા.

યુનિટ-1 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓનો પરિચય

- 1.1 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓનો અર્થ અને માળખું
- 1.2 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાના પ્રકારો
- 1.3 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાની ભૂમિકા

યુનિટ-2. સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનું સ્વરૂપ

- 2.1 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનું સ્વરૂપ
- 2.2 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનો અભિગમ
- 2.3 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનું મહત્વ

યુનિટ-3. સ્વૈચ્છિક સંસ્થા અને વિકાસ

- 3.1 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓનો સામાજિક ક્ષેત્રે ફાળો

(Sulabh International Mahipatram RupramAshram. AMWA.PRATHAM)

- 3.2 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનો મહિલા સશક્તિકરણમાં ફાળો (SEWA.CHETANA.JYOTI SANGH)

3.3 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનો ગ્રામીણ વિકાસમાં ફાળો (Agakhan Foundation, CARE)

SEMESTER- 2 Credit-2

Value Added Course Human Rights & Duties BA023VA206

Course Objectives:

- To create awareness about human rights and duties as well as sensitize students about the Human rights violation.
- To sensitize students about the human values, ends, social norms and Control, equality and justice.
- Along with that, students should be known about the global Perspective of human rights.

Course outcome:

After completion of the course, the students will be enable to

- Understand the concept of human rights & Duties
- Enhance the knowledge on the fundamentals Rights and Duties
- Students should be known about the global Perspective of human rights.

UNIT. 1. Human Rights: Introduction

1.1 Concepts: Human Rights

1.2 Values, Social Control,

1.3 Liberty, Equality, Justice

UNIT.2. Human Rights & Duties

2.1 Human Rights and Duties in India:

2.2 Constitutional Frame Work Protection and Enforcement

2.3 Human Rights Commission

UNIT.3. Declaration of Human Rights

3.1 Universal Declaration of Human Rights – 1948,

3.2 International Convention of Civil and Political Rights – 1966

3.3 UN Declaration and Duties and Responsibilities of Individuals 1997.

SEMESTER- 2 Credit-2

માનવઅધિકાર અને ફરજો BA023VA206

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ:

- માનવ અધિકારો અને ફરજો વિશે જાગૃતિ કેળવવી તેમજ વિદ્યાર્થીઓને માનવાધિકારના ઉલ્લંઘન વિશે જાગૃત કરવા.
- વિદ્યાર્થીઓને માનવીય મૂલ્યો, અંત, સામાજિક ધોરણો અને નિયંત્રણ, સમાનતા અને ન્યાય વિશે જાગૃત કરવા.
- વિદ્યાર્થીઓને માનવાધિકારના વૈશ્વિક પરિપ્રેક્ષ્ય વિશે, જાણવું જોઈએ

અભ્યાસક્રમનું પરિણામ:

અભ્યાસક્રમ પૂરો થયા પછી, વિદ્યાર્થીઓ સક્ષમ બનશે.

- માનવ અધિકાર અને ફરજોની વિભાવનાને સમજે.
- મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજો વિશે જ્ઞાન વધારવું.
- વિદ્યાર્થીઓને માનવ અધિકારના વૈશ્વિક પરિપ્રેક્ષ્ય વિશે જાણવું જોઈએ.

યુનિટ-1.માનવ અધિકારનો પરિચય

1.1માનવ અધિકારનો ખ્યાલ

1.2 મુલ્યો અને સામાજિક નિયંત્રણ

1.3 સ્વતંત્રતા, સમાનતા, ન્યાય

યુનિટ-2. માનવ અધિકારો અને ફરજો

2.1ભારતમાં માનવ અધિકારો અને ફરજો

2.2 માનવઅધિકારો ના રક્ષણ માટેની બંધારણીય જોગવાઈ

2.3 માનવ અધિકાર પંચ

યુનિટ-3 માનવ અધિકારોની ઘોષણા

3.1 માનવ અધિકારોની વિશ્વ વ્યાપી ઘોષણા-૧૯૪૮

3.2 નાગરિક અને રાજકીય અધિકારોનું આંતરરાષ્ટ્રીય સંમેલન-૧૯૬૬

3.3 રાષ્ટ્રીય સંઘ દ્વારા વ્યક્તિઓની ફરજો અને જવાબદારીઓની ઘોષણા ૧૯૯૭

SEMESTER- 3 Credit-4

Social Problems of Contemporary India 301 Core Course (BA00C301)&

Elective Course(BA00E315)

Course Objectives

Course Objectives:

- Students can understand the problems of the society. They can get scientific understanding about social problem's details, causes, prevention.
- Students can know the causes and remedies about corruption poverty and unemployment.
- The student will understand the bad effects of alcohol pollution and the effects of AIDS on the individual and the family.
- Students became aware of society's problems and crimes.

Course Outcomes:

- Students can understand the problems of the society. They were able to gain scientific understanding of social problems, their causes, their solutions.

- Students were able to know the causes and remedies of corruption, poverty and unemployment.
- Students were able to understand the ill effects of alcohol pollution and the effects of AIDS on the individual and the family.
- Students became aware of society's problems and crimes.

UNIT -1 Concept of Social Problems

- 1.1 Meaning and characteristics of Social Problems
- 1.2 Types of Social Problems
- 1.3 Importance of the study of Social Problems

UNIT -2 Approaches of Social Problems

- 2.1 Meaning and Importance of Approaches of Social Problems
- 2.2 Social Pathological Approaches
- 2.3 Value Conflict Approach
- 2.4 Deviant Behavioral Approach

UNIT -3 Current Social Problems-1

- 3.1 Meaning and Characteristics of the Problems of Addiction of Drugs
- 3.2 Reasons of the Problems of Addiction of Drugs
- 3.3 Effects of the Problems of Addiction of Drugs
- 3.4 Remedies of the Problems of Addiction of Drugs

UNIT -4 Current Social Problems-1

- 4.1 Meaning and Nature of AIDS
- 4.2 Causes of AIDS
- 4.3 Effects of the Problems of AIDS
- 4.4 Prevention and Control of AIDS

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ સમાજની સમસ્યાઓને સમજી શકે છે. તેઓ સામાજિક સમસ્યાના સિદ્ધાંતો, કારણો, નિવારણ વિશે વૈજ્ઞાનિક સમજ મેળવી શકે.
- વિદ્યાર્થી ભ્રષ્ટાચાર ગરીબી અને બેરોજગારી વિશે કારણો અને ઉપાયો જાણી શકે .
- વિદ્યાર્થી મદ્યપાનના પ્રદૂષણની ખરાબ અસરો અને એઇડ્સનો વ્યક્તિ અને કુટુંબ પર પડતી અસરો સમજી શકશે .
- વિદ્યાર્થીઓ સમાજની સમસ્યાઓ અને ગુનાઓ વિશે જાગૃત થયા.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો:

- વિદ્યાર્થીઓ સમાજની સમસ્યાઓને સમજી શકે છે. તેઓ સામાજિક સમસ્યાના સિદ્ધાંતો, કારણો, નિવારણ વિશે વૈજ્ઞાનિક સમજ મેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થી ભ્રષ્ટાચાર ગરીબી અને બેરોજગારી વિશે કારણો અને ઉપાયો જાણી શક્યા .
- વિદ્યાર્થી મદ્યપાનના પ્રદૂષણની ખરાબ અસરો અને એઇડ્સનો વ્યક્તિ અને કુટુંબ પર પડતી અસરો સમજી શક્યા .
- વિદ્યાર્થીઓ સમાજની સમસ્યાઓ અને ગુનાઓ વિશે જાગૃત થયા.

SEMESTER- 3 Credit-4

ભારતમાં સાંપ્રત સામાજિક સમસ્યાઓ કોરકોર્સ & ઇલેક્ટીવ કોર્સ (BA00C301& BA00E315)

યુનિટ-1 સામાજિક સમસ્યાની વિભાવના

- 1.1 સામાજિક સમસ્યાનો અર્થ અને લક્ષણો
- 1.2 સામાજિક સમસ્યાના પ્રકારો
- 1.3 સામાજિક સમસ્યાના અભ્યાસોનું મહત્ત્વ

યુનિટ-2 સામાજિક સમસ્યાના અભિગમો

- 2.1 સામાજિક સમસ્યાના અભિગમોનો અર્થ અને મહત્ત્વ
- 2.2 સામાજિક રોગનિદાન શાસ્ત્રીય અભિગમ
- 2.3 મૂલ્ય સંઘર્ષ અભિગમ
- 2.4 વિચલીત વર્તનનો અભિગમ

યુનિટ-3 સાંપ્રત સામાજિક સમસ્યા-1

- 3.1 નશીલા દ્રવ્યોના વ્યસનની સમસ્યા અર્થ અને લક્ષણો
- 3.2 નશીલા દ્રવ્યોના વ્યસનની સમસ્યાના કારણો
- 3.3 નશીલા દ્રવ્યોના વ્યસનની સમસ્યાની અસરો
- 3.4 નશીલા દ્રવ્યોના વ્યસનની સમસ્યાના ઉપાયો નિવારણ

યુનિટ-4 સાંપ્રત સામાજિક સમસ્યા-2

- 4.1 એઈડ્સની સમસ્યાઓ અર્થ અને સ્વરૂપ
- 4.2 એઈડ્સની સમસ્યાના કારણો
- 4.3 એઈડ્સની સમસ્યાના અસરો

4.4 એહડ્સની સમસ્યાના ઉપાયો/નિવારણ

SEMESTER- 3 Credit-4

Rural Sociology -Core Course & Elective Course (BA00C302& BA00E316)

Course Objectives:

- Students become aware of the origin and development of rural sociology.
- Develop an understanding of rural community and social relations.
- To have knowledge about social research methods of rural society.
- Develop an understanding of the enabling and inhibiting factors of rural development and social change.
- The basic purpose of rural sociology is to study rural social life.
- Rural social life can know the behavior patterns, structure of relationships, social interactions, standard of living and socio-economic conditions of rural people.

Course Outcome:

- Students became aware of the origin and development of rural sociology.
- Able to get an understanding of rural community and social relations.
- Able to get knowledge about social research methods of rural society.
- Gained understanding about the enabling and hindering factors of rural development and social change.

UNIT-1 Introduction of Rural Sociology

1.1 Meaning and Subject Matter of Rural Sociology

1.2 Emergence and Development of Rural Sociology after Independence

1.3 Significance of Rural Sociology

UNIT -2 Rural Community

2.1 Meaning and Characteristics of Rural Community

2.2 Social Research Methodology of Rural Society

a) Social Survey: Meaning and Characteristics

b) Meaning and Characteristics of Field work

UNIT -3 Rural Economics System

3.1 Nature of Rural Economics System

3.2 Ways of Living of Rural People

3.3 Meaning and Causes of Land Problems

UNIT -4 Rural Development and Change

4.1 Role of Co-operative Activities in Rural Development

4.2 Role of Panchayati Raj in Rural Development

4.3 Helping and Hindering Factors of Social Change in Rural Society

SEMESTER- 3 Credit-4

ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર કોર કોર્સ &ઈલેકટીવ કોર્સ (BA00C302& BA00E316)

અભ્યાસના હેતુઓ:

- વિદ્યાર્થીઓ ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રના ઉદ્ભવ અને વિકાસથી વાકેફ થાય.
- ગ્રામીણ સમુદાય અને સામાજિક સંબંધો વિશે સમજ કેળવે.
- ગ્રામીણ સમાજની સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ વિશે જાણકારી ધરાવતા થાય.
- ગ્રામીણ વિકાસ અને સામાજિક પરિવર્તનના સહાયક અને અવરોધક પરિબલો વિશે સમજ કેળવે.
- ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો મૂળભૂત હેતુ ગ્રામીણ સામાજિક જીવનનો અભ્યાસ કરવાનો છે.
- ગ્રામીણ સામાજિક જીવન વર્તન પેટર્ન, સંબંધોનું માળખું, સામાજિક ક્રિયાપ્રતિક્રિયાઓ, જીવનધોરણ અને ગ્રામીણ લોકોની સામાજિક-આર્થિક પરિસ્થિતિઓને જાણી શકે.

અભ્યાસના પરિણામ:

- વિદ્યાર્થીઓ ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો ઉદભવ અને વિકાસથી વાકેફ થયા
- ગ્રામીણ સમુદાય અને સામાજિક સંબંધો વિશે સમજૂતી મેળવી શક્યા.
- ગ્રામીણ સમાજની સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ વિશે જાણકારી મેળવી શક્યા.
- ગ્રામીણ વિકાસ અને સામાજિક પરિવર્તનના સહાયક અને અવરોધક પરિબલો વિશે સમજૂતી ધરાવતા થયા.

યુનિટ-1 ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો પરિચય

- 1.1 ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને કાર્ય ક્ષેત્ર
- 1.2 ભારતમાં આઝાદી બાદગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો ઉદભવ અને વિકાસ
- 1.3 ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રની ઉપયોગીતા

યુનિટ-2 સમુદાય

- 2.1 ગ્રામીણ સમુદાયનો અર્થ અને લક્ષણો
- 2.3 ગ્રામીણ સમાજની સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ
 - અ. સામાજિક સર્વેક્ષણ- અર્થ અને લક્ષણો
 - બ. ક્ષેત્રકાર્યનો અર્થ અને લક્ષણો

યુનિટ-3 ગ્રામીણ અર્થ વ્યવસ્થા

- 3.1 ગ્રામીણ અર્થ વ્યવસ્થાનું સ્વરૂપ
- 3.2 ગ્રામીણ લોકોની જીવનનિર્વાહની રીતો
- 3.3 ભૂમિ સમસ્યાનો અર્થ અને કારણો

યુનિટ-4 ગ્રામીણ વિકાસ અને પરિવર્તન

- 4.1 ગ્રામીણ વિકાસમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની ભૂમિકા

4.2 ગ્રામીણ વિકાસમાં પંચાયતી રાજની ભૂમિકા

4.3 ગ્રામીણ સમાજમાં પરિવર્તના સહાયક અને અવરોધક પરિબલો

SEMESTER- 3 Credit-4

Sociologists of Indian - Core Course- (BA00C303)

Course Objectives:

- Students are informed by their studies of sociologists from India and Gujarat.
- To help students to study the latest researches of sociologists of India, social problems of their times and their solutions. This helps the students to understand the Indian society from a holistic and practical perspective.
- The sociologists who laid the foundations of sociology in India became familiar with the methods and techniques adopted in the context of social research in an unexplored sector of society.
- To inform various social institutions of the society with his life study and his study method.

Course Outcomes:

- As a result of keeping the book Sociologists of India in the syllabus, students were able to learn about the leading sociologists of Indian sociology.
- Specializing in his studies and research work, he developed a neutral understanding of Indian society, gaining knowledge about social conditions, conflicts and social changes, for maintaining Indian socio-cultural unity.
- Sociologists of India, and eminent sociologists of Gujarat contributed and learned their contribution to conceptual, analytical and social development through the study methods.
- This course enables the students to develop a new vision in developing their ability to understand the latest facts of sociology, cultural development and social problems.

- Social thinking and strong studies inculcate a liberal vision to become a better and thoughtful citizen..

UNIT-1 Govind Sadashiv Dhairya

1.1 Biographical Details

1.2 Methodology

1.3 Contribution in Sociology

1.4 Main Idea

a) Studies and Thoughts of Caste

b) Characteristics of Caste

c) Changing Nature of Caste

d) Kinship Relationship and Hindu - Muslim Relationship

UNIT-2 Dr. M. N. Shrinivas

2.1 Biographical Details

2.2 Varna: Caste and Dominant Caste

2.3 Contribution in Sociology

2.4 a) Culturalization

b) Westernization

UNIT-3 I. P. Desai (Ishwarlal Pragajibhai Desai)

3.1 Biographical Details

3.2 Methodology

3.3 Contribution in Sociology

3.4 (a) Study of Joint Family

(b) Criteria of Backwardness

UNIT-4 Radha Kamal Mukherjee

- 4.1 Biographical Details
- 4.2 Methodology
- 4.3 Contribution in Sociology
- 4.4 (a) Sociological Environmental Science
(b) Urban Social Problems

SEMESTER- 3 Credit-4

ભારતના સમાજશાસ્ત્રીઓ કોર કોર્સ BA00C303

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ:

- વિદ્યાર્થીઓ ભારત અને ગુજરાતના સમાજશાસ્ત્રીઓ તેમના અભ્યાસથી માહિતગાર થાય.
- વિદ્યાર્થીઓને ભારતના સમાજશાસ્ત્રીઓના નવીનતમ સંશોધનો, તેમના સમયની સામાજિક સમસ્યાઓ અને તેમના ઉકેલોનો અભ્યાસ કરવામાં મદદ કરવી. આ વિદ્યાર્થીઓને ભારતીય સમાજને સર્વગ્રાહી અને વ્યવહારુ પરિપ્રેક્ષ્યથી સમજવામાં મદદ કરે છે.
- ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રનો પાયો નાખનાર સમાજશાસ્ત્રીઓ સમાજના એક વણશોધાયેલા ક્ષેત્રમાં સામાજિક સંશોધનના સંદર્ભમાં અપનાવવામાં આવેલી પદ્ધતિઓ અને તકનીકોથી પરિચિત થાય.
- તેમના જીવનના અભ્યાસ અને તેમની અભ્યાસ પદ્ધતિથી સમાજની વિવિધ સામાજિક સંસ્થાઓને માહિતગાર કરવા.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો:

- ભારતના સમાજશાસ્ત્રીઓ પુસ્તકને અભ્યાસક્રમમાં રાખવાના પરિણામે, વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સમાજશાસ્ત્રના અગ્રણી સમાજશાસ્ત્રીઓ વિશે જાણકારી મેળવી શક્યા.

- તેમના અભ્યાસ અને સંશોધન કાર્યમાં વિશેષતાથી ભારતીય સમાજની તટસ્થ સમજ કેળવી ભારતીય સામાજિક-સાંસ્કૃતિક એકતા જાળવણી માટે, સામાજિક પરિસ્થિતિઓ, સંઘર્ષો અને સામાજિક ફેરફારો વિશે જ્ઞાન મેળવતા થયા.
- ભારતના સમાજશાસ્ત્રીઓ, અને ગુજરાતના નામંકીત સમાજશાસ્ત્રીઓના પ્રદાન અને અભ્યાસ પદ્ધતિઓથી તેમના વૈચારિક, વિશ્લેષણાત્મક અને સામાજિક વિકાસમાં યોગદાનને જાણી શકયા.
- આ અભ્યાસક્રમ વિદ્યાર્થીઓને સમાજશાસ્ત્ર, સાંસ્કૃતિક વિકાસ અને સામાજિક સમસ્યાઓના અદ્યતન તથ્યોને સમજવાની તેમની ક્ષમતા વિકસાવવામાં નવી દ્રષ્ટી કેળવી શક્યા .
- સામાજિક વિચારસરણી અને મજબૂત અભ્યાસ વધુ સારા અને વિચારશીલ નાગરિક બનવામાંની ઉદાર દ્રષ્ટી કેળવાઈ..

યુનિટ-1 ગોવિંદ સદાશિવ ધૂર્યે

1.1 પરિચય

1.2 અભ્યાસ પદ્ધતિ

1.3 સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન

1.4 મુખ્ય વિચાર

અ. જ્ઞાતિ અંગેના અભ્યાસો -વિચારો

બ. જ્ઞાતિના લક્ષણો

ક. જ્ઞાતિનું બદલાતું સ્વરૂપ

1.5 સગપણ સંબંધો અને હિન્દુ મુસ્લીમ સંબંધો

યુનિટ- 2 ડૉ. એમ.એન. શ્રીનિવાસ

2.1 જીવન પરિચય

2.2 વર્ણ-જ્ઞાતિ અને પ્રભાવી જ્ઞાતિ

2.3 સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન

2.4 (અ) સંસ્કૃતી કરણ

(બ) પશ્ચિમીકરણ

યુનિટ-3 આઈ.પી.દેસાઈ (ઈશ્વરલાલ, પ્રાગજીભાઈ દેસાઈ)

3.1 જીવન પરિચય

3.2 અભ્યાસ પદ્ધતિ

3.3 સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન

3.4 (અ) સંયુક્તનો અભ્યાસ

(બ) પછાતપણાના માપદંડો

યુનિટ-4 રાધાકમલ મુકરજી

4.1 જીવન પરિચય

4.2 અભ્યાસ પદ્ધતિ

4.3 સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન

4.4 (અ) સામાજિક પર્યાવરણશાસ્ત્ર

(બ) નગરની સામાજિક સમસ્યાઓ

SEMESTER- 4 Credit-4

Social Demography (401) Core Course (BA00C401) & Elective Course (BA00E415)

Course Objectives :

- To acquaint the student with the demographic features and trends of Indian society to provide a sociological understanding of population theory and policy To orient the student to the issues, problems and challenges of population growth.
- Demographers attempt to understand population dynamics by examining three major demographic processes: birth, migration, and aging (including death).
- Birth, migration and aging all three processes contribute to population change.
- Attempts to explain population phenomena and conditions as well as changes in them in terms of biological, social, economic and political structure.
- Social demography primarily looks at the phenomenon of population at the social level.

Course outcome:

- Students become aware of the demographic statistics of the country and abroad.
- Students understand population theory and policy, challenges of population growth
- Understand various demographic concepts.
- Students get an understanding of the sources of demographic data and develop an understanding of India's population policy.
- Students learned to classify statistical data.

UNIT-1 Introduction of Social Demography

1.1 Meaning of Social Demography and Subject Matter

1.2 Importance of the Study of Social Demography

1.3 Demographical Concepts: Birth Rate, Death Rate, Small Family Norms

1.4 Population and Gender

UNIT-2 Sources of Information of Demography

2.1 Census

- 2.2 Registration System
- 2.3 Sample Registration Survey
- 2.4 National Sample Survey (N. S. S.)

UNIT-3 Principles of Demography (Theory)

- 3.1 Malthus's theory of population
- 3.2 Theory of Optimum population.
- 3.3 Theory of Population transition.

UNIT-4 Population Policy in India

- 4.1 Population Policy
- 4.2 Meaning and Characteristics of Family Planning
- 4.3. Methods of Family Planning
- 4.4 Hindrances in Family Planning

SEMESTER- 4 Credit-4

સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર કોર કોર્સ (BA00C401) & ઈલેક્ટીવ કોર્સ (BA00E415)

અભ્યાસના હેતુઓ:

- વિદ્યાર્થીને ભારતીય સમાજની વસ્તી વિષયક વિશેષતાઓ અને વલણોથી પરિચિત કરવા માટે વસ્તીના સિદ્ધાંત અને નીતિની સમાજશાસ્ત્રીય સમજ પૂરી પાડવા માટે વસ્તી વૃદ્ધિના મુદ્દાઓ, સમસ્યાઓ અને પડકારો તરફ વિદ્યાર્થીને દિશા કરવા.
- વસ્તીવિષયક ત્રણ મુખ્ય વસ્તી વિષયક પ્રક્રિયાઓની તપાસ કરીને વસ્તીની ગતિશીલતાને સમજવાનો પ્રયાસ કરે છે: જન્મ, સ્થળાંતર અને વૃદ્ધત્વ (મૃત્યુ સહિત).
- જન્મ, સ્થળાંતર અને વૃદ્ધત્વ આ ત્રણેય પ્રક્રિયાઓ વસ્તીમાં ફેરફારમાં ફાળો આપે છે.

- જૈવિક, સામાજિક, આર્થિક અને રાજકીય રચનાના સંદર્ભમાં વસ્તીની ઘટનાઓ અને પરિસ્થિતિઓ તેમજ તેમાં થતા ફેરફારોને સમજાવવાનો પ્રયાસ કરે છે.
- સામાજિક જનસંખ્યા મુખ્યત્વે સામાજિક સ્તરે વસ્તીની ઘટનાને જુએ છે.

અભ્યાસના પરિણામો :

- વિદ્યાર્થીઓ દેશ અને વિદેશના વસ્તીવિષયક આંકડાકીય માહિતીથી વાકેફ થાય.
- વિદ્યાર્થીઓ વસ્તી સિદ્ધાંત અને નીતિ, વસ્તી વૃદ્ધિના પડકારોને સમજ્યા
- જુદાં જુદાં વસ્તીશાસ્ત્રીય ખ્યાલો વિશે સમજતા થયા.
- વસ્તીશાસ્ત્રીય માહિતીના સ્ત્રોત વિશે સમજૂતી મેળવતા થયા અને ભારતની વસ્તીનીતિ અંગે વિદ્યાર્થીઓ સુઝ કેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓ આંકડાકીય માહિતીના વર્ગીકરણ કરતા શીખ્યા .

યુનિટ-૧ સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર પરિચય

- ૧.૧ સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્રનો અર્થ અને કાર્યક્ષેત્ર
- ૧.૨ વસ્તીશાસ્ત્રના અભ્યાસોનું મહત્ત્વ
- ૧.૩ વસ્તીશાસ્ત્રીય ખ્યાલો :- જન્મદર, મૃત્યુદર, નાનાકટુંબનું ધોરણ
- ૧.૪ વસ્તી અને જેન્ડર

યુનિટ-૨ વસ્તીશાસ્ત્રીય માહિતીના સ્ત્રોત

- ૨.૧ વસ્તી ગણતરી (સેન્સસ)
- ૨.૨ નોંધણી પદ્ધતિ
- ૨.૩ સેમ્પલ રજીસ્ટ્રેશન
૨૪. નેશનલ સેમ્પલ સર્વે (એન.એસ.એસ.)

યુનિટ-૩ વસ્તીશાસ્ત્રના સિક્કાંતો

- ૩.૧ માલ્થસનો સિક્કાંત
- ૩.૨ ઈષ્ટ વસ્તીનો સિક્કાંત
- ૩.૩ વસ્તી સંક્રાંતિનો સિક્કાંત

યુનિટ-૪ ભારતની વસ્તીનીતિ

- ૪.૧ વસ્તીનીતિ
- ૪.૨ કુટુંબ નિયોજન અર્થ અને લક્ષણો
- ૪.૩ કુટુંબ નિયોજનની પદ્ધતિઓ
- ૪.૪ કુટુંબ નિયોજનમાં નડતા અવરોધો

SEMESTER- 4 Credit-4

Sociology of Tribal Society Core Course (BA00C402) & Elective Course (BA00E416)

Course Objectives:

- Tribal communities are an integral part of Indian society. Tribal people across the country can learn about rich traditions, cultures and heritage with unique lifestyles and customs.
- Students will learn about the demographic profile of tribals of India, their geographical, social and cultural classification.
- To know about the main characteristics of tribals of India, economy, religious organization, its form, functions.
- Familiarize with marriage arrangement, family and kinship relations, parihar-parihas relations of tribal society.

- To be aware of various major problems of tribal society, their causes and solutions, various measures and legal suggestions for recognition of tribals.

Course Outcome :

- Tribal communities are an integral part of Indian society. Tribal people across the country can learn about rich traditions, cultures and heritage with unique lifestyles and customs.
- The students were able to learn about the demographic profile of tribals of India, their geographical, social and cultural classification.
- Be informed about the main characteristics of tribals of India, economy, religious organization, its form, functions.
- Familiarize with marriage arrangement, family and kinship relations, parihar-parihas relations of tribal society.
- Be aware of various major problems of tribal society, their causes and solutions, various measures and legal suggestions for recognition of tribals.

UNIT-1 Introduction to Social Anthropology

- 1.1 Meaning and Subject Matter of Social Anthropology
- 1.2 Importance of the Studies of Social Anthropology
- 1.3 Relationship between Social Anthropology and Sociology
- 1.4 Geographical and Cultural Classification of Tribals in India

UNIT-2 Introduction of Indian Tribals

- 2.1 Meaning and Characteristics of Tribal
- 2.2 Demographic Characteristics of Indian Tribals
- 2.3 Religion and Magic: Meaning and Nature
- 2.4 Economic System: Meaning and Nature

UNIT-3 Tribal Marriage and Family System

3.1 Meaning and Types of Marriage

3.2 of Mate selection

3.3 Meaning and Types of Family

3.4 Relationship of Avoidance relationships and Joking relationships

UNIT-4 Problems of Indian Tribal

4.1 Meaning and Causes of Illiteracy

4.2 Effects and Prevention of Illiteracy

4.3 Meaning, Causes and Effects of Migration

4.4 Indian Pride and Identity

SEMESTER- 4 Credit-4

આદિવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર કોર કોર્સ (BA00C402) અને ઈલેક્ટીવ કોર્સ(BA00E416)

અભ્યાસના હેતુઓ:

- આદિવાસી સમુદાયો ભારતીય સમાજનો અભિન્ન ભાગ છે. સમગ્ર દેશમાં આદિવાસી લોકો અનન્ય જીવનશૈલી અને રિવાજો સાથે સમૃદ્ધ પરંપરાઓ, સંસ્કૃતિઓ અને વારસા અંગે જાણી શકશે.
- વિદ્યાર્થીઓ ભારતના આદિવાસીઓની વસ્તી વિષયક રૂપરેખા, તેમનો ભૌગોલિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વર્ગીકરણ વિશે જાણકારી મેળવે.
- ભારતના આદિવાસીઓની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ, અર્થવ્યવસ્થા, ધર્મ સંસ્થા, તેના સ્વરૂપ , કાર્યો વિશે માહિતગાર થાય.
- આદિવાસી સમાજની લગ્નવ્યવસ્થા, કુટુંબ અને સગપણ સંબંધો, પરિહાર-પરિહાસ સંબંધોથી પરિચિત થાય.
- આદિવાસી સમાજની વિવિધ મુખ્ય સમસ્યાઓ, તેના કારણો અને ઉકેલો, આદિવાસીઓની અસ્મિતા માટેના વિવિધ પગલાં અને કાનૂની સૂચનો.થી માહિતગાર થાય.

➤ અભ્યાસનાપરિણામો:

- આદિવાસી સમુદાયો ભારતીય સમાજનો અભિન્ન ભાગ છે. સમગ્ર દેશમાં આદિવાસી લોકો અનન્ય જીવનશૈલી અને રિવાજો સાથે સમૃદ્ધ પરંપરાઓ, સંસ્કૃતિઓ અને વારસા અંગે જાણકારી મેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓ ભારતના આદિવાસીઓની વસ્તી વિષયક રૂપરેખા, તેમનો ભૌગોલિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વર્ગીકરણ વિશે જાણકારી મેળવી શક્યા.
- ભારતના આદિવાસીઓની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ, અર્થવ્યવસ્થા, ધર્મ સંસ્થા, તેના સ્વરૂપ , કાર્યો વિશે માહિતગાર થયા.
- આદિવાસી સમાજની લગ્નવ્યવસ્થા, કુટુંબ અને સગપણ સંબંધો, પરિહાર-પરિહાસ સંબંધોથી પરિચિત થાય.
- આદિવાસી સમાજની વિવિધ મુખ્ય સમસ્યાઓ, તેના કારણો અને ઉકેલો, આદિવાસીઓની અસ્મિતા માટેના વિવિધ પગલાં અને કાનૂની સૂચનો.થી માહિતગાર થયા.

યુનિટ-1 સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો પરિચય

- 1.1 સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો અર્થ, કાર્યક્ષેત્ર
- 1.2 માનવશાસ્ત્રના અભ્યાસોનું મહત્વ
- 1.3 સામાજિક માનવશાસ્ત્ર અને સામાજિક સમાજશાસ્ત્ર વચ્ચેનો સંબંધ
- 1.4 ભારતના આદિવાસીઓનું ભૌગોલીક અને સાંસ્કૃતિક વર્ગીકરણ

યુનિટ-2 ભારતના આદિવાસીઓનો પરિચય

- 2.1 આદિવાસીનો અર્થ અને લક્ષણો
- 2.2 ભારતના આદિવાસીઓની વસ્તી વિષયક રૂપરેખા
- 2.3 ધર્મ અને જાદુ : અર્થ અને સ્વરૂપ
- 2.4. આર્થિક વ્યવસ્થા : અર્થ, સ્વરૂપ અને જીવનનિર્વાહની રીતો.

યુનિટ-3 આદિવાસી સંસ્થા લગ્ન અને કુટુંબ

- 3.1 લગ્નનો અર્થ અને પ્રકારો
- 3.2 જીવનસાથી મેળવવાની રીતો
- 3.3 કુટુંબનો અર્થ અને પ્રકારો
- 3.4 પરિહાર અને પરિહાસના સંબંધો

યુનિટ-4 ભારતના આદિવાસીઓની સમસ્યાઓ

- 4.1 નિરક્ષરતાનો અર્થ. કારણો
- 4.2 નિરક્ષરતાની અસરો અને ઉપાય
- 4.3 સ્થળાંતરની સમસ્યાનો અર્થ, કારણો અને અસરો
- 4.4 આદિવાસી અસ્મિતા અને ઓળખ

SEMESTER- 4 Credit-4

Introduction of Social Research (BA00C403)

Course Objectives:

- What are the burning questions in society that an introduction to social research book should have in the curriculum for students? Social development, marginalized different caste groups, different religious groups to be aware of their lifestyles, major issues
- Research methods, and develop an interest in studying social problems.
- This paper aims to make them fully aware in the field of social knowledge and research.
- Introduction to Social Research The aim of the paper is to increase the social and cultural information context.
- This objective evaluates social conditions, individual and social problems, and their solutions. Also the introduction and study of social research helps in understanding social conditions.

Course Outcomes:

- Introduction to Social Research Achievements are consequential, so you develop social knowledge and understanding.
- These results facilitate the ease of explaining social problems and their assessment, social classes and their effects. 3. As a result of this introduction, students become interested in social research.
- Through such a course the students can understand the various methods and techniques of sociology and participate in social research directly or indirectly in the process of new policy making for society and state nation.

UNIT-1 Science and Social Science

1.1 Meaning and Characteristics of Science

1.2 Types of Science:

1) Natural Science

2) Social Science

3) Anthropology

1.3 Nature and Meaning of Social Science

UNIT-2 Social Research

2.1 Meaning and Definition of Social Research

2.2 Aims/Objectives of Social Research

2.3 Main Stages of Social Research

2.4 Utility of Social Research

UNIT-3 Hypothesis and Variables

3.1 Meaning and Characteristics of Hypothesis

3.2 Sources of Hypothesis

3.3 Meaning and Types of Variables

a) Culturalization

b) Westernization

4.2 Sources of Information:

1. Primary

2. Secondary

4.3 Analysis of Research Literature

4.4 Sources of Reference Literature:

1. Library

2. Reference Books

3. Research Article

4. Internet

SEMESTER- 4 Credit-4

સામાજિક સંશોધન પરિચય કોર કોર્સ (BA00403)

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ:

- સમાજમાં એવા કયા સળગતા પ્રશ્નો છે કે જે સામાજિક સંશોધન પુસ્તકનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓ માટે અભ્યાસક્રમમાં હોવો જોઈએ? સામાજિક વિકાસ, હાંસિયામાં ધકેલાઈ ગયેલા વિવિધ જ્ઞાતિ જૂથો, વિવિધ ધાર્મિક જૂથો તેમની જીવનશૈલી, મુખ્ય મુદ્દાઓ વિશે જાગૃત રહે.
- સંશોધન પદ્ધતિઓ, અને સામાજિક સમસ્યાઓનો અભ્યાસ કરવામાં રસ કેળવો.
- આ પેપરનો હેતુ તેમને સામાજિક જ્ઞાન અને સંશોધનના ક્ષેત્રમાં સંપૂર્ણ રીતે જાગૃત કરવાનો છે.
- સામાજિક સંશોધનનો પરિચય પેપરનો હેતુ સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક માહિતી સંદર્ભમાં વધારો કરવાનો છે.

- સામાજિક પરિસ્થિતિઓ, વ્યક્તિગત અને સામાજિક સમસ્યાઓ અને તેમના ઉકેલોનું મૂલ્યાંકન કરે છે.
તેમજ સામાજિક સંશોધનનો પરિચય અને અભ્યાસ સામાજિક પરિસ્થિતિઓને સમજવામાં મદદ કરે છે.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો:

- સામાજિક સંશોધન સિદ્ધિઓનો પરિચય પરિણામલક્ષી છે, જેથી તમે સામાજિક જ્ઞાન અને સમજણ વિકસાવો.
- આ પરિણામો સામાજિક સમસ્યાઓ અને તેમનું મૂલ્યાંકન, સામાજિક વર્ગો અને તેમની અસરોને સમજાવવામાં સરળતા આપે છે.
- આ પરિચયના પરિણામે, વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક સંશોધનમાં રસ લે છે.
- આવા અભ્યાસક્રમ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્રની વિવિધ પદ્ધતિઓ અને તકનીકોને સમજી શકે છે અને સમાજ અને રાજ્ય રાષ્ટ્ર માટે નવી નીતિ નિર્માણની પ્રક્રિયામાં પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે સામાજિક સંશોધનમાં ભાગ લઈ શકે છે.

યુનિટ-૧ વિજ્ઞાન અને સામાજિક વિજ્ઞાન

૧.૧ વિજ્ઞાનનો અર્થ અને લક્ષણો

૧.૨ વિજ્ઞાનના પ્રકાર

૧. પ્રાકૃતિક વિજ્ઞાન

૨. સામાજિક વિજ્ઞાન

૩. માનવ વિદ્યાઓ

૧.૩ સામાજિક વિજ્ઞાનનો અર્થ અને સ્વરૂપ

યુનિટ-૨ સામાજિક સંશોધન

૨.૧ સામાજિક સંશોધનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા

૨.૨ સામાજિક સંશોધનના હેતુઓ / ઉદ્દેશ્યો

૨.૩ સામાજિક સંશોધનના મુખ્ય સોપાનો અથવા તબક્કા

૨.૪ સામાજિક સંશોધનની ઉપયોગીતા

યુનિટ-૩ ઉપકલ્પના અને પરિવર્ત્યો

૩.૧ ઉપકલ્પનાનો અર્થ અને લક્ષણો

૩.૨ ઉપકલ્પનાના સ્ત્રોતો

૩.૩ પરિવર્ત્યોનો અર્થ અને પ્રકારો

યુનિટ-૪ સંશોધનમાં માહિતી

૪.૧ માહિતી એટલે શું?

૪.૨ માહિતીના સ્ત્રોતો

૧. પ્રાથમિક ૨.દ્વિતીયક

૪.૩ સંશોધન સાહિત્યની સમીક્ષા

૪.૪ સંદર્ભ સાહિત્યના સ્ત્રોત

૧. પુસ્તકાલય ૨. સંદર્ભ ગ્રંથો ૩. સંદર્ભ લેખ ૪. ઈન્ટરનેટ

SEMESTER- 5 Credit-4

Social Research Method. Course(BA00C501)

Course Objective :

- Research methodology lends legitimacy to research and provides scientifically sound conclusions.
- It also provides a detailed plan that helps keep researchers on track,

- Makes the process simple, effective and manageable.
- To facilitate understanding of human behavior.
- To gain knowledge about social phenomena, events, problems, issues etc.
- To identify the functional relationship existing in a social phenomenon

Course Outcomes :

- Students who complete this course will be able to understand the fundamentals in research methodology and apply it in research/project work.
- This course will help them to choose appropriate research design.

UNIT-1 Census and sampling.

- 1 Meaning of Census
- 2 Meaning of Sample and Sampling
- 3 Characteristics of Sampling.
4. Types of Sampling.
 - 1 Probability Sampling
 - 2 Non Probability Sampling

UNIT-2 Techniques of Data Collection -1

1. Meaning of Observation.
2. Types of observation.
 1. Participant observation.
 2. Non participant observation.
3. Meaning and characteristics of Inter-view.
4. Interview schedule and Interview Guide.

UNIT-3 Techniques of Data Collection-2

- 1 Meaning and Characteristics of Questionnaire.

- 2 Formulation of Questionnaire
3. Importance of Questionnaire
4. Limitation of Questionnaire
5. Mailed Questionnaire

UNIT-4 Statistic

1. Meaning and Nature of Statistic.
- 2 .Purpose of Statistic
- 3.Importance of Statistic.
4. Limitation of Statistic
5. Simple and Cumulative Frequency Distribution.
6. Measure of Central Tendency Mean, Median and Mode

SEMESTER- 5 Credit-4

સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિ (BA00C501)

અભ્યાસના હેતુઓ :

- સંશોધન પદ્ધતિ સંશોધનને કાયદેસરતા આપે છે અને વૈજ્ઞાનિક રીતે યોગ્ય તારણો પ્રદાન કરે છે.
- તે એક વિગતવાર યોજના પણ પ્રદાન કરે છે જે સંશોધકોને ટ્રેક પર રાખવામાં મદદ કરે છે,
- પ્રક્રિયાને સરળ, અસરકારક અને વ્યવસ્થાપિત બનાવે છે.
- માનવ વર્તનની સમજને સરળ બનાવવા માટે.
- સામાજિક ઘટનાઓ, ઘટનાઓ, સમસ્યા, સમસ્યાઓ વગેરે વિશે જ્ઞાન મેળવવું.
- સામાજિક ઘટનામાં અસ્તિત્વમાં રહેલા કાર્યાત્મક સંબંધને ઓળખવા

અભ્યાસના પરિણામો :

- જે વિદ્યાર્થીઓ આ અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરે છે તેઓ સંશોધન પદ્ધતિમાં મૂળભૂત બાબતોને સમજવા અને તેને સંશોધન/પ્રોજેક્ટ કાર્યમાં લાગુ કરવા સક્ષમ હશે.
- આ કોર્સ તેમને યોગ્ય સંશોધન ડિઝાઇન પસંદ કરવામાં મદદ કરશે.

યુનિટ-1 સમષ્ટિ અને નિદર્શન

1. સમષ્ટિનો અર્થ
2. નિદર્શ અને નિદર્શનનો અર્થ
3. નિદર્શનની લાક્ષણિકતાઓ
4. નિદર્શનના પ્રકાર
 1. સંભાવના
 2. બિનસંભાવના

યુનિટ-2 માહિતી એકત્રીકરણની પ્રયુક્તિઓ-1

1. નિરીક્ષણનો અર્થ
2. નિરીક્ષણના પ્રકારો
 - s1. સહભાગી નિરીક્ષણ
 2. અસહભાગી નિરીક્ષણ
3. મુલાકાતનો અર્થ અને લક્ષણો
4. મુલાકાત અનુસૂચિ અને મુલાકાત માર્ગદર્શિકા

યુનિટ-3 માહિતી એકત્રીકરણની પ્રયુક્તિઓ -2

1. પ્રશ્નાવલી અર્થ અને લક્ષણો
2. પ્રશ્નાવલી ઘડતર

3. પ્રશ્નાવલીની ઉપયોગીતા
4. પ્રશ્નાવલી મર્યાદા
5. ટપાલ દ્વારા મોકલાતી પ્રશ્નાવલી

યુનિટ-4 આંકડાશાસ્ત્ર

1. આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ અને સ્વરૂપ
2. આંકડાશાસ્ત્રના હેતુઓ
3. આંકડાશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ
4. આંકડાશાસ્ત્રની મર્યાદા
5. સાદુ અને સંચયી આવૃત્તિ વિતરણ
6. મધ્યવર્તી સ્થિતિના માપ મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલક

SEMESTER- 5 Credit-4

Sociological Thinkers (BA00C502)

Course Objectives :

- Sociological Thinkers The main objective of keeping the book in the syllabus for sociology students is to study the basic principles of sociology, social relations and social policies in detail.
- This book helps students to understand their perspective of foreign sociologists who are at the forefront of sociology and to expand their concepts from their context.
- Books by sociological thinkers help in understanding various social effects and movements.

Course Outcomes :

- By studying Sociological Thinkers book, students get an understanding of key sociological concepts, established theories.

- Through this book the students could understand the concepts given by the foreign sociologists who are at the forefront of sociology and the situation there and could improve their outlook.
- Books by sociological thinkers helped to understand various social effects and movements.
- Through the study of sociological thinkers, one can know and understand their life history, work situation and their contribution to the development of sociology.

UNIT-1 August Compt.

- 1 August Compt. - Life and Work.
2. Positivism
3. Law of Three Stage or Law of Human Progress.
4. Plan of social reconstruction.
5. Contribution of August Compt.

UNIT-2 Emile Durkheim.

1. Emile Durkheim - Life & Work.
2. Division of Labour and Social Solidarity
3. Social Fact
4. Theory of Suicide.
5. Contribution of Emile Durkheim in Sociology.

UNIT-3 Karl Marx.

1. Karl Marx - Life & Work.
2. Historical materialism.
3. Dialectical materialism.
- 4 Principle of Class struggle.
5. Contribution of Karl Marx in sociology.

UNIT-4 Robert Merton:

1. Robert Merton-Life & Work.
2. Middle range theory.
3. Work oriented analysis of Robert Merton.
4. Anomy
5. Sociological Contribution of Robert Merton.

સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકો કોર કોર્સ BA00C502

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકો સમાજશાસ્ત્રના વિદ્યાર્થીઓ માટે પુસ્તકને અભ્યાસક્રમમાં રાખવાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય સમાજશાસ્ત્રના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો, સામાજિક સંબંધો અને સામાજિક નીતિઓનો વિગતવાર અભ્યાસ કરવાનો છે.
- આ પુસ્તક વિદ્યાર્થીઓને સમાજશાસ્ત્રમાં મોખરે રહેલા વિદેશી સમાજશાસ્ત્રીઓ પ્રત્યેના તેમના પરિપ્રેક્ષ્યને સમજવામાં અને તેમના સંદર્ભમાંથી તેમની વિભાવનાઓને વિસ્તૃત કરવામાં મદદ કરે છે.
- સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકોના પુસ્તકો વિવિધ સામાજિક અસરો અને ગતિવિધિઓને સમજવામાં મદદ કરે છે.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો:

- સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકો પુસ્તકનો અભ્યાસ કરીને, વિદ્યાર્થીઓ મુખ્ય સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલો, સ્થાપિત સિદ્ધાંતોની સમજ મેળવે છે.
- આ પુસ્તક દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્રમાં મોખરે રહેલા વિદેશી સમાજશાસ્ત્રીઓ દ્વારા આપવામાં આવેલા ખ્યાલો અને ત્યાંની પરિસ્થિતિને સમજી શક્યા અને તેમનો દૃષ્ટિકોણ સુધારી શક્યા.

- સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકોના પુસ્તકોએ વિવિધ સામાજિક અસરો અને ગતિવિધિઓને સમજવામાં મદદ કરી.
- સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકોના અભ્યાસ દ્વારા, વ્યક્તિ તેમના જીવન ઇતિહાસ, કાર્યની પરિસ્થિતિ અને સમાજશાસ્ત્રના વિકાસમાં તેમના યોગદાનને જાણી અને સમજી શકે છે.

યુનિટ-1 ઓગસ્ટ કોમ્પ

1. ઓગસ્ટ કોમ્પ જીવન અને કાર્ય
2. પ્રત્યક્ષવાદ
3. ત્રણ સ્તરનો નિયમ
4. સામાજિક પુનર્નિર્માણની યોજના
5. ઓગસ્ટકોમ્પનું સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન

યુનિટ-2 ઈમાઈલ દુર્ગિમ

1. ઈમાઈલ દુર્ગિમ જીવન અને કાર્ય
2. શ્રમ વિભાજન અને સામાજિક એકતા
3. સામાજિક તથ્ય
4. આત્મહત્યાનો સિક્કાંત
5. ઈમાઈલ દુર્ગિમનું સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન

યુનિટ-3 કાર્લ માર્ક્સ

1. કાર્લ માર્ક્સ જીવન અને કાર્ય.
2. ઐતિહાસીક ભૌતિકવાદ
3. ડાન્ડાત્મક ભૌતિકવાદ

4.વર્ગ-સંઘર્ષનો

5.કાર્લ માર્ક્સનું સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન

યુનિટ-4 રોબર્ટ-મર્ટન

1.રોબર્ટ-મર્ટન જીવન અને કાર્ય

2.મધ્યક્ષેત્રિય સિદ્ધાંત

3.રોબર્ટ-મર્ટનનું કાર્યત્મક પૃથ્થકરણ

4.એનોમી

5.રોબર્ટ-મર્ટનનું સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન

SEMESTER- 5 Credit-4

Social Change Core Course –BA00C503

course Objectives :

- To make students aware of the key concept of social change and future trends.
- Students will get to know the factors that bring change in different aspects of society.
- Students are informed about the activities of voluntary organization.
- To understand the factors of social change.
- Students become aware of the role and activities of voluntary organizations.

Course Outcomes :

- Students understand social change and development from a sociological perspective
- Understand the impact of social change and its future change.
- Students will understand about the changes in different aspects of society.
- Gained an understanding of the different factors of social change.
- Students were informed about the activities of voluntary organization.

UNIT-1 Social change and its associated concepts-1

1. Social Change

2. Cultural change
3. Technological Change
4. Culturalization.
5. Other Culturalization

UNIT-2 Social Change and its associated concepts -2

1. Social Movement
2. Social Revolution
3. Social Revivalism
4. Social Reformation.

UNIT-3 Factor of Social Change-1

1. Indian constitution
2. Social Legislation
3. Education.
- 4 Mass Media

UNIT-4 Factor of Social Change-2

1. Reformative organizations.
 1. Bramosamaj
 2. ParthnaSamaj
 3. Indian Nation Social Conference.
2. Revivalism Organizations.
 1. Aryasamaj.
 2. Theosophical society
 3. Ramkrishna mission

SEMESTER- 5 Credit-4

સામાજિક પરિવર્તન (BA00C503)

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓને સામાજિક પરિવર્તનની મુખ્ય વિભાવના અને ભાવિ પ્રવાહોથી વાકેફ કરવા.
- વિદ્યાર્થીઓ સમાજના જુદા જુદા પાસાંમાં પરિવર્તન લાવનારા પરિબલોની જાણકારી મેળવતા થશે.
- વિદ્યાર્થીઓ સ્વૈચ્છીક સંગઠનની પ્રવૃત્તિઓથી માહિતીગાર થાય.
- સામાજિક પરિવર્તનના પરિબલો વિશે સમજ કેળવે.
- વિદ્યાર્થીઓ સ્વૈચ્છીક સંગઠનની ભૂમિકા અને પ્રવૃત્તિઓથી માહિતીગાર થાય.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો :

- વિદ્યાર્થીઓએ સામાજિક પરિવર્તન અને વિકાસને સમાજશાસ્ત્રીય દ્રષ્ટિકોણથી સમજ્યા
- સામાજિક પરિવર્તનની અસર અને તેના ભાવિ પરિવર્તનને સમજી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓએ સમાજના જુદા જુદા પાસાંમાં આવેલા પરિવર્તન વિશે સમજતા થશે.
- સામાજિક પરિવર્તનના જુદાં જુદાં પરિબલો વિશે સમજ મેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓ સ્વૈચ્છીક સંગઠનની પ્રવૃત્તિઓથી માહિતીગાર થયા.

યુનિટ-1 સામાજિક પરિવર્તન અને સંબંધિત ખ્યાલો -1

- 1.સામાજિક પરિવર્તન
- 2.સાંસ્કૃતિક પરિવર્તન
3. યંત્ર વૈજ્ઞાનિક પરિવર્તન
- 4.સંસ્કૃતિકરણ
- 5.પરસંસ્કૃતિકરણ

યુનિટ-2 સામાજિક પરિવર્તન અને સંબંધિત ખ્યાલો-2

1. સામાજિક આંદોલન
2. સામાજિક ક્રાંતિ
3. સામાજિક પુનરુત્થાન
4. સામાજિક સુધારણા

યુનિટ-3 સામાજિક પરિવર્તનના પરિબલો – ૧

૧. ભારતનું બંધારણ
૨. સામાજિક કાનૂનીકરણ
૩. શિક્ષણ
4. સંચારમાધ્યમો

યુનિટ-4 સામાજિક પરિવર્તનના પરિબલો-2

1. સુધારણાવાદી સંગઠનો
 1. બ્રહ્મો સમાજ
 2. પ્રાર્થના સમાજ
 3. ઈન્ડિયન નેશનલ સોશિયલ કોન્ફરન્સ
2. પુનરુત્થાનવાદી સંગઠનો
 1. આર્ય સમાજ
 2. થિયોસોફીકલ સોસાયટી
 3. રામકૃષ્ણમિશન

SEMESTER- 5 Credit-4

Regional Sociology Core Course BA00C304 (B)

Course Objectives :

- Students will get to know about Gujarat region and its characteristics and get acquainted with sociological studies on diversity in Gujarat.
- New researches are done to help in getting informed about the lifestyle of tribals living in different areas of Gujarat.
- Students get familiar with tribal culture, festivals, religious rituals.
- To be familiar with various welfare schemes for their upliftment and development. .
- Tribal culture and issues of tribals of Gujarat will be aware of the problem of migration and religious conversion.

Course Outcomes :

- To provide the students with additional ability to make adequate research about the society in the region.
- To develop skills in students for regional sociological approach in line with regional economics.
- To develop and plan for action strategies.
- To enable students to construct local knowledge on the culture and nature of the region as a social space.

UNIT-1 Introduction of Regional Sociology

- 1 Meaning and Importance of Region
2. Tribal population in Gujarat and Gender ratio.
3. Eastern Region of Tribal.
4. Nature of Sociological study of Gujarat

UNIT-2 Tribals in Gujarat and welfare planning.

1. Bhil Tribe
2. Rathva Tribe
3. Tribal welfare planning
4. Impact of Tribal welfare planning.

UNIT-3 Civilization of Gujarati Tribals.

1. Religious believes and traditions of Tribals.
2. Festivals and celebration of Tribals.
3. Tribals Market.
- 4 Importance of Tribal Civilization.

UNIT-4 Problems of Gujarati Tribals.

1. Migration problem.
2. Conversion problems (Religion)
3. Identity and honour problems of Tribal.
4. Social Change among Tribals.

SEMESTER- 5 Credit-4

પ્રાદેશીક સમાજશાસ્ત્ર (BA00C504)

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતપ્રદેશ અને તેની લાક્ષણીકતા વિશે જણકારી મેળવે.તેમજ ગુજરાતમાં થયેલ વિવિધ સમાજશાસ્ત્રીય અભ્યાસોથી પરિચીત થાય.
- ગુજરાતના જુદાં જુદાં વિસ્તારમાં રહેતા આદિવાસીઓની જીવનશૈલી વિષે માહિતગાર થવામાં મદદરૂપ નવા સંશોધનો કરતા થાય.

- વિદ્યાર્થીઓ આદિવાસી સંસ્કૃતિ, તહેવારો, ધાર્મિક વિધિ-વિધાનોથી પરિચીત થાય.
- તેમના ઉત્કર્ષ અને વિકાસ માટેની વિવિધ કલ્યાણકારી યોજનાઓથી પરિચીત થાય.
- આદિવાસી સંસ્કૃતિ અને ગુજરાતના આદિવાસીઓના પ્રશ્નો સ્થળાંતર અને ધર્મ પરિવર્તનની સમસ્યાથી વાકેફ થશે.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો :

- વિદ્યાર્થીઓને આ પ્રદેશમાં સમાજ વિશે પૂરતી શોધ કરવાની વધારાની ક્ષમતા પ્રદાન કરવી.
- વિદ્યાર્થીઓમાં પ્રાદેશિક અર્થશાસ્ત્રને અનુરૂપ પ્રાદેશિક સમાજશાસ્ત્રીય અભિગમ માટે કુશળતા વિકસાવવા વિકાસ અને ક્રિયા વ્યૂહરચના માટે આયોજન કરવા માટે.
- વિદ્યાર્થીઓને સામાજિક જગ્યા તરીકે પ્રદેશની સંસ્કૃતિ અને પ્રકૃતિ પરના સ્થાનિક જ્ઞાનનું નિર્માણ કરવામાં સક્ષમ બનાવવું.

યુનિટ-1 પ્રદેશનું સમાજશાસ્ત્ર પરિચય

1. પ્રદેશનો અર્થ અને મહત્ત્વ
2. ગુજરાતમાં આદિવાસી વસ્તી અને સ્ત્રી-પુરુષનું પ્રમાણ
3. આદિવાસી પૂર્વપટ્ટીપ્રદેશ
4. ગુજરાતના સમાજશાસ્ત્ર અભ્યાસોનું સ્વરૂપ

યુનિટ-2 ગુજરાતમાં આદિવાસી જાતિ અને કલ્યાણ યોજનાઓ

1. ભીલ આદિવાસી
2. રાઠવા આદિવાસી
3. આદિવાસી કલ્યાણયોજનાઓ
4. આદિવાસી કલ્યાણયોજનાની અસરો.

યુનિટ-3 ગુજરાતની આદિવાસી સંસ્કૃતિ

- 1.આદિવાસી ધાર્મિકમાન્યતાઓ અને વિધિવિધાન
- 2.આદિવાસી ઉત્સવો અને તહેવારો
- 3.આદિવાસી બજાર (હાટ)
- 4.આદિવાસી સંસ્કૃતિની મહત્ત્વ.

યુનિટ-4 ગુજરાતના આદિવાસીઓના પ્રશ્નો.

- 1.સ્થળાંતરની સમસ્યા
- 2.ધર્માંતરની સમસ્યા
- 3.આદિવાસી ઓળખ અને અસ્મિતાની સમસ્યા
- 4.આદિવાસીમાં સામાજિક પરિવર્તન

SEMESTER- 5 Credit-4

Sociology of Religion (BAC00504)

Course Objectives :

- Students get knowledge about different religions of the country, its origin.
- Learn about the origin and development of sociology of religion in India.
- Learn about the interpretations of religion by sociologists.
- To know about the existing religions of the world and their functions as social institutions.

Course Outcomes :

- Students could get knowledge about different religions of the country.
- Be aware of the origin and development of sociology of religion in India.
- Sociologists came to know about the interpretations of religion.
- Learned about the world's prominent temples and their functions as a social institution.

UNIT-1 Sociology of Religion

- 1 Meaning of Sociology of Religion
2. Origin and Development Sociology of Religion
3. Subject Matter of Sociology of Religion

UNIT-2 Religion as a Social Institution.

1. Meaning of Religion.
2. Characteristics of Religion.
3. Function and Dysfunction of Religion.

UNIT-3 Religion of India.

1. Meaning Believes and Religious experience of Hinduism.
2. Meaning and Pillars of Islam.
3. Meaning and Impact on Indian Society of Christianity

UNIT-4 Sociological Interpretations of Religion

1. Email Durkhaim.
Function Interpretation of Religion
- 2 Max. Weber
Phenomenological Interpretation of Religion

SEMESTER- 5 Credit-4

ધર્મનું સમાજશાસ્ત્ર કોર કોર્સ BA00C505

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ દેશના વિવિધ ધર્મો, તેની ઉત્પત્તિ, વિશે જાણકારી મેળવતા થાય.
- ભારતમાં ધર્મના સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે માહિતી મેળવતા થાય.
- સમાજશાસ્ત્રીઓએ ધર્મના કરેલ અર્થઘટનો વિશે જાણકારી મેળવે.

➤ વિશ્વના વિદ્યમાન ધર્મો વિશે તેમજ સામાજિક સંસ્થા તરીકે તેના કાર્યો વિશે માહિતગાર થાય.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો :

- વિદ્યાર્થીઓ દેશના વિવિધ ધર્મો વિશે જાણકારી મેળવી શક્યા.
- ભારતમાં ધર્મના સમાજશાસ્ત્રનો ઉદભવ અને વિકાસ વિશે માહિતગાર થયા.
- સમાજશાસ્ત્રીઓએ ધર્મનું કરેલું અર્થઘટનો વિશે જાણકારી ધરાવતા થયા.

વિશ્વના વિદ્યમાન ધર્મો વિશે તેમજ સામાજિક સંસ્થા તરીકે તેના કાર્યો વિશે માહિતગાર થયા.

યુનિટ -1 ધર્મનું સમાજશાસ્ત્ર

- 1 ધર્મના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ
2. ભારતમાં ધર્મના સમાજશાસ્ત્રનો ઉદભવ અને વિકાસ
3. ધર્મના સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર

યુનિટ-2 ધર્મ એક સામાજિક સંસ્થા

- 1 ધર્મનો અર્થ
2. ધર્મના લક્ષણો
3. ધર્મના કાર્યો અને વિકાર્યો

યુનિટ-3 ભારતના ધર્મો

- 1 હિન્દુ ધર્મ અર્થ, માન્યતાઓ અને આચરણો.
2. ઈસ્લામ ધર્મ અર્થ, ઈસ્લામના આધાર સ્તંભો.
3. ખ્રિસ્તી ધર્મ અર્થ, ભારતીય સમાજપર તેની અસરો.

યુનિટ-4 ધર્મના સમાજશાસ્ત્રીય અર્થઘટનો.

- 1 ઇમાઇલ દુખિમ
- ધર્મનું કાયાત્મકવાદી અર્થઘટન

2 મેકસ-વેબર

- ધર્મનું ઘટનાશાસ્ત્રીય અર્થઘટન

SEMESTER- 6 Credit-4

Social History in India - Core Course BA00C601

Course Objectives :

- To inform the students about the concept, nature, of social history of India.
- Students develop an understanding of history from a sociological perspective.
- Social thinkers and Gandhiji and Dr. Get an introduction to Ambedkar, Vivekananda's life-work and their contribution to social reform, humanities development.
- Students should know about social history of 8th-12th century, Indian society, Muslim era, Renaissance.

Course Outcomes :

- Students got to know about social history of India.
- Students were able to develop an understanding of history from a sociological perspective.
- Social thinkers and Gandhiji and Dr. Ambedkar, Vivekananda's life-work and their contribution to social reform, got an introduction to humanistic development.
- The students got to know about social history of 8th-12th century, Indian society, Muslim era, Renaissance.

UNIT -1 Social History.

1 Meaning and Nature of Social History.

2 Geographical Characteristics of India and Its Impact on Social History

3. Variation of role in India and Basic Unity.

UNIT-2 Brief Introduction of Social History of India.

1. Indian Society in 8th and 12th century.
2. Islamic era
3. British era.
4. Renaissance and Social Reformation in India.

UNIT-3 Indian Social Thinker-01

1. Mahatma Gandhiji
2. Swami Vivekanand

UNIT-4 Indian Social Thinker-02

1. Dr. Baba Saheb Ambedaker
1. Life Introduction
2. His Role of Indian Constitution
3. Views of Religion
4. Varms of Social Justice

SEMESTER- 6 Credit-4

ભારતનો સામાજિક ઇતિહાસ BA00C601

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓને ભારતના સામાજિક ઇતિહાસની વિભાવના, સ્વરૂપ, વિશે માહિતગાર કરવા.
- વિદ્યાર્થીઓઇતિહાસનો સમાજશાસ્ત્રીય પરિપ્રેક્ષ્યની સમજ કેળવે.
- વિદ્યાર્થીઓને સામાજિક ચિંતકો અને ગાંધીજી અને ડૉ. આંબેડકર,વિવેકાનંદના જીવન-કાર્ય તથા સામાજિકસુધારણામાં તેમનું યોગદાન,માનવસંશાધન વિકાસ અંગે પરિચય મેળવે.
- વિદ્યાર્થીઓ 8-12 મી સદીનો સામાજિક ઇતિહાસ, ભારતીય સમાજ,મુસ્લિમ યુગ, નવજાગૃતિયુગ વિશે માહિતગાર થાય.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો :

- વિદ્યાર્થીઓને ભારતના સામાજિક ઇતિહાસ વિશે માહિતગાર થયા.
- વિદ્યાર્થીઓઇતિહાસનો સમાજશાસ્ત્રીય પરિપ્રેક્ષ્યની સમજ કેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓને સામાજિક ચિંતકો અને ગાંધીજી અને ડૉ. આંબેડકર,વિવેકાનંદના જીવન-કાર્ય તથા સામાજિકસુધારણામાં તેમનું યોગદાન,માનવસંશાધન વિકાસ અંગે પરિચય મેળવ્યો.
- વિદ્યાર્થીઓ 8-12 મી સદીનો સામાજિક ઇતિહાસ, ભારતીય સમાજ,મુસ્લિમ યુગ, નવજાગૃતિયુગ વિશે માહિતગાર થયા.

યુનિટ-1 સામાજિક ઇતિહાસ

- 1 સામાજિક ઇતિહાસનો અર્થ અને સ્વરૂપ
2. ભારતની ભૌગોલિક લાક્ષણિકતાઓ અને સામાજિક ઇતિહાસ પર અસરો
3. ભારતમાં જાતિ તત્વોનું વૈવિધ્ય અને મૂળભૂત એકતા

યુનિટ-2 ભારતના સામાજિક ઇતિહાસની ટૂંકી રૂપરેખા

- 1 આઠમીથી બારમી સદીનો ભારતીય સમાજ.
2. મુસ્લિમયુગ
3. બ્રિટીશયુગ
4. ભારતમાં નવજાગૃતિ અને સામાજિક સુધારણા

યુનિટ-3 ભારતના સામાજિક ચિંતક-01

1. મહાત્મા ગાંધીજી
2. સ્વામી વિવેકાનંદ

યુનિટ-4 ભારતના સામાજિક ચિંતક-02

- 1 ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર

1. જીવન અને કાર્યો
2. ભારતીય બંધારણમાં ભૂમિકા
3. ધર્મ અંગેના મુખ્ય વિચારો
4. સામાજિક ન્યાય અંગેનો મુખ્ય વિચારો

SEMESTER- 6 Credit-4

Social Psychology Core Course BA00C602

Course Objectives:

- Students can understand social psychology as a branch of social science.
- Students should know the relationship between sociology and psychology
- Acquire information related to psychological concepts.

Course Outcome:

- They understand as a branch of social psychology
- Learn the meaning of social psychology.
- Students will be aware about the aspects of social psychology.

UNIT-1 Introduction of Social Psychology

1. Meaning and Subject-Matter.
2. Relation of Social Psychology and other Social Science.
 1. Sociology
 2. General Psychology.

UNIT-2 Cognition and Motivation.

1. Meaning, Nature, Determinants, formation and change of cognition.
2. Motivation, meaning & types of motives.

UNIT-3 Social Attitude

1. Meaning & Characteristics of Social Attitude.
- 2 Types of Social Attitude.
3. Formation of Social Attitude.
- 4 Factors of Changes of Social Attitudes.

UNIT-4 Leadership.

1. Meaning and Characteristics of Leadership.
2. Types of Leadership
3. Function of Leader.

SEMESTER- 6 Credit-4

સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન કોર કોર્સ BA00C602

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક મનોવિજ્ઞાનને સામાજિક વિજ્ઞાનની એક શાખા તરીકે સમજી શકે.
- વિદ્યાર્થીઓએ સમાજશાસ્ત્ર અને મનોવિજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ જાણવો જોઈએ
- મનોવૈજ્ઞાનિક ખ્યાલો સંબંધિત માહિતી મેળવો.

અભ્યાસક્રમના પરિણામ :

- તેઓ સામાજિક મનોવિજ્ઞાનની શાખા તરીકે સમજે છે
- સામાજિક મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ શીખો.
- વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક મનોવિજ્ઞાનના પાસાઓ વિશે માહિતગાર થશે.

યુનિટ-1 સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાનનો પરિચય

1. અર્થ અને કાર્યક્ષેત્ર

2. સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાનનો અન્ય સામાજિક વિજ્ઞાનો સાથેનો સંબંધ
3. સમાજશાસ્ત્ર
4. સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન

યુનિટ-2 બોધન અને પ્રેરણા

1. બોધનનો અર્થ, સ્વરૂપ, નિર્ણાયકો ઘડતર અને પરિવર્તન
2. પ્રેરણા અને પ્રેરકોનો અર્થ, પ્રેરકના પ્રકારો

યુનિટ-3 સામાજિક વલણો

- 1 સામાજિક વલણોનો અર્થ લક્ષણો
2. સામાજિક વલણ પ્રકાર
3. વલણ ઘડતર
4. વલણ પરિવર્તનના પરિબલો

યુનિટ-૪ નેતૃત્વ

1. નેતૃત્વનો અર્થ અને લક્ષણો
2. નેતૃત્વના પ્રકાર
3. નેતાના કાર્યો

SEMESTER- 6 Credit-4

Women and Society Core Course BA00C603

Course objectives :

- Students will be introduced to women studies, its scope, and importance as an important population of the society.
- Be aware of various approaches to women studies.

- Learn about the various laws for the upliftment of the status of women in India and learn about the various statuses of women such as demographic, educational, political, and economic status.
- Important problems of present day women are domestic violence, and causes, effects, remedies of female feticide Understanding about.

Course Outcomes :

- Student will be aware about gender sensitivity.
- Student will help to solve gender based problem.
- Has knowledge about issues related to women like domestic violence and femicide. Students became aware of the origin and development of women's studies.
- Be informed about various laws and schemes related to women.
- Able to understand the different status of women.
- To develop knowledge and awareness about issues related to women like domestic violence and femicide.

UNIT-1 Women's Studies.

- 1 Meaning and Nature of Women's Studies.
- 2 Subject Matter.
- 3 Approaches.
4. Need of Women's Studies.

UNIT-2 Women Related Laws in India.

1. Marriage and Divorce.
2. Property and inheritance
3. Maintenance
4. Dowry Prohibition Act - 1961

UNIT-3 Status of Women

- 1 Demographic Status (Sex Ratio, Rural and Urban)
2. Educational Status.
3. Political Status.
4. Economical Status.

UNIT-4 Problems of Women.

- 1 Domestic Violence Meaning. Causes. Impact, Salutation
- 2 Female feticide termination-its problem, meaning. cause, impact and solution.

SEMESTER- 6 Credit-4

સ્ત્રીઓ અને સમાજ કોર કોર્સ BA00C603

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ સમાજની મહત્વની વસ્તી સ્ત્રી અભ્યાસ, તેના કાર્યક્ષેત્ર, અને મહત્વ વિશે પરિચીત થશે.
- સ્ત્રી અભ્યાસના વિવિધ અભિગમો વિશે માહિતગાર થાય.
- ભારતમાં સ્ત્રી દરજ્જા ના ઉત્કર્ષ માટેના વિવિધ કાયદાઓ વિશે જાણકારી મેળવી સ્ત્રીઓના વિવિધ દરજ્જાઓ જેમકે વસ્તીવિષયક, શૈક્ષણિક, રાજકીય, અને આર્થિક દરજ્જાઓ વિશે જાણકારી મેળવી શકે.
- વર્તમાન સમયની સ્ત્રીઓની મહત્વની સમસ્યાઓ ધરેલુ હિંસા, અને સ્ત્રી ભૂણહત્યા ના કારણો, અસરો, ઉપાયો વિશે સમજ કેળવતા થાય.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો :

- વિદ્યાર્થી લિંગ સંવેદનશીલતા વિશે જાગૃત થશે.
- લિંગ આધારિત સમસ્યાના ઉકેલ માટે વિદ્યાર્થી મદદ કરશે.

- સ્ત્રીઓને લગતી સમસ્યા જેવી કે ઘરેલું હિંસા અને સ્ત્રીભૂણ હત્યા વિશે જાણકારી ધરાવે. વિદ્યાર્થીઓ સ્ત્રીઅભ્યાસોની ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે જાણકારી ધરાવતા થયા.
- સ્ત્રીઓને લગતા વિવિધ કાયદાઓ અને યોજનાઓ વિશે માહિતગાર થયા.
- સ્ત્રીઓની જુદા જુદાં દરજ્જા વિશે સમજૂતી મેળવી શક્યા.
- સ્ત્રીઓને લગતી સમસ્યા જેવી કે ઘરેલું હિંસા અને સ્ત્રીભૂણ હત્યા વિશે જાણકારી અને જાગૃતિ કેળવતા થયા.

યુનિટ-1 સ્ત્રી અભ્યાસો

1. સ્ત્રી અભ્યાસોનો અર્થ અને સ્વરૂપ
2. કાર્યક્ષેત્ર
3. અભિગમો
4. સ્ત્રી અભ્યાસોની આવશ્યકતા

યુનિટ-2 ભારતમાં સ્ત્રી સંબંધી કાયદાઓ

1. લગ્ન અને છૂટાછેડા
2. મિલકત અને વારસો
3. ભરણપોષણ
4. દહેજ પ્રતિબંધક કાનૂન-૧૯૬૧.

યુનિટ-3 સ્ત્રીનો દરજ્જો

1. વસ્તીવિષયક દરજ્જો (જાતિપ્રમાણ, ગ્રામીણ અને શહેરી પ્રમાણ)
2. સ્ત્રીનો શૈક્ષણિક દરજ્જો

3. સ્ત્રીનો રાજકીય દરજ્જો

4. સ્ત્રીનો આર્થિક દરજ્જો

યુનિટ-4 સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓ

1. ઘરેલુ હિંસાની સમસ્યા અર્થ, કારણો, અસરો, ઉપાયો.

2. સ્ત્રી ભૂણ હત્યાની સમસ્યા. અર્થ, કારણો, અસરો, ઉપાયો.

SEMESTER- 6 Credit-4

Mass Media Core Course BA00C604-B

Course Objectives :

- Students can understand the concept of Communication and its process.
- To familiarize the students with various types of mass media, its types of print and electronic devices.
- To make the students aware of different devices and their impact on social life
- Be aware of modernity, modernity, consumerism, and capitalism in their effects on social life at global level.

Course Outcomes:

- Students understood the concept of Communication and its process
- Students got to know about different types of mass media, its types of print and electronic machines.
- The students became familiar with the different devices and their effects on social life.
- Became aware of modernism, consumerism and capitalism in their impact on social life at global level.

UNIT-1 Concept of Communication

- 1 Definition and Characteristics of Communication.
2. Various models of process of Communication.
3. Function and dysfunction of Communication.
- 4 Media, culture and Age of media.

UNIT-2 Concept & types of Mass media.

1. Definition & characteristics of Mass media.
2. Types of mass media.
3. Meaning characteristics origin and development of print media.
4. Meaning characteristics, origin development of electronic media

UNIT-3 Tools of Mass media.

1. Nature and impact of books and magazines.
2. Nature and impact of Daily news papers & pumplets
3. Impact of Television on family life
4. Impact of Internet, email, face book and what's app.

UNIT-4 Effect of mass media.

1. Modernism - Post modernist
2. Globalization
3. Media is message. Addiction of Meda
4. Customer oriented marketing- capitalistumstead Socialism

SEMESTER- 6 Credit-4

સમૂહ માધ્યમો કોર કોર્સ BA00C604-B

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યાયનનો ખ્યાલ અને તેની પ્રક્રિયાને સમજી શકે.
- વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ પ્રકારના સમૂહ માધ્યમો ,તેના પ્રકારોમાં મુદ્રિત અને વિજાણુ યંત્રો વિશે પરિચિત થાય.
- વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ ઉપકરણો અને તેની સમાજજીવન પર પડેલી અસરોથી પરિચિત થાય
- વૈશ્વિક લેવલે સમાજજીવન પર પડેલી અસરોમાં આધુનિકતા, અનુઆધુનિકતા, ગ્રાહકવાદ,અને મૂડીવાદ વિશે માહિતગાર થાય.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો:

- વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યાયનનો ખ્યાલ અને તેની પ્રક્રિયાને સમજી શક્યા
- વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ પ્રકારના સમૂહ માધ્યમો ,તેના પ્રકારોમાં મુદ્રિત અને વિજાણુ યંત્રો વિશે પરિચિત થયા.
- વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ ઉપકરણો અને તેની સમાજજીવન પર પડેલી અસરોથી પરિચિત થયા.
- વૈશ્વિક લેવલે સમાજજીવન પર પડેલી અસરોમાં આધુનિકતા અનુઆધુનિકતા, ગ્રાહકવાદ અને મૂડીવાદ વિશે માહિતગાર થયા.

યુનિટ-1 પ્રત્યાયનનો ખ્યાલ

1. પ્રત્યાયનની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો
2. પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયાના મોડેલ
3. પ્રત્યાયનની કાર્ય અને વિકાર્ય
4. માધ્યમ સંસ્કૃતિ અને માધ્યમ યુગ

યુનિટ- 2 સમુહ માધ્યમનો ખ્યાલ અને પ્રકારો

1. સમુહ માધ્યમની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો
2. સમુહ માધ્યમના પ્રકાર
3. પ્રિન્ટિંગ માધ્યમનો અર્થ અને લક્ષણો, ઉદ્ભવ અને વિકાસ
4. વીજાણું માધ્યમનો અર્થ અને લક્ષણો, ઉદ્ભવ અને વિકાસ

યુનિટ-3 સમુહ માધ્યમના સાધનો

1. પુસ્તકો અને મેગેઝીનનું સ્વરૂપ અને અસરો
2. દૈનિક પેપર, ચોપાનીયાનું સ્વરૂપ અને અસરો.
3. ટેલીવિઝનની કૌટુંબિક જીવન ઉપર અસરો.
4. ઈન્ટરનેટ, ઈમેલ, કંઈશ બુક, હોટસઅપની અસરો

યુનિટ-4 સમુહ માધ્યમની અસરો

1. આધુનિકતા- અતિઆધુનિકતા
2. વૈશ્વિકરણ

3. માધ્યમ એ જ મેસેજ, માધ્યમ કેફ

4. ગ્રાહકવાદ માર્કેટિંગ - સમાજવાદને બદલે મુડીવાદ

SEMESTER- 6 Credit-4

Criminology Core Course (BA00C605-B)

Course Objectives :

- As a branch of sociology, students can get knowledge about various types of injustices, their symptoms and causes prevailing in the society.
- Students should develop a theoretical and practical understanding of the causes and consequences of crime and a range of social responses.
- Students can develop an understanding of the relevance of social stratification along class, race, ethnicity, gender, disability, sexual orientation, and age lines to both criminal behavior and the criminal justice system.
- Students should prepare for graduate study (through course work and experiential learning) The goal of criminological theory is to help gain an understanding of crime and criminal justice. The principles cover law making and breaking, criminal and deviant behavior as well as patterns of criminal activity. Individual principles can be macro or micro.

Course Outcome:

- Students were able to get knowledge about various types of injustices, their symptoms, and causes prevailing in the society as a branch of Sociology.
- Students develop a theoretical and practical understanding of the causes and consequences of crime and a range of social responses.

- Students gained an understanding of the relevance of social stratification along class, race, ethnicity, gender, disability, sexual orientation, and age lines to both criminal behavior and the criminal justice system.
- Students should prepare for Post graduate study (through course work and experiential learning) The goal of criminological theory is to help students gain an understanding of crime and criminal justice. Theories cover law making and breaking, criminal and deviant behavior, and patterns of criminal activity. Individual theories become macro or micro informed.

UNIT-1 Meaning, Definition, Characteristics and types of Crime.

1. Meaning of crime, Definition - legal and social
2. Characteristics of crime
3. Types of crime.
4. Other concepts related to crime like sin, Immorality, Men's Rea, Negligence

UNIT-2 Meaning, Definition, origin and development of criminology

1. Meaning Definition of criminology, origin and development of criminology in India.
2. Criminology as a social science.
3. Relation of criminology with other social sciences.
4. Relevance of criminology in modern society.

UNIT-3 Schools of criminology

1. Pre-classical, classical and neo classical school
2. Positivism - Modern positivism
3. Biological school of criminology
4. Psychological school of criminology

UNIT-4 Sociological schools of crime

1. Anomie Emale Durkheim and Robert Merton
2. Labeling theory of crime
3. Differential Association Theory
4. Social bond theory

SEMESTER- 6 Credit-4

અપરાધશાસ્ત્ર કોર કોર્સ BA00C 605-B

અભ્યાસના હેતુઓ:

- વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્રની એક શાખા તરીકે સમાજમાં પ્રવર્તતા વિવિધ પ્રકારના અપરાધો ,તેનાં લક્ષણો,અને કારણો વિશે જાણકારી મેળવી શકે.
- વિદ્યાર્થીઓએ ગુનાના કારણો અને પરિણામો અને સામાજિક પ્રતિભાવોની શ્રેણીની સૈદ્ધાંતિક અને વ્યવહારુ સમજ વિકસાવવી જોઈએ.
- વિદ્યાર્થીઓએ ગુનાહિત વર્તન અને ફોજદારી ન્યાય પ્રણાલી બંને માટે વર્ગ, જાતિ, વંશીય, લિંગ, અપંગતા, જાતીય અભિગમ અને વય રેખાઓ સાથે સામાજિક સ્તરીકરણની સુસંગતતાની સમજ વિકસાવી શકે.
- વિદ્યાર્થીઓએ ગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસ માટે તૈયાર થવું જોઈએ (કોર્સ વર્ક અને પ્રાયોગિક શિક્ષણ દ્વારા) ક્રિમિનોલોજિકલ થિયરીનો ધ્યેય ગુના અને ફોજદારી ન્યાયની સમજ મેળવવામાં મદદ કરવાનો છે. સિદ્ધાંતો કાયદાના નિર્માણ અને ભંગ, ગુનાહિત અને વિચલિત વર્તન તેમજ ગુનાહિત પ્રવૃત્તિના દાખલાઓને આવરી લે છે. વ્યક્તિગત સિદ્ધાંતો મેકો અથવા માઇકો હોઈ શકે છે.

અભ્યાસના પરિણામો:

- વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્રની એક શાખા તરીકે સમાજમાં પ્રવર્તતા વિવિધ પ્રકારના અપરાધો ,તેનાં લક્ષણો,અને કારણો વિશે જાણકારી મેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓએ ગુનાના કારણો અને પરિણામો અને સામાજિક પ્રતિભાવોની શ્રેણીની સૈદ્ધાંતિક અને વ્યવહારુ સમજ વિકસાવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓએ ગુનાહિત વર્તન અને ફોજદારી ન્યાય પ્રણાલી બંને માટે વર્ગ, જાતિ, વંશીય, લિંગ, અપંગતા, જાતીય અભિગમ અને વય રેખાઓ સાથે સામાજિક સ્તરીકરણની સુસંગતતાની સમજ મેળવી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓએ ગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસ માટે તૈયાર થવું જોઈએ (કોર્સ વર્ક અને પ્રાયોગિક શિક્ષણ દ્વારા) ક્રિમિનોલોજિકલ થિયરીનો ધ્યેય ગુના અને ફોજદારી ન્યાયની સમજ મેળવવામાં મદદ કરવા સિદ્ધાંતો કાયદાના નિર્માણ અને ભંગ, ગુનાહિત અને વિચલિત વર્તન તેમજ ગુનાહિત પ્રવૃત્તિના દાખલાઓને આવરી લે છે. વ્યક્તિગત સિદ્ધાંતો મેકો અથવા માઇકો વિશે માહિતગાર થયા.

યુનિટ-1 અપરાધનો અર્થ, વ્યાખ્યા, લક્ષણો, પ્રકાર

1. અપરાધનો અર્થ, પરિભાષા – કાયદાકીય અને સામાજિક
2. અપરાધના લક્ષણો
3. અપરાધના પ્રકાર
4. અપરાધ સાથે સંકળાયેલ અન્ય ખ્યાલો- પાપ, અનૈતિકતા,દુષિત માનસ, લાપરવાહી

યુનિટ-2 અપરાધશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા, ઉદ્ભવ-વિકાસ

1. અપરાધશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા, ભારતમાં અપરાધશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ-વિકાસ
2. અપરાધશાસ્ત્ર એક સામાજિક વિજ્ઞાન તરીકે
3. અપરાધશાસ્ત્રનો અન્ય સામાજિક વિજ્ઞાનો સાથેનો સંબંધ

4. વર્તમાન સમાજમાં અપરાધશાસ્ત્રની પ્રસ્તુતતા

યુનિટ-3 અપરાધશાસ્ત્રની વિચારધારાઓ

1. પૂર્વ શાસ્ત્રીય, શાસ્ત્રીય અને નવ શાસ્ત્રીય વિચારધારા
2. પ્રત્યક્ષવાદ અને આધુનિક પ્રત્યક્ષવાદ
3. અપરાધશાસ્ત્રની શારીરિક વિચારધારા
4. અપરાધશાસ્ત્રની મનોવૈજ્ઞાનિક વિચારધારા

યુનિટ-4 અપરાધશાસ્ત્રની સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારાઓ

1. એનોમી – એમિલ દર્બાઈમ અને રોબર્ટ મર્ટન
2. છાપ મારવાનો સિદ્ધાંત (લેબલીંગ)
3. વિભિન્ન સહવાસનો સિદ્ધાંત
4. સામાજિક બંધનનો સિદ્ધાંત